

Letno poročilo 2007

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Letno poročilo 2007

Številka: 3105-1/2008-2
Ljubljana, april 2008

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Ključni rezultati	8
Uvod	9
Dejavnost	10
Cilji	11
Uresničevanje ciljev	12
Uresničevanje strateškega cilja 1	
Pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev	13
Vrste revizij	14
Pravočasnost in kakovost poročil	15
Uresničevanje strateškega cilja 2	
Odzivati se učinkovito na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti	16
Prejete pobude za revidiranje	16
Prejete pobude državnega zbora	16
Uresničevanje strateškega cilja 3	
Z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev	18
Doseženi prihranki	19
Popravljalni ukrepi	19
Pomembnejše zahteve za popravljalne ukrepe ter priporočila in njihova realizacija	20
Drugi ukrepi	24
Predlogi za spremembo predpisov	24
Kazniva dejanja	25
Prekrški	25
Predlogi ministrstvu za nadzor nad zakonitostjo aktov lokalnih skupnosti	25
Uresničevanje strateškega cilja 4	
Stopnjevati svetovalno vlogo	26
Odgovarjanje na vprašanja	27
Izobraževanje za proračunske uporabnike	27
Uresničevanje strateškega cilja 5	
Povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov	28
Izobraževanje za pridobitev stopnje izobrazbe	29
Usposabljanje za delo	29
Izpopolnjevanje	29

Uresničevanje strateškega cilja 6	
Izboljševati komunikacijsko strategijo in krepiti sodelovanje z drugimi	30
Sodelovanje z državnim zborom	31
Sodelovanje z Uradom za nadzor proračuna in notranjimi revizorji	31
Mednarodno sodelovanje	31
Bilateralno sodelovanje	33
Skupne mednarodne revizije	33
Sodelovanje v okviru Odbora za stike	33
Skupina vrhovnih revizijskih institucij Višegrajske skupine ter Slovenije in Avstrije	37
Sodelovanje v organizacijah INTOSAI in EUROSAI	37
Sodelovanje v drugih multilateralnih organizacijah in na posvetih	38
Sodelovanje z državami, ki šele razvijajo svoje državno revidiranje	38
Komuniciranje z mediji	38
Novinarska vprašanja in prošnje za pojasnila	38
Novinarske konference	38
Statistični pregled objav v medijih	39
Uresničevanje strateškega cilja 7	
Izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča	40
Notranje revidiranje	40
 Revizijske ugotovitve	 41
Mnenja, izrečena v revizijskih poročilih	42
Najpogostejše napake in nepravilnosti	43
 Predstavitev dela revizijskih oddelkov in pomembnejših revizij	 46
Področje državnega proračuna in neposrednih uporabnikov državnega proračuna	47
Revizija predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2006	47
Revizija pravilnosti poslovanja Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja	48
Revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja VURS	48
Revizija pravilnosti izvajanja podprograma Spodbujanje razvoja malega gospodarstva	48
Revizija smotrnosti sistema za izvajanje naročil zaupne narave	48
Revizije s področja lokalnih skupnosti	49
Revizijsko poročilo o pravilnosti in smotrnosti podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe	47
Revizijska poročila o smotrnosti poslovanja občin pri opravljanju nalog s področja turizma	47
Revizijska poročila o smotrnosti poslovanja občin na področju prispevkov, taks, priključnin in drugih stroškov investitorjev pri graditvi objektov	51
Revizije negospodarskih javnih služb in društev	51
Revizija poslovanja Javnega zavoda Športnorekreacijski center Tivoli	51

Revizija poslovanja Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino	52
Zdrava prehrana otrok v osnovnih šolah	53
Revizije izvajalcev gospodarskih javnih služb, javnih skladov in agencij, privatizacij in varstva okolja	54
Pravilnost in smotrnost poslovanja pri prodaji delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana, v letu 2005 do junija 2006	54
Pravilnost in smotrnost zaračunavanja in porabe takse za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov v letih od 2002 do 2005	54
Pravilnost določitve oblik in podelitve izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb	56
Mednarodne revizije varstva okolja	56
Izvajanje revizij smotrnosti poslovanja	58
Revizija zagotavljanja predšolske vzgoje v letih 2003 do 2006	58
Revizija gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ukrepov za preprečevanje in odpravo posledic suše	59
Revizija učinkovitosti in pravilnosti delovanja informacijskega sistema Davčne uprave Republike Slovenije (IS DURS)	60
Revizija načina upravljanja z medicinsko opremo – primer operacijskih miz	61
Revizija preverjanja učinkov predlaganih predpisov	62
Revidiranje porabe sredstev Evropske unije	62
Revizija podpore Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) za področje razvoja in raziskav	63
Revizija sposobnosti šestih občin za pridobivanje in črpanje sredstev evropskih skladov	63
Reviziji transferjev iz evropskega proračuna Republiki Sloveniji in ureditvi predplačil evropskih skladov kot prihodka proračuna Republike Slovenije	64
Viri, uporabljeni za doseg ciljev	65
Finančni viri	66
Bilanca stanja	69
Zaposlovanje	71
Poraba časa za izvedbo revizij	73
Poraba časa po področjih revidiranja	73

Ključni rezultati

75 izdanih revizijskih poročil

50 porevizijskih poročil

Najmanj 630.000 evrov prihranjenih sredstev
davkoplačevalcev letno

Začeti postopki za vračilo 233.396 evrov v državni
proračun

Dana zahteva za vračilo 2.346.000 evrov preveč
zbrane okoljske dajatve

160 zadovoljivo izvedenih popravljalnih ukrepov
uporabnikov javnih sredstev

283 danih priporočil uporabnikom javnih sredstev

Dane zahteve in priporočila za spremembe zakonov
in drugih predpisov

164 pisnih odgovorov na vprašanja uporabnikov
javnih sredstev

Intenzivno mednarodno sodelovanje

Učinkovitejše sodelovanje z državnim zborom

Uvod

Leto 2007 je bilo prvo leto uresničevanja strategije računskega sodišča za obdobje od leta 2007 do 2013. Letno poročilo smo zato pripravili tako, da vsebuje informacije o uresničevanju naših strateških ciljev.

Delo računskega sodišča v letu 2007 zaznamuje predvsem zelo veliko povečanje deleža revizij smotrnosti poslovanja, saj je bilo več kot polovica v tem letu izdanih revizijskih poročil takih, pri katerih je bil edini cilj ali eden od več ciljev revizije podati mnenje o smotrnosti poslovanja revidiranega uporabnika javnih sredstev. V revizijah smotrnosti poslovanja poročamo tem, ali uporabniki javnih sredstev dosegajo cilje, za uresničevanje katerih so jim bila zaupana javna sredstva, ali s temi sredstvi zagotavljajo dovolj storitev ustrezne kakovosti, in ali poslujejo tako, da za doseganje danih ciljev ne porabijo preveč javnega denarja. Revizije takšne vrste se v svetu vse bolj uveljavljajo, saj so informacije o porabi denarja davkoplačevalcev v poročilih tako bolj celovite in transparentne, javnost pa jih spremlja z večjim zanimanjem.

Z ustreznimi odzivi na zahteve javnosti in pretehtanim izborom revizij je računsko sodišče v letu 2007 razvilo pomembno orodje, ki zagotavlja, da pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev.

Naloga računskega sodišča je tudi svetovanje uporabnikom javnih sredstev o javnofinančnih vprašanjih in izobraževanje uporabnikov, da bi osvetlili aktualna vprašanja o porabi javnih financ. V primerjavi z letom 2006 se je kar za 40 odstotkov povečalo število vprašanj uporabnikov javnih sredstev in s tem tudi naših odgovorov. Pripravili smo tudi večje število izobraževalnih dogodkov, kjer smo z ugotovitvami iz izvedenih revizij in s priporočeno dobro prakso seznanili širši krog uporabnikov javnih sredstev. Zelo pozitivni so bili odzivi na regijske posvete v lokalnih skupnostih ter na naša sodelovanja pri izobraževanjih na področju šolstva oziroma predšolske vzgoje in na področju sodstva.

V letu 2007 smo poglobili naše sodelovanje z državnim zborom. Računsko sodišče je za Komisijo za nadzor javnih financ začelo pripravljati opomnike z vprašanji za revidiranje, kar pripomore k večji učinkovitosti razprav na sejah komisije.

Pomembno smo izboljšali izobrazbeno strukturo zaposlenih, saj ima kar 21 odstotkov zaposlenih magisterij ali specializacijo. Posebno pozornost pa smo namenili tudi napotitvi revizorjev na izobraževanju za pridobitev revizorskega naziva.

Mednarodno sodelovanje naše vrhovne revizijske inštitucije postaja iz leta v leto bolj intenzivno. Strokovnjaki računskega sodišča se s svojimi prispevki aktivno vključujejo v mednarodne delovne skupine s področja državnega revidiranja in izmenjujejo izkušnje ter s tem izboljšujejo kvaliteto revizijskih poročil in pripomorejo k večji usklajenosti metod revidiranja v mednarodnem prostoru. V mednarodno sodelovanje smo se vključili tudi z izvajanjem skupnih revizij z drugimi vrhovnimi revizijskimi inštitucijami, predvsem na področju varstva okolja.

Dr. Igor Šoltes
predsednik računskega sodišča

Dejavnost

V Ustavi Republike Slovenije je v 150. členu določeno, da je računsko sodišče najvišji organ kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe. Računsko sodišče je pri svojem delu neodvisno in vezano na ustavo in zakon.

Dejavnost računskega sodišča je določena v Zakonu o računskem sodišču in zajema revidiranje poslovanja uporabnikov javnih sredstev in svetovanje. Računsko sodišče z neodvisnim in strokovnim delovanjem ne skrbi samo za pravočasno in kakovostno izpolnjevanje svojih zakonskih obveznosti, ampak skuša z usmerjanjem zmogljivosti na pomembna in tvegana področja javnega sektorja prispevati k pravilnejšemu in smotrnejšemu poslovanju uporabnikov javnih sredstev.

Cilji

Poslanstvo računskega sodišča je, da pravočasno in objektivno obvešča javnost o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter na podlagi izkušenj in poznavanja dobre prakse poslovanja javnega sektorja svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje. Z razkrivanjem nepravilnosti in nesmotrnosti opozarja na odgovornost državnih organov in nosilcev javnih funkcij v državi ter tako deluje v dobro vseh prebivalcev Republike Slovenije in Evropske unije.

Računsko sodišče je konec leta 2006 sprejelo Strategijo za obdobje od 2007 do 2013, v kateri so določeni naslednji strateški cilji:

- Cilj 1: pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev;
- Cilj 2: učinkovito se odzivati na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti;
- Cilj 3: z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev;
- Cilj 4: stopnjevati svetovalno vlogo;
- Cilj 5: povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov;
- Cilj 6: izboljševati komunikacijsko strategijo in krepiti sodelovanje z drugimi;
- Cilj 7: izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča.

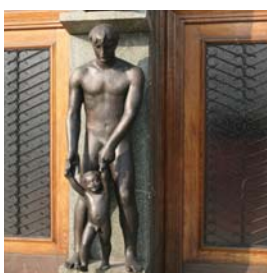
Strateški cilji so bili upoštevani v letnem programu dela za izvrševanje revizijske pristojnosti za leto 2007.

Uresničevanje ciljev

Uresničevanje strateškega cilja 1

Pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru
in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev

Računsko sodišče mora v skladu z določbami 25. člena Zakona o računskem sodišču vsako leto revidirati:

- pravilnost izvršitve državnega proračuna (pravilnost poslovanja države),
- pravilnost poslovanja javnega zavoda za zdravstveno zavarovanje,
- pravilnost poslovanja javnega zavoda za pokojninsko zavarovanje,
- pravilnost poslovanja ustreznega števila mestnih in drugih občin,
- poslovanje ustreznega števila izvajalcev gospodarskih javnih služb,
- poslovanje ustreznega števila izvajalcev negospodarskih javnih služb.

Poleg teh obveznih revizij si računsko sodišče vsako leto prizadeva opraviti tudi čim več drugih revizij, tako da lahko državnemu zboru in zainteresirani javnosti zagotavlja pravočasne, zanesljive in kakovostne informacije o finančnem poslovanju, izvajanju nalog, doseganju ciljev in rezultatov, upravljanju in notranjih kontrolah.

V letu 2007 je računsko sodišče izvajalo 194 revizij in na tej podlagi izdalo:

- 75 revizijskih poročil – od tega 1 skupno mednarodno revizijsko poročilo okoljske revizije,
- 50 porevizijskih poročil,
- zapise o pregledu letnih poročil o poslovanju političnih strank,
- 1 zbirno poročilo,
- 1 poročilo o opravljeni predrevizijski poizvedbi,
- 64 osnutkov revizijskih poročil,
- 74 predlogov revizijskih poročil.

Vrste revizij

Revizije se razvrščajo glede na cilje, ki si jih računsko sodišče zastavi v reviziji. V letu 2007 so bili v revizijah določeni naslednji cilji:

- izrek mnenja o računovodskih izkazih,
- izrek mnenja o skladnosti poslovanja s predpisi in
- izrek mnenja o smotrnosti poslovanja; pri tem računsko sodišče lahko izreče mnenje o gospodarnosti, učinkovitosti

ali uspešnosti poslovanja posameznega revidiranega uporabnika javnih sredstev.

Vrste revizij, za katere so bila revizijska poročila izdana v letu 2007, prikazuje slika 1.

Slika 1: Vrste revizij glede na revizijske cilje

- revizija smotrnosti poslovanja 41,4%
- revizija pravilnosti poslovanja 44,4%
- revizija računovodskih izkazov 17,2%

Računsko sodišče izvaja tudi revizije, v katerih hkrati izreče mnenje o dveh izmed zgoraj naštetih ciljev. Od 75 revizij, dokončanih v letu 2007, je bil pri 29 (39 odstotkih) cilj revizije izrek mnenja o smotrnosti poslovanja, pri 20 (27 odstotkov vseh) je bil cilj revizije izrek mnenja o pravilnosti poslovanja, 23 revizij oziroma 31 odstotkov jih je spadalo med revizije z dvema ciljema revidiranja in so se nanašale na izrek mnenja o računovodskih izkazih in izrek mnenja o skladnosti poslovanja s predpisi oziroma na izrek mnenja o skladnosti poslovanja s predpisi in smotrnosti poslovanja. Med revizijskimi poročili, izdanimi v letu 2006, je bilo tovrstnih revizij (z dvema ciljema) 37 odstotkov.

V letu 2007 je bilo dokončanih 41 revizij, katerih cilj je bil oceniti smotrnost poslovanja. Od tega je bilo 29 revizij takih, pri katerih je bil edini cilj ocena smotrnosti poslovanja, 11 je bilo takih, kjer je bil cilj revizije poleg ocene smotrnosti

tudi mnenje o pravilnosti, pri eni reviziji pa so bili vsi trije cilji. Ocene smotrnosti poslovanja so vključevale revizije pri občinah, izvajalcih negospodarskih javnih služb, izvajalcih gospodarskih javnih služb, posameznih ministrstvih in drugih uporabnikih javnih sredstev. Tovrstne revizije predstavljajo 55 odstotkov vseh poročil, izdanih v letu 2007, kar je za 139 odstotkov več kot v letu 2006, ko je bilo takih revizij 23 odstotkov.

V letnem načrtu računskega sodišča je bil eden izmed ciljev izvedba ustreznega števila revizij občin. Pri revidiranju občin je bil v 72 odstotkih primerov zastavljen le en cilj revizije, to je izrek mnenja o smotrnosti poslovanja, preostali del revizij pa je bil usmerjen v pravilnost poslovanja. To je bistvena sprememba glede na leto 2006, ko je bil v 75 odstotkih zastavljen le cilj o skladnosti poslovanja s predpisi.

ga podpiše predsednik, pregleda še redakcijska komisija; ta preveri jezikovno, pravno in revizijsko ustreznost poročila. K zagotavljanju kakovosti prispevajo tudi določbe Zakona o računskem sodišču, ki predpisujejo izvedbo razčiščevalnega sestanka; na tem sestanku lahko revidiranec izpodbija posamezna razkritja v osnutku revizijskega poročila, ali pa jih samo pojasnjuje. Razčiščevalni sestanek ni potreben, če revidiranec sporoči, da ne izpodbija nobenega od razkritij iz osnutka poročila. Če na razčiščevalnem sestanku revidiranec ni uspešno izpodbijal revizijskih razkritij, lahko to stori še v ugovoru na predlog revizijskega poročila. Ugovor obravnava senat, ki ga sestavljajo predsednik in oba namestnika predsednika. Odločitve senata so dokončne.

Pravočasnost in kakovost poročil

Pravočasnost poročila je najpomembnejša in najlažje merljiva pri obvezni reviziji pravilnosti izvršitve državnega proračuna, saj rok za njeno dokončanje izhaja iz Zakona o javnih financah. To je hkrati tudi najboljše revizija računskega sodišča, zato je bilo največ pozornosti in naporov namenjenih prav njeni pravočasnosti. Iz določbe 97. člena Zakona o javnih financah izhaja, da naj bi bilo poročilo računskega sodišča o zaključnem računu proračuna za preteklo leto pripravljeno najpozneje do konca avgusta tekočega leta. Revizijsko poročilo o predlogu zaključnega računa proračuna za leto 2006 je bilo izdano 3. 8. 2007, kar je skoraj mesec dni pred rokom. Za druge obvezne revizije roki za izdajo revizijskega poročila niso določeni, si pa računsko sodišče prizadeva, da bi bila revizijska poročila čim bolj aktualna; to je podrobneje določeno v drugem strateškem cilju, ki je obravnavan v naslednjem poglavju tega poročila.

Kakovost poročil zagotavljajo notranji proces zagotavljanja kakovosti in tudi postopki, določeni z zakonom. Tako vsak podroben načrt, osnutek poročila in predlog poročila podrobno pregledajo v kabinetih namestnikov predsednika računskega sodišča in po potrebi tudi v pravni službi. Pri tem se predvsem preverjata skladnost z revizijskimi standardi in pravilna uporaba predpisov. Končno poročilo pa, preden

Uresničevanje strateškega cilja 2

Odzivati se učinkovito na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti

Računsko sodišče pripravi za vsako leto program izvrševanja revizijske pristojnosti, v katerem so navedene revizije, ki jih bo izvajalo v tem letu. Pri določanju letnega programa dela se poleg zakonskih obveznosti upoštevajo predvsem pomembnost uporabnikov javnih sredstev, tveganja za nepravilno ali nesmotno poslovanje, pokritost z nadzorom, možni učinki revizije in prejete pobude za revizije iz državnega zbora. Ker se okoliščine med uresničevanjem letnega programa dela spreminjajo, se računsko sodišče tem spremembam prilagaja in ustrezno spreminja letni program dela. Tako je bilo v letu 2007 v program dela, zaradi prilagajanja novim okoliščinam in za zagotavljanje aktualnosti, dodatno uvrščenih 12 revizij, 21 pa jih je bilo iz programa dela črtanih.

Prejete pobude za revidiranje

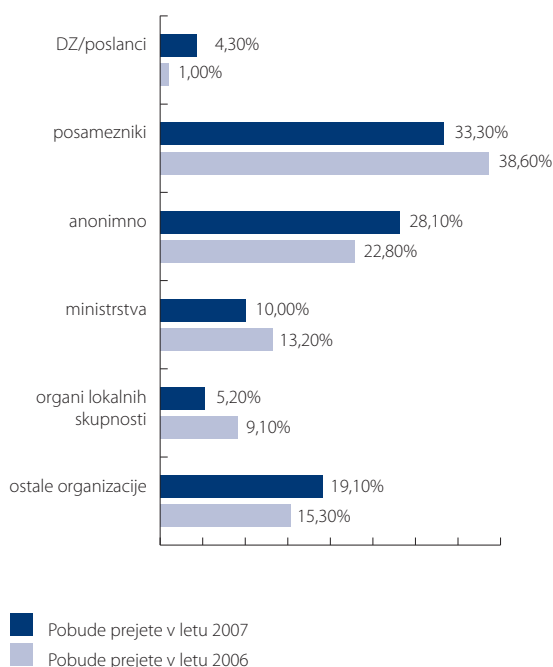
Računsko sodišče je v letu 2007 prejelo 231 pobud za uvedbo revizij, kar je 17 odstotkov več kot v letu 2006. Največ so jih vložili posamezniki oziroma skupine posameznikov (77), 65 pobud je bilo anonimnih. Iz državnega zbora je bilo vloženih 10 pobud, vladne službe, ministrstva in organi v sestavi ministrstev so jih vložili 23, organi lokalnih skupnosti pa so poslali 12 pobud za uvedbo revizije. Računsko sodišče je prejelo tudi 27 pobud Komisije za preprečevanje korupcije in 17 pobud od različnih pravnih oseb (gospodarskih družb, javnih podjetij, zavodov, društev in združenj). Delež prejetih pobud posameznih vlagateljev prikazuje slika 2.

Računsko sodišče je v letu 2006 prejelo skupno 197 pobud, od tega jih je v programu dela za leto 2007 kot utemeljitev oziroma dodatno utemeljitev za uvedbo revizije upoštevalo 16. To pomeni, da je več kot 20 odstotkov novo načrtovanih revizij v letu 2007 predstavljalo neposredni odziv na zahteve in interese javnosti.

Prejete pobude državnega zbora

V letu 2007 so bile dokončane tri revizije, uvedene na pobudo poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ. To so reviziji o pravilnosti in

Slika 2: Pobude za izvedbo revizij glede na vlagatelja v letu 2007 in primerjava z letom 2006

smotrnosti poslovanja Slovenske odškodninske družbe in Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja pri prodaji delnic družbe Poslovni sistem Mercator v letu 2005 do junija 2006 ter revizija smotrnosti in pravilnosti naročil zaupne narave na Ministrstvu za obrambo in Ministrstvu za notranje zadeve.

V letu 2007 je računsko sodišče prejelo 10 pobud poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ.

Tabela 1: Predlogi za uvedbo revizij, prejeti v letu 2007 iz državnega zbora

Zap. št.	Predlagatelj	Opis predloga
1	10 poslancev SD	Revizija prodaje Kapitalske naložbe RS v obliki javne prodaje delnic NKBM, d. d.
2	Komisija za nadzor javnih financ	Revizija poslovanja Slovenskega inštituta za standardizacijo
3	Srečko Prijatelj, poslanec SNS	Revizija pravilnosti prodaje deleža Splošne plovbe, d. o. o.
4	Komisija za nadzor javnih financ	Prečna revizija sistema nagrajevanja v javnih zavodih
5	Komisija za nadzor javnih financ	Spremljanje delovanja portala za oddajo javnih naročil z vidika zagotavljanja pričakovanih učinkov in koristi za uporabnike
6	Milan M. Cvikel, poslanec SD	Revizija poravnave med Ministrstvom za okolje in prostor ter Podjetjem za urejanje hudournikov PUH, d. d.
7	Komisija za nadzor javnih financ	Revizija smotrnosti oddaje intelektualnih storitev
8	12 poslancev SD	Revizija pravilnosti in smotrnosti ravnanja Kapitalske družbe, d. d., pri prodaji kapitalskih deležev v družbi Merkur, d. d.
9	Komisija za nadzor javnih financ	Revidiranje pomembnejših informacijskih sistemov v državi (sodstvo, tožilstvo, ZPIZ, ZZZS, državni proračun, sistem socialnih pomoči in DURS, ko bo dokončno vzpostavljen)
10	Komisija za nadzor javnih financ	Revizija pravilnosti izkazovanja prihodkov in odhodkov dohodnine v državnem proračunu in transferja dohodnine občinam

Uresničevanje strateškega cilja 3

Z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev

Računsko sodišče prispeva k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev na več načinov. Najprej deluje preventivno že samo s svojo vlogo najvišjega organa kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe, ki mu jo namenja ustava. Pri izvajanju revizij pa računsko sodišče aktivno vpliva na izboljšanje poslovanja uporabnikov javnih sredstev s tem, da v revizijah ugotavlja nepravilnosti in nesmotnosti ter zahteva njihovo odpravo in/ oziroma vzpostavitev takega nadzornega sistema, ki preprečuje nastajanje podobnih nepravilnosti in nesmotnosti v prihodnje.

Pri vplivanju na izboljševanje poslovanja javnega sektorja je pomembna tudi svetovalna in izobraževalna vloga računskega sodišča, ki pa je vključena v naslednji strateški cilj (strateški cilj 4: stopnjevanje svetovalno vlogo).

Koristi, ki jih za javni sektor zagotavlja računsko sodišče, so merljive in nemerljive. Merljive koristi so prihranki javnih sredstev, ki so nastali na podlagi ugotovitev in ukrepov računskega sodišča. Nemerljive koristi pa so povečanje znanja in zavedanja o pomembnosti pravičnega in smotrnega poslovanja ter odgovornosti pristojnih za to. S tem računsko sodišče vpliva na pravičnejše in smotnejše poslovanje uporabnikov javnih sredstev.

Doseženi prihranki

Neposredne prihranke zaradi opravljenih revizij je mogoče izmeriti predvsem na področju plač in drugih stroškov, povezanih z delom. V letu 2007 je bilo predvsem na področju negospodarskih javnih služb in društev ugotovljeno, da se je kar 59 odstotkov ugotovljenih nepravilnosti pri obračunavanju plač nanašalo na previsoka izplačila, ki niso imela podlage v veljavnih predpisih, niti jih ni bilo mogoče prekvalificirati v drugo ustrezno obliko. Revidiranci so nepravilnosti lahko odpravili le s prenehanjem izplačevanja nekaterih sestavin plače, kar so večinoma izvedli že med revizijo in tako porabljena sredstva za plače na letni ravni zmanjšali najmanj za 630.000 evrov.

Popravljalni ukrepi

Uporabnik javnih sredstev, v katerega poslovanju so bile razkrite nepravilnosti ali nesmotnosti, lahko te odpravi

med revizijskim postopkom, če pa jih ne odpravi, mora računskemu sodišču poročati o popravljalnih ukrepih v odzivnem poročilu. Namen popravljalnih ukrepov je odprava nepravilnosti oziroma nesmotnosti in izboljšanje poslovanja v prihodnosti. Roki za oddajo odzivnega poročila so od 30 do 90 dni in so odvisni od zahtevnosti popravljalnih ukrepov. Za nekatere revizije, izdane na koncu leta 2007, zato ta rok še ni potekel. Revizorji računskega sodišča izkazane ukrepe ovrednotijo v porevizijskem poročilu. Večina revidiranih uporabnikov javnih sredstev v odzivnih poročilih dokaže, da so nepravilnosti odpravili.

Računsko sodišče lahko popravljalne ukrepe preveri tudi tako, da izvede novo revizijo, revizijo verodostojnosti odzivnega poročila. Cilj tovrstne revizije je izrek mnenja o verodostojnosti odzivnega poročila.

Nekateri popravljalni ukrepi so tudi take vrste, da mora revidirani uporabnik javnih sredstev izkazati, da je vsaj začel aktivnosti, ki bodo, ob ustreznem nadaljevanju priporočenih aktivnosti, v daljšem časovnem obdobju dale ustrezne rezultate. Kako je revidirani uporabnik javnih sredstev v resnici upošteval priporočila računskega sodišča, pa se lahko natančno oceni le z novo revizijo po daljšem časovnem obdobju.

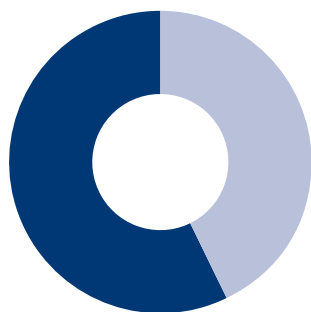
Računsko sodišče oceni zadovoljivost popravljalnih ukrepov v porevizijskem poročilu. Če oceni, da ugotovljene nepravilnosti oziroma nesmotnosti niso zadovoljivo odpravljene, lahko izda poziv za ukrepanje, naslovljen na organ, ki je za to pristojen. To je organ, za katerega računsko sodišče oceni, da lahko v mejah svojih pristojnosti ukrepa zoper odgovorno osebo uporabnika javnih sredstev in o svojem ukrepanju v 30 dneh obvesti računsko sodišče. Če računsko sodišče oceni, da pomembne nepravilnosti in nesmotnosti niso zadovoljivo odpravljene, o tem obvesti državni zbor in poda poziv za razrešitev odgovorne osebe in sporočilo za javnost. V letu 2007 je računsko sodišče od 43 odstotkov revidiranih uporabnikov javnih sredstev zahtevalo odzivno poročilo, v letu 2006 pa od 81 odstotkov revidiranih uporabnikov javnih sredstev. Delež se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 zmanjšal za 47 odstotkov, kar kaže na to, da so revidiranci večino nepravilnosti in nesmotnosti odpravili že med revizijskim postopkom. To je še posebej izrazito pri občinah,

kjer je bila le pri 16 odstotkih revizijskih poročil izdana zahteva za predložitev odzivnega poročila.

Revidirani uporabniki javnih sredstev so v odzivnih poročilih izkazali 188 popravljivih ukrepov za ugotovljene nepravilnosti, napake in nesmotrnosti. Računsko sodišče je v letu 2007 izdalo 50 porevizijskih poročil, v katerih je ocenilo, da je bilo 160 ukrepov zadovoljivih, 16 je bilo delno zadovoljivih, 8 nezadovoljivih, 4 ukrepi pa bodo ocenjeni v letu 2008. Zaradi nezadovoljivih popravljivih ukrepov je računsko sodišče 14 revidirancem izdalo sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja in na tej podlagi podalo organom, za katere je ocenilo, da lahko ukrepajo, dva poziva za ukrepanje zoper uporabnika javnih sredstev. Ker v omenjenih primerih ni šlo za nezadovoljive popravljalne ukrepe pri pomembnih nepravilnostih, računsko sodišče v letu 2007 ni ugotovilo hudih kršitev obveznosti dobrega poslovanja, zato ni izdalo poziva za razrešitev odgovorne osebe.

Delež zahtev za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih in izdanih porevizijskih poročilih z oceno zadovoljivosti sprejetih ukrepov prikazuje slika 3.

Slika 3: Delež zahtev za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih in ocena zadovoljivosti popravljivih ukrepov

Podana zahteva za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih

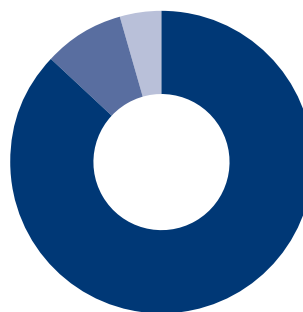
- ne 57,0%
- da 43,0%

Pomembnejše zahteve za popravljalne ukrepe ter priporočila in njihova realizacija

Največji del ukrepov, ki so jih morali izkazati revidirani uporabniki javnih sredstev, se je nanašal na izboljšave, povezane s stroški dela in z zaposlovanjem, s postopki javnega naročanja, s pripravo računovodskih izkazov, na odpravljanje kršitev predpisov na področju gospodarskih javnih služb, krepitev notranjih kontrol in zamenjavo neustreznih notranjih aktov.

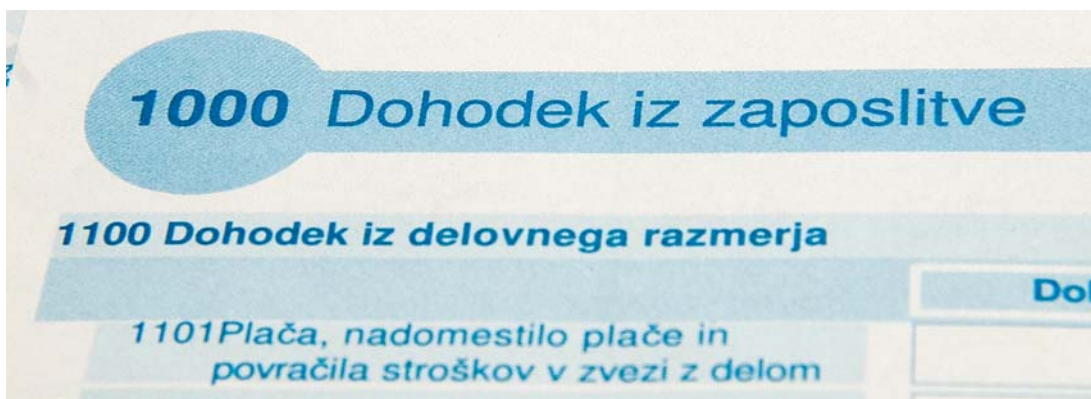
Popravljalni ukrepi, ki jih je računsko sodišče naložilo revidiranim uporabnikom javnih sredstev za odpravo nepravilnosti pri določanju in obračunavanju plač zaposlenim, so se nanašali predvsem na:

- stroške dela in zaposlovanja,
- zaračunavanje stroškov projektnih pogojev in soglasij,
- opredelitev gospodarskih javnih služb,
- prostorsko načrtovanje,
- poslovanje javnega sklada,
- privatizacijo,
- vzpostavitev zavarovanih območij in zavarovanje velikih zveri,

Ocena ukrepov v izdanih porevizijskih poročilih

- zadovoljivo 87,0%
- delno zadovoljivo 8,7%
- nezadovoljivo 4,3%

- dodeljevanje razvojnih pomoči,
- krepitev kontrol,
- druga področja.

Stroški dela in zaposlovanje

- Določanje in opredeljevanje delovnih mest, potrebnih za izvajanje delovnih nalog v aktu o sistemizaciji,
- vrednotenje delovnih mest in razporejanje zaposlenih,
- določanje količnikov osnovnih plač,
- določanje obsega sredstev in izplačevanje delovne uspešnosti,
- določanje in izplačevanje dodatkov, kot so: dodatek zaradi obveznosti izvolitve v naziv, funkcijski dodatek, dodatek za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu, dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti, dodatek za delo s težje motenimi osebami, dodatek za vodenje, dodatek k plači za posebno naravo dela na področju kulture in dodatek zaposlenim v nosilnih poklicih za posebne obremenitve in odgovornosti, dodatek za delovno dobo in dodatek za delo na terenu.

Zaračunavanje stroškov projektnih pogojev in soglasij

- Prenehajo se zaračunavati materialni stroški pri izdaji projektnih pogojev brez podlage v predpisu, stroški izdaje soglasij ter priključnine, kar je bilo tudi upoštevano, bodisi

s prenehanjem zaračunavanja ali z vzpostavitvijo ustreznih pravnih podlag.

- Ministrstvo jasno opredeli, kaj smejo izvajalci gospodarskih javnih služb zaračunati investitorjem pri gradnji objektov. Ministrstvo je pripravilo predlog sprememb Zakona o graditvi objektov, v katerem je odpravilo možnost zaračunavanja dodatnih stroškov v postopkih izdaje projektnih pogojev in soglasij.

Opredelitev gospodarskih javnih služb

- Ministrstva začnejo izvajati nadzor nad splošnimi in posameznimi akti občin, s čimer bo zagotovljeno, da se razveljavijo odloki o zaračunavanju priključnin ter ustrezno določijo dejavnosti, ki se izvajajo kot obvezne oziroma izbirne gospodarske javne službe, kar je bilo z vzpostavitvijo sistematičnega nadzora nad odloki občin tudi upoštevano.
- Občine preverijo ustrezno določitev posameznih dejavnosti kot gospodarskih javnih služb, določijo način izvajanja gospodarskih javnih služb, kjer to ni bilo določeno, ter začnejo ustrezne postopke podelitve izvajanja gospodarskih javnih služb glede na izbrano obliko izvajanja gospodarske javne službe. Občine so v vseh zahtevanih primerih začele postopke za ustrezno opredelitev gospodarskih javnih služb oziroma postopke za ustrezno podelitev gospodarskih javnih služb v izvajanje.

Prostorsko načrtovanje

- Odpravijo se nejasnosti in vsebinsko neustrezne zakonske rešitve glede prostorskega načrtovanja. Ministrstvo je zahtevane pomanjkljivosti odpravilo, saj je pripravilo predlog novega zakona o prostorskem načrtovanju, v katerem je jasneje opredelilo nosilce urejanja prostora, smernice in mnenja, postopek celovite presoje vplivov na okolje pa je vključilo v postopek sprejemanja prostorskih aktov. V zakonu je jasno določilo, za katere objekte in omrežja se lahko zaračunava komunalni prispevek, podrobneje je opredelilo vsebino pogodbe o opremljanju, ki jo je mogoče skleniti le, če ima občina sprejete podlage za odmero komunalnega prispevka za celotno območje občine za obstoječo infrastrukturo, ter določilo namenskost komunalnega prispevka.

Poslovanje javnega sklada

- Javni sklad mora začeti ločeno spremljati poslovanje z namenskim premoženjem, začeti postopke usklajevanja stanja sklada namenskega premoženja s sredstvi namenskega premoženja, usklajevanja stanja neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev, prejetih v upravljanje, z obveznostmi (viri) za ta sredstva, predložiti poslovni in finančni načrt za leto 2007 ter poslovno poročilo za leto 2006 ustanoviteljici (Vladi Republike Slovenije) za izdajo soglasja, da odpre posebni račun in začne poslovati z denarnimi sredstvi namenskega premoženja prek posebnega računa

namenskega premoženja ter uredi postopke izplačevanja sredstev za sofinanciranje kulturnih projektov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na način, ki bo zagotavljal plačevanje na podlagi dejansko nastalih stroškov, kar je javni sklad v celoti izpolnil.

Privatizacija

- SOD in KAD morata dopolniti interne akte z jasnejšo opredelitvijo načina izvajanja nadzornih organov ter posvetovalnih teles pri prodajah kapitalskih deležev ter načina dokumentiranja poslovnih dogodkov in arhiviranja dokumentacije. SOD in KAD sta zahtevane popravljalne ukrepe izvedla zadovoljivo. Kljub zadovoljivo izvedenim popravljalnim ukrepom računsko sodišče opozarja, da sprejeti interni akti ne bodo mogli preprečiti ponovitve nesmotrnega ravnanja, če nadzorni organi teh dveh družb ne bodo ustrezneje izvajali svojih nalog.
- Zakon o javnih financah ne ureja postopka prodaje premoženja, ki je v lasti ali upravljanju pri SOD oziroma KAD na način, kot je to določeno za prodaje državnega premoženja, temveč je ureditev teh postopkov prepuščena internim aktom KAD in SOD. Računsko sodišče meni, da bi morala za prodajo premoženja SOD in KAD veljati enaka pravila, kot veljajo za prodajo državnega premoženja, obenem pa bi morali omejiti možnost uporabe prodaje z neposredno pogodbo. Priporočila so bila podana

Ministrstvu za finance v okviru pripomb na predlog osnutka sprememb Zakona o javnih financah.

- Postopka prodaje delnic družbe Mercator nista bila izvedena pregledno, pri tem pa sta tako SOD kot KAD izkoristila možnost uporabe instituta poslovne skrivnosti (čeprav z nekonsistentnim izvajanjem lastnih internih aktov), s katerim sta omejevala dostopnost do informacij o izvedenem postopku. Zato je računsko sodišče podalo priporočilo KAD in SOD, naj v internih aktih, ki opredeljujejo poslovno skrivnost, opredelita trajanje poslovne skrivnosti in pogoje za umik oznake poslovne skrivnosti, saj razpolagata z državnim premoženjem.

Vzpostavitev zavarovanih območij in zavarovanje velikih zveri

- Ministrstvo naj pripravi načrt aktivnosti ustanavljanja zavarovanih območij, opredeli aktivnosti za pripravo strategije upravljanja z volkom in risom ter pripravi akcijski načrt upravljanja z rjavim medvedom. Ministrstvo je začelo vse navedene postopke, ki bodo zagotovili odpravo nepravilnosti in nesmotnosti, ugotovljenih v revizijskem poročilu.

Dodeljevanje razvojnih pomoči

- Preveri se izpolnjevanje pogodb, pri katerih so bile v revizijskem poročilu o pravilnosti in smotnosti

dodeljevanja ter porabe razvojnih pomoči v okviru Programa spodbujanja razvoja v Posočju v letih od 2002 do 2004 ugotovljene nepravilnosti. Revidiranec je v devetih primerih začel postopke za vračilo sredstev v državni proračun v skupnem znesku 55.931 tisoč tolarjev (233.396 evrov) ter uvedel izredno notranjo revizijo 30 pogodb, za katere iz razpoložljive dokumentacije ni mogel ugotoviti natančnega zneska neupravičenih izplačil.

Krepitev kontrol

- V reviziji sposobnosti črpanja sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj za spodbujanje razvoja inovacijskega okolja je bila podana zahteva za izvedbo popravilnih ukrepov pri obeh revidirancih, to je pri Ministrstvu za gospodarstvo in Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Od obeh je računsko sodišče zahtevalo okrepitev kontrolne funkcije upravičenosti aktivnosti in izdatkov, od Ministrstva za gospodarstvo pa še seznam in poročilo o opravljenih aktivnostih, na podlagi katerih bo ministrstvo lahko podalo razumno zagotovilo, da je sofinanciranje projekta Tehnološkega parka Ljubljana v skladu s pravili državnih pomoči. V odzivnem poročilu sta oba revidiranca izkazala zadovoljive popravilne ukrepe, s katerimi so bili začeti postopki, ki bodo zagotovili, da bodo ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti odpravljene.

Druga področja

- Ureditev medsebojnega razmerja med revidiranim uporabnikom javnih sredstev in lokalno skupnostjo, ki se je nanašalo na vlaganja in lastništvo nepremičnin, pripravo ustrezne metodologije in drugih podlag za izdelavo načrta investicij v nepremičnine ter ugotavljanje odgovornosti v zvezi s poslovanjem revidiranega uporabnika javnih sredstev.
- Izvedba popisa in uskladitev knjigovodskega stanja osnovnih sredstev in knjižničnega gradiva z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom, ter izdelava sodil in računovodskih usmeritev za razmejevanje plačanih šolnin.
- Izvedba ustreznih ukrepov, s katerimi bi zavod odpravil nepravilnosti pri obračunavanju obveznosti države za priznavanje ali odmero pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji oziroma zaradi neplačanih prispevkov in pri poročanju o doseženih ciljih in rezultatih.
- Začetek aktivnosti za odpoved neustrezne pogodbe o uporabi in vzdrževanju igrišč, ureditev zaračunavanja provizije pri pobiranju članarine ter za vzpostavitev evidenc v skladu z zakonom in določili sklenjenih pogodb o poslovnem sodelovanju, ki bi omogočile oceno učinkovitosti izvajanja pogodbe ter oceno namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe sredstev.
- Odprava nepravilnosti, povezanih z neutemeljeno oblikovanimi dolgoročnimi rezervacijami v preteklih letih in nepravilno obračunanim davkom od dohodkov pravnih oseb.

- Začetek postopkov za zagotovitev ustreznih podlag za pravilno vrednotenje in izkazovanje zalog nedokončane proizvodnje in proizvodov ter postopkov, ki jih je revidirani zavod izvedel skupaj z ustanoviteljico za uskladitev določb statuta z zakonom, ki ureja obravnavano področje, za določitev obsega in vrste dejavnosti zavoda, skupaj z razmejitvijo na javno službo in pridobitno dejavnost, ter za izdelavo ustrezne metodologije za določitev cene proizvodov, ki jih zavod proizvaja v okviru javne službe.

Drugi ukrepi

Računsko sodišče poleg izvajanja revizij in ukrepanja na podlagi izdanih revizijskih poročil tudi z drugimi aktivnostmi pripomore k boljšemu poslovanju uporabnikov javnih sredstev. Ena pomembnejših je dajanje predlogov za spremembo zakonodaje oziroma sistemskih rešitev na posameznih področjih poslovanja javnega sektorja.

Predlogi za spremembo predpisov

V letu 2007 je računsko sodišče:

- s svojimi priporočili vplivalo na predloge sprememb oziroma spremembe Zakona o vrtcih, Zakona o graditvi objektov, Zakona o prostorskem načrtovanju,
- dalo predloge za spremembe predpisov v zvezi z opredelitvijo namenskih prihodkov proračuna in v zvezi

s pogoji za uspešnejše poslovanje občin pri opravljanju nalog s področja turizma,

- sodelovalo s pristojnim ministrstvom pri pripravi nove zakonodaje na področju prostorskega načrtovanja,
- dalo predloge in pripombe k delovnemu gradivu Zakona o javnih financah,
- dalo predloge in pripombe k predlogu Zakona o javnih skladih,
- dalo pripombe k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo.

Kazniva dejanja

V letu 2007 smo tožilstvu posredovali gradivo iz dveh revizij, kot naznanilo kaznivih dejanj.

Prekrški

Na podlagi ugotovitev iz revizije zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2006 je bila vložena pobuda inšpektorju za sistem javnih uslužbencev za obravnavo ugotovljenih nepravilnosti pri zaposlovanju na 3 ministrstvih.

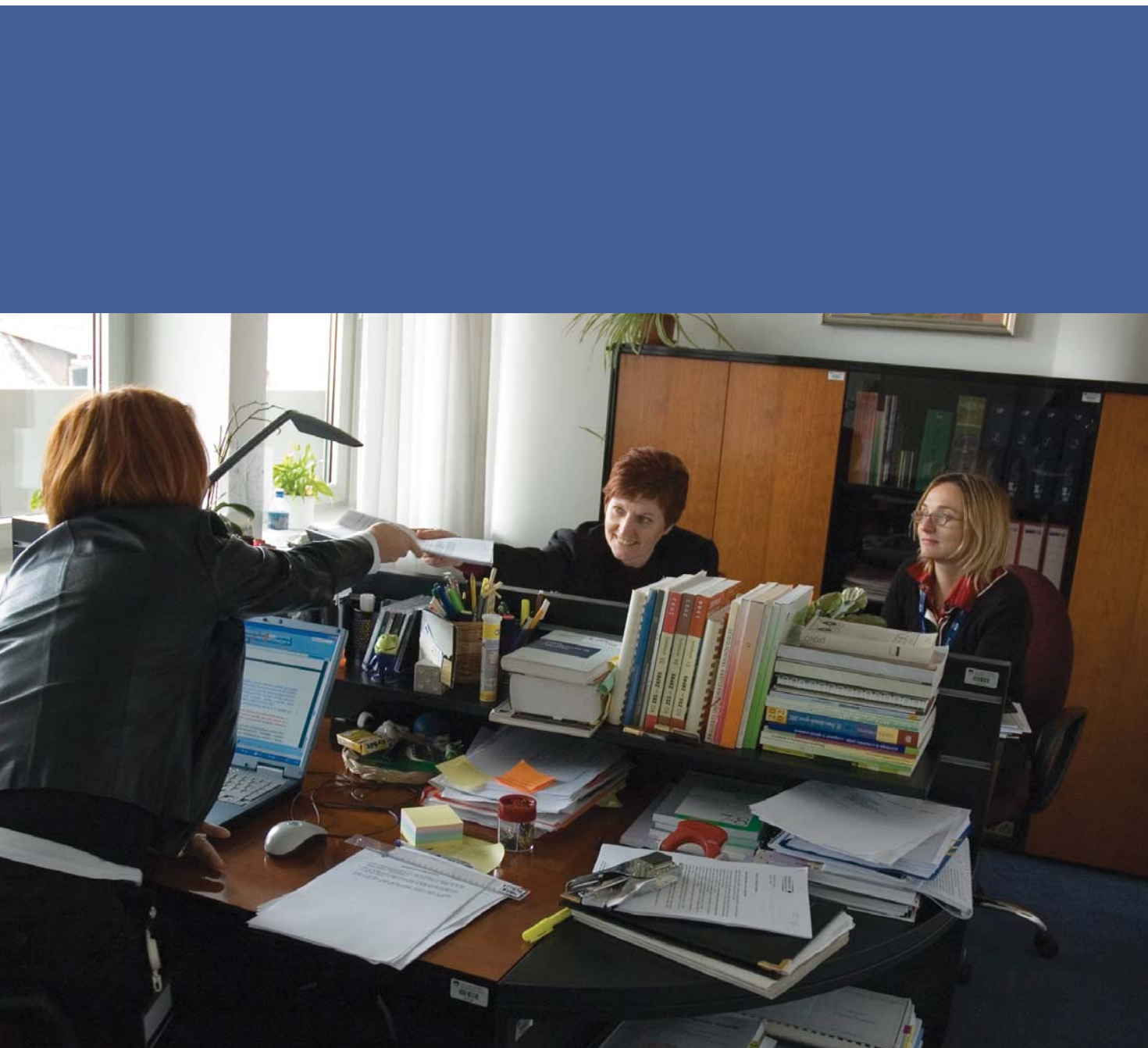
Predlogi ministrstvu za nadzor nad zakonitostjo aktov lokalnih skupnosti

Na podlagi ugotovitev iz revizijskega poročila je računsko sodišče Ministrstvu za okolje in prostor podalo predloge za nadzor nad zakonitostjo občinskih odlokov Občine Pesnica in Občine Duplek.

Računsko sodišče od ministrstva ni prejelo nobenega odgovora.

Uresničevanje strateškega cilja 4

Stopnjevati svetovalno vlogo

Računsko sodišče opravlja svetovalno vlogo med izvajanjem revizij in v porevizijskem postopku, ko daje revidirancem zahteve za popravilne ukrepe in priporočila za izboljšanje poslovanja. Poleg tega pa tudi odgovarja na vprašanja državnega zbora, uporabnikov javnih sredstev in javnosti. Posebna oblika svetovanja je tudi izobraževanje, ki ga organizira računsko sodišče ali na njem sodeluje s predstavitvijo revizijskih razkritij iz izvedenih revizij ter daje priporočila za boljše poslovanje širšega kroga uporabnikov javnih sredstev.

Odgovarjanje na vprašanja

V letu 2007 je računsko sodišče dalo 164 odgovorov na vprašanja o javnih finančnih, kar je za 40 odstotkov več kot v letu 2006, ko je bilo takih odgovorov 118. Enaka rast števila pisnih odgovorov je bila tudi v letu 2006 v primerjavi z letom 2005.

V letu 2007 so člani računskega sodišča in vrhovni državni revizorji na podlagi zaprosil uporabnikov javnih sredstev svetovali predvsem glede naslednjih javnofinančnih vprašanj:

- delovnih razmerij in funkcij,
- izplačil plač,
- povračil stroškov v zvezi z delom,
- drugih osebnih prejemkov (sejnine) in pogodb o delu v javnem sektorju,
- pristojnosti občinskih nadzornih odborov,
- različnih vprašanj finančnega poslovanja države, občin ter javnih zavodov in javnih podjetij,
- javnih naročil,
- prodaje premoženja uporabnikov javnih sredstev in
- drugih vprašanj.

Izobraževanje za proračunske uporabnike

Regijski posveti v lokalnih skupnostih

Računsko sodišče Republike Slovenije je v letu 2007 skupaj z lokalnimi skupnostmi organiziralo 7 posvetov, na katerih so sodelovali župani, direktorji občinskih uprav ter vodje finančnih oddelkov 39 občin. Posveti so bili pripravljeni kot izmenjava mnenj, stališč in vprašanj, povezanih z razpolaganjem z javnimi

financami v občinah in predmetno zakonodajo. Namen posvetov je predvsem preventivno delovanje, zlasti glede nepravilnosti, ki jih računsko sodišče kot nadzorna institucija ugotavlja pri revidiranju pravilnosti poslovanja občin. Odzivi, ki smo jih deležni po posvetih na terenu, so izjemno pozitivni, saj imajo lokalne skupnosti možnost, da sodelujejo z računskim sodiščem tudi neformalno, ne le v postopku revizije, kot je to običajno. Pozitivni pa so tudi odzivi lokalnih medijev, saj je po vsakem regionalnem srečanju novinarska konferenca, na kateri sodelujeta predsednik računskega sodišča ter župan občine, ki gosti srečanje.

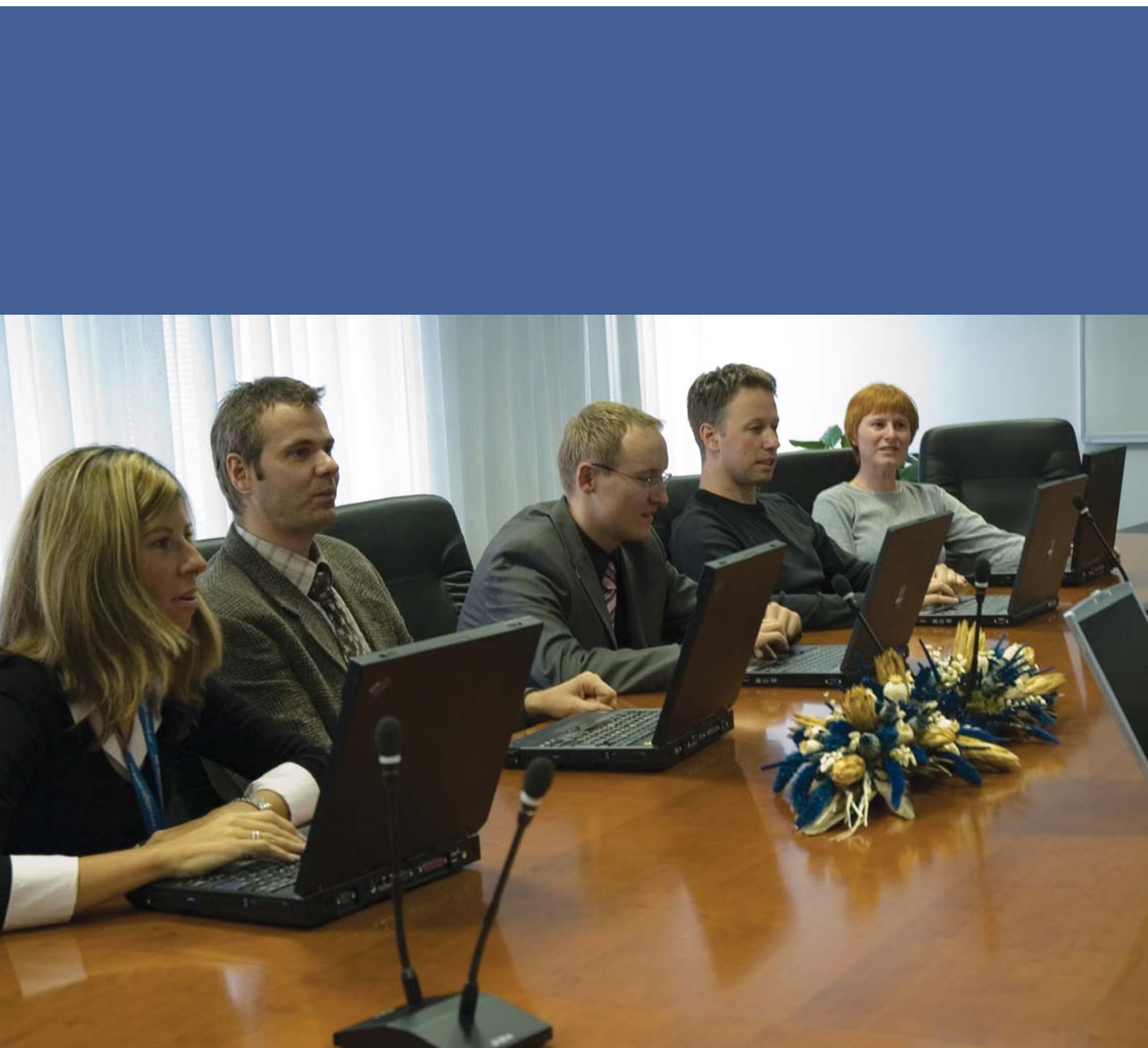
Predstavitve revizijskih ugotovitev in izobraževanja za druge uporabnike javnih sredstev

Predstavniki računskega sodišča so v letu 2007 na področju izobraževanja najintenzivneje delovali na področju šolstva. Tako so na različnih seminarjih oziroma posvetih, ki so se jih udeležili direktorji vrtcev, ravnatelji osnovnih šol in srednjih šol, na enem pa so bili tudi predstavniki Univerze v Ljubljani, predstavili revizijska razkritja in priporočila za izboljšanje poslovanja s področja šolstva ter podpora dobri praksi upravljanja z modelom odličnosti in upravljanja s tveganji.

Računsko sodišče je v letu 2007 pripravilo tudi dve predavanji za predsednike sodišč in vodje njihovih finančnih služb, na katerih jim je predstavilo ugotovitve iz revizije pravilnosti poslovanja Okrajnega sodišča v Ljubljani, zato da enakih ali podobnih nepravilnosti ne bi ponavljala tudi druga sodišča.

Uresničevanje strateškega cilja 5

Povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov

V finančnem načrtu računskega sodišča za leto 2007 so bila za plačila kotizacij za različna strokovna izpopolnjevanja in usposabljanja (seminarji, delavnice, posveti, kongresi) predvidena sredstva v višini 44.233 evrov, realizirana pa v višini 41.264 evrov.

V skladu z načrtom so se zaposleni udeleževali naslednjih oblik izobraževanja:

Izobraževanje za pridobitev stopnje izobrazbe

Na podlagi internega natečaja je bilo sklenjenih šest novih pogodb o izobraževanju za pridobitev stopnje izobrazbe. Na podlagi sklenjenih pogodb iz preteklih let so v predvidenem pogodbenem roku izobraževanje v letu 2007 končale tri javne uslužbenke. Konec leta 2007 ima računsko sodišče sklenjenih 13 pogodb o izobraževanju za študij, in sicer 8 za podiplomski ter 5 za dodiplomski študij.

Usposabljanje za delo

V skladu s predpisi se zaposleni računskega sodišča udeležujejo usposabljanj za delo, in sicer: za pridobitev nazivov državni revizor, notranji državni revizor ter za pravniški državni izpit in državni izpit iz javne uprave. V letu 2007 se je na izvedenem internem natečaju vključilo v izobraževanje za državnega notranjega revizorja 10 zaposlenih; z njimi so bile sklenjene pogodbe o izobraževanju za plačilo šolnine in pravico do študijskega dopusta.

Izobraževanje za pridobitev naziva državni revizor so v letu 2007 končali oziroma pridobili ta naziv trije zaposleni, naziv preizkušeni državni revizor je pridobil en zaposleni, naziv

državni notranji revizor pa pet zaposlenih. Državni izpit iz javne uprave so opravili štirje zaposleni.

Pogodbo o izobraževanju za opravo pravniškega državnega izpita ima sklenjeno ena javna uslužbenka, ki naj bi izobraževanje po podaljšanju pogodbe končala v letu 2009.

Za pridobitev revizorskih nazivov pa ima konec leta 2007 pogodbe sklenjenih 12 zaposlenih.

Izpopolnjevanje

Izpopolnjevanje je potekalo v obliki zunanjih in internih seminarjev ter seminarjev v tujini.

V skladu z letnim načrtom izobraževanja so bila sredstva, namenjena za kotizacije za seminarje, razdeljena po oddelkih glede na število zaposlenih v posameznem oddelku.

Organiziranih je bilo sedem internih seminarjev, ki se jih je udeležila večina revizorjev:

1. Raziskovalne metode, ankete in intervjuji
2. Ureditev razmerij med občinami in izvajalci gospodarskih javnih služb glede infrastrukture
3. Načrtovanje revizij
4. Novosti v javnem naročanju (ZJN-2)
5. Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, koncesije, ocena delovanja notranjega nadzora
6. Računalniško usposabljanje
7. Usposabljanje za uporabo nove verzije informacijskega sistema REVIS

Zmanjšanje števila seminarjskih dni je posledica večje porabe števila dni za izobraževanje za pridobitev nazivov državni revizor in preizkušeni državni revizor.

Tabela 2: Pregled števila seminarjskih dni

	Interni seminarji / št.dni		Zunanji seminarji / št. dni		V tujini seminarji / št. dni		Vsi seminarji / št.dni	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Skupaj	435	662	362	318	18	8	815	988

Uresničevanje strateškega cilja 6

Izboljševati komunikacijsko strategijo
in krepiti sodelovanje z drugimi

Sodelovanje z državnim zborom

Državni zbor Republike Slovenije mora po Zakonu o računskem sodišču obravnavati revizijska in letna poročila računskega sodišča. Računsko sodišče zato pošlje vsa izdana poročila državnemu zboru. Poročila obravnava Komisija za nadzor javnih financ (v nadaljevanju : komisija). V letu 2007 se je na podlagi rezultatov twinninga, ki ga je imel državni zbor s predstavniki Velike Britanije z naslovom Krepitev parlamentarnega nadzora javnih financ, sodelovanje med komisijo in računskim sodiščem okrepilo. Tako računsko sodišče pripravi za obravnavo na seji komisije poleg revizijskega poročila še opomnik z vprašanji za razpravo, ki je članom komisije v pomoč pri obravnavi posameznih revizijskih poročil na sejah komisije.

To delovno telo državnega zbora je v letu 2007 na petnajstih sejah obravnavalo 24 poročil računskega sodišča in letno poročilo računskega sodišča za leto 2006. Komisija se je seznanila tudi s poročili neodvisnega revizorja (Abeceda Revizija) o računovodskih izkazih računskega sodišča za leti 2005 in 2006. Neodvisni zunanji revizor, ki ga je imenovala komisija, je podal na računovodske izkaze računskega sodišča za leti 2005 in 2006 pozitivni mnenji. Komisija vabi na vse seje, na katerih se obravnavajo poročila računskega sodišča, predsednika računskega sodišča in tudi druge predstavnike računskega sodišča ter predstavnike revidiranih uporabnikov javnih sredstev.

Seznam poročil, obravnavanih v državnem zboru je prikazan v tabeli 3.

Sodelovanje z Uradom za nadzor proračuna in notranjimi revizorji

Računsko sodišče si prizadeva, da bi uporabniki javnih sredstev vzpostavili tak sistem notranjega nadzora javnih financ, ki bi zagotavljal njihovo pravilno in smotno delovanje. Zato je okrepilo sodelovanje z Uradom za nadzor proračuna, organom v sestavi Ministrstva za finance, ki je v skladu z Zakonom o javnih financah odgovoren za razvoj, usklajevanje in preverjanje delovanja notranjega nadzora javnih financ. V letu 2007 je bilo več sestankov, na katerih smo usklajevali

strokovna vprašanja, poleg tega pa so predstavniki računskega sodišča aktivno – s prispevki – sodelovali na srečanju notranjih revizorjev javnega sektorja, ki ga je organiziral Urad za nadzor proračuna. Intenzivno je bilo tudi sodelovanje pri delu slovenskega odseka Inštituta notranjih revizorjev (Institute of Internal Auditors), kjer je predstavnik računskega sodišča član sveta upravljalcev. Na mesečnih seminarjih tega odseka, ki se jih udeležujejo notranji revizorji javnega in zasebnega sektorja, pa so predstavniki računskega sodišča predstavljali svoja stališča in poglede na vprašanja, ki so skupna notranjim in zunanjim revizorjem.

Za krepitev zavesti o odgovornosti za notranji nadzor in poudarjanje pomena notranjega revidiranja je v okviru revizije izvrševanja proračuna računsko sodišče vsem ministrom poslalo pisma, v katerih jih je opozorilo na pomen učinkovitega sistema notranjega nadzora javnih financ in podalo oceno postopka priprave Izjave o notranjem nadzoru javnih financ na posameznem ministrstvu, z navedbo ugotovljenih slabosti in s priporočili za izboljšanje v prihodnje.

Mednarodno sodelovanje

Računsko sodišče si je na področju mednarodnega sodelovanja za leto 2007 zastavilo naslednje cilje:

- *aktivno sodelovati z nacionalnimi vrhovnimi revizijskimi institucijami Evrope, predvsem s tistimi iz Evropske unije in z Evropskim računskim sodiščem;*
- *aktivno sodelovati v delovnih skupinah EUROSAl;*
- *aktivno sodelovati v nekaterih delovnih skupinah INTOSAl in spremljati delovanje organizacije INTOSAl;*
- *svetovati državam, ki so šele začele ustanavljati vrhovne revizijske institucije;*
- *uveljavljati se v mednarodnem strokovnem okolju.*

Cilji, ki si jih je zastavilo računsko sodišče, ostajajo v letu 2007 taki kot leto poprej. V letu 2007 se je računsko sodišče vključilo v še eno delovno skupino INTOSAl, v pododbor za razvijanje revizije smotrnosti. V tem letu so strokovnjaki z računskega sodišča pripravili za mednarodne sestanke, ki so se jih udeležili, 23 prispevkov, tri več kot leto poprej. Računsko sodišče je v letu 2007 v Sloveniji organiziralo tri mednarodna srečanja, v letu 2006 pa eno.

Tabela 3: Seznam poročil, obravnavanih v državnem zboru

Št. seje	Datum	Revizijsko poročilo
33.	11. 1. 2007	- o pravilnosti poslovanja Občine Rogaška Slatina v letu 2004 - o verodostojnosti odzivnega poročila Občine Podlehnik - o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije v letih 2003 in 2004
34.	13. 2. 2007	- o pravilnosti poslovanja Občine Kungota v letu 2004 - o pravilnosti poslovanja družbe Stadion, d. o. o., ter smotrnosti poslovanja Mestne občine Ljubljana in družbe Stadion, d. o. o., pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani
35.	22. 2. 2007	- o smotrnosti porabe proračunskih sredstev pri izvedbi projekta Portal za oddajo javnih naročil (tudi na 37. in 40. redni seji in 3. korespondenčni seji) - o izvrševanju instituta brezplačne pravne pomoči (tudi na 37. in 40. redni seji in 3. korespondenčni seji)
36.	14. 3. 2007	- o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2005 - o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2005
37.	23. 3. 2007	o zagotavljanju predšolske vzgoje v letih od 2003 do 2006 (tudi na 40., 43. in 44. redni seji ter 3. korespondenčni seji)
38.	6. 4. 2007	- o pravilnosti poslovanja Filmskega sklada Republike Slovenije v letu 2004 - o poslovanju Občine Ig v letu 2003 - o pravilnosti in smotrnosti poslovanja družbe Telekom Slovenije, d. d., v letih od 1998 do 2003 - porevizijsko poročilo o popravljalnih ukrepih pri reviziji zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2005
39.	18. 4. 2007	- o pravilnosti in smotrnosti izvedbe Centra za ravnanje z odpadki Zasavje v času od oktobra 2000 do konca leta 2005 (tudi na 40. redni seji) - o smotrnosti odločitve Občine Šmartno pri Litiji za odlaganje komunalnih odpadkov na odlagališču Ostri vrh pri Logatcu (tudi na 40. redni seji) - o učinkovitosti sistema za črpanje sredstev Evropskega socialnega sklada za izvajanje ukrepa 2.4 – Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti v letih 2004 in 2005
41.	18. 5. 2007	o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija v letu 2004
42.	23. 5. 2007	poročilo o delu računskega sodišča za leto 2006
45.	18. 10. 2007	o učinkovitosti in pravilnosti delovanja informacijskega sistema Davčne uprave Republike Slovenije (in na 49. redni seji 12. 12. 2007)
47.	14. 11. 2007	- ali v Sloveniji preverjamo učinke predlaganih predpisov na družbo (in na 49. redni seji 12. 12. 2007) - o smotrnosti oddaje intelektualnih storitev
48.	15. 11. 2007	seznanitev s poročili neodvisnega revizorja (Abeceda Revizija) o računovodskih izkazih RSRS za leti 2005 in 2006
3. nujna	8. 11. 2007 in 11. 12. 2007	o pravilnosti in smotrnosti poslovanja KAD, d. d., in SOD, d. d., pri prodaji delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.
49.	12. 12. 2007	o sposobnosti občin za pridobivanje in črpanje sredstev skladov Evropske unije

Bilateralno sodelovanje

Računsko sodišče so v letu 2007 uradno obiskale delegacije treh vrhovnih revizijskih institucij: Makedonije, Poljske in Irske. Z vsemi so potekali dogovori o prihodnjem sodelovanju.

Računsko sodišče je v okviru sporazuma med vrhovnima revizijskima institucijama Ruske federacije in Slovenije v Ljubljani organiziralo seminar za delegacijo revizorjev Ruske federacije na temo okoljskega revidiranja. Predsednik računskega sodišča pa je na uradnem obisku na vrhovni revizijski instituciji Ukrajine podpisal sporazum o sodelovanju med institucijama.

Na Nacionalnem revizijskem uradu Velike Britanije so se zvrstili trije delovni obiski, na katerih so revizorji te institucije slovenskim kolegom predstavili metodologijo, ki jo uporabljajo pri reviziji sistema pobiranja davka na dodano vrednost, in svoje izkušnje pri izvajanju revizij smotrnosti.

V okviru izvajanja dveh revizij so potekali posveti revizorjev računskega sodišča s strokovnjaki avstrijskega računskega sodišča. Na delovna obiska britanskega parlamentarnega odbora za nadzor javnih financ sta odšla predstavnika računskega sodišča, predsednik pa se je udeležil slavnostne prireditve ob jubileju te institucije.

Predstavniki računskega sodišča so delegaciji češkega Odbora za proračunski nadzor predstavili, kako poteka obravnav

poročil računskega sodišča v državnem zboru, odnose med računskim sodiščem, državnim zborom, vlado in drugimi državnimi organi ter kako poteka postopek nadzora pravilnosti izvajanja državnega proračuna in nadzor nad poslovanjem javnih skladov.

Skupne mednarodne revizije

V letu 2007 je bila s tiskovno konferenco v Zagrebu zaključena paralelna revizija, ki jo je računsko sodišče izvajalo skupaj z Državnim uradom za revizijo Republike Hrvaške na temo ohranjanja biotske raznovrstnosti v krajinskih parkih. Začela pa se je izvajati tudi nova štiristranska paralelna revizija, v kateri sodelujejo vrhovne revizijske institucije Češke, Slovaške, Avstrije in Slovenije, tema revizije pa je varovanje zraka in ozonske plasti ter uresničevanje mednarodnih konvencij in sporazumov na tem področju.

Sodelovanje v okviru Odbora za stike

Odbor za stike, katerega člani so predsedniki vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije, organizira delovne skupine, ki povezujejo in izboljšujejo delo vrhovnih revizijskih institucij držav Evropske unije in upravljanje finančnih sredstev v Evropski uniji kot celoti. Odbor je imel redni letni sestanek v Helsinkih, udeležil pa se ga je predsednik računskega sodišča.

*Revizija Računskoga sodišča Republike Slovenije in Državnega urada
za revizijo Republike Hrvatske o ohranjanju biotske raznovrstnosti na
območju predlaganih regijskih parkov Snežnik in Kočevsko Kolpa
ter v Narodnem parku Risnjak*

*Revizija Računskog Suda Republike Slovenije i Državnog ureda za
reviziju Republike Hrvatske o očuvanju biološke raznolikosti na području
predloženih regionalnih parkova Snježnik i Kočevsko Kupa i u
Nacionalnom parku Risnjak*

*Audit of the Court of Audit of the Republic of Slovenia and the State
Audit Office of the Republic of Croatia on the conservation of biodiversity
on the area of the planned regional parks Snežnik and Kočevsko Kolpa
and in Risnjak National Park*

Cilji revizije so oceniti:

- popolnost in ustreznost institucionalnega in zakonodajnega okvira ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji in na Hrvaškem,
- smotnost ustanavljanja predlaganih regijskih parkov Snežnik in Kočevsko Kolpa ter smotnost upravljanja Narodnega parka Risnjak
- smotnost izvajanja ukrepov za zaščito velikih zveri in gozdov na območju predlaganih regijskih parkov Snežnik in Kočevsko Kolpa ter narodnega parka Risnjak

Ciljevi revizije su ocijeniti:

- potpunost i djelotvornost institucionalnog i normativnog okvira zaštite i očuvanja biološke raznolikosti u Sloveniji i na Hrvatskom
- učinkovitost osnivanja predloženih regionalnih parkova Snježnik i Kočevsko Kupa i upravljanja Nacionalnog parka Risnjak
- učinkovitost provođenja mjera zaštite velikih životinja i šuma na području predloženih regionalnih parkova Snježnik i Kočevsko Kupa te Nacionalnog parka Risnjak

The objectives of the audit are assessment of:

- entireness and appropriateness of the institutional and legislative framework for the conservation and protection of biodiversity in Slovenia and Croatia
- efficiency of establishing planned regional parks Snežnik and Kočevsko Kolpa and efficiency of management of Risnjak National Park
- efficiency of implementation of measures to protect large carnivores and forests on the area of planned regional parks Snežnik and Kočevsko Kolpa and Risnjak National Park

Revizija vrhovnih revizijskih institucij Slovenije, Avstrije, Slovaške in Češke o doseganju ciljev mednarodnih sporazumov in nacionalnih politik za zaščito zraka, ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb

Audit of supreme audit institutions of Slovenia, Austria, Slovak and Czech Republic on achievement of the objectives of international treaties and national policies on protection of air and ozone layers and tackling climate change

Cilji revizije so oceniti:

- učinkovitost izvajanja ukrepov za doseganje ciljev mednarodnih sporazumov in nacionalnih politik za zaščito zraka, ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb
- uspešnost izvajanja ukrepov za doseganje ciljev mednarodnih sporazumov in nacionalnih politik za zaščito zraka, ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb

The objectives of the audit are assessment of:

- efficiency of implementing of measures to achieve the objectives of international treaties on protection of air and ozone layers and tackling climate change
- effectiveness of implementing of measures to achieve the objectives of international treaties on protection of air and ozone layers and tackling climate change

Računsko sodišče se je letu 2007 aktivno vključilo v *delovno skupino za revizije strukturnih skladov*, ki izvaja paralelno revizijo na temo revidiranja strukturnih skladov. Revizor računskega sodišča se je udeležil sestanka v Pragi.

V letu 2007 se je *delovna skupina za revidiranje na področju davkov in carin* sestala v Bruslju. Skupina se je seznanjala z novimi metodologijami pri ocenjevanju davčnih izgub. Računsko sodišče je član jedrne skupine, zato se je sestanka udeležila revizorka računskega sodišča.

Sestanka *skupine za koordinacijo* sta potekala v Madridu in Londonu. Skupina deluje v okviru skupine predstavnikov vrhovnih revizijskih institucij držav članic Evropske unije ter pripravlja predloge za tesnejše in učinkovitejše sodelovanje med vrhovnimi revizijskimi institucijami Evropske unije in raziskuje nove oblike sodelovanja. Predstavnica računskega sodišča je prevzela naloge koordinacije pri nadgradnji poslovnika Odbora za stike.

V Haagu in Luksemburgu se je sestala *skupina predstavnikov vrhovnih revizijskih institucij*, ki pripravlja srečanja predsednikov vrhovnih revizijskih institucij. Predstavnica računskega sodišča je predstavila predlog za ustanovitev nove delovne skupine, ki bi jo vodilo slovensko računsko sodišče. Pripravila pa je tudi dokumente za nadgradnjo poslovnika Odbora za stike.

Odbor za stike je v letu 2007 ustanovil novo *delovno skupino za izdelavo skupnih revizijskih standardov*; ta se je večkrat sestala in

uskladila standarde za revidiranje pravilnosti. Vrhovna državna revizorka se je udeležila dveh sestankov te skupine.

Računsko sodišče je začelo skupaj z Evropsko komisijo pripravljati vzorčno študijo o tem, katere informacije so ključne za transparentno revidiranje sredstev Evropske unije, zato sta računsko sodišče obiskala predstavnika Evropske komisije, na sestanku v Bruslju pa sta sodelovali strokovnjakinji računskega sodišča. Vzorec standardnega poročila o transferjih iz evropskega proračuna državam članicam, ki sta ga delegaciji oblikovali skupaj, bo poslan na vse vrhovne revizijske institucije držav članic Evropske unije.

Nacionalni revizijski urad Velike Britanije je vrhovno državno revizorko računskega sodišča povabil, da sodeluje kot vodja enega od sklopov pri twinningu, ki ga Nacionalni revizijski urad Velike Britanije izvaja z bolgarsko vrhovno revizijsko institucijo.

Nizozemsko računsko sodišče je organiziralo seminar na temo revidiranja agencij, ki regulirajo trg. Seminarja se je udeležil vrhovni državni revizor.

Evropsko in belgijsko računsko sodišče sta organizirali seminar na temo notranjih kontrol, ki sta se ga udeležili predstavnici računskega sodišča. Za predstavnike vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije pa sta bila organizirana tudi seminarja na temo ohranjanja narave in revidiranja javnih naročil ministrstev za obrambo. Take vrste revizij izvaja tudi računsko sodišče, zato so se obeh sestankov, enega v Nemčiji in drugega na Nizozemskem, udeležili tudi strokovnjaki računskega sodišča. V letu 2007 je v Berlinu potekal tudi mednarodni letni simpozij o novih predpisih na področju dodeljevanja in porabe evropskih sredstev, ki sta se ga udeležila predstavnika računskega sodišča.

V Bruslju je potekala konferenca o določitvi dejavnikov tveganja pri izvajanju revizije, ki se je je udeležila revizorka računskega sodišča, strokovnjaka računskega sodišča pa sta se v Berlinu udeležila konference o predpisih o evropskih sredstvih. V Bruslju je potekal tudi zelo zanimiv seminar na temo revidiranja notranjih kontrol, ki sta se ga udeležili strokovnjakinji računskega sodišča.

Računsko sodišče je v Ljubljani organiziralo seminar za predstavnike vrhovnih revizijskih institucij držav članic Evropske unije in držav, ki se bodo v Evropsko unijo šele vključile. Srečanja so se udeležili predstavniki trinajstih vrhovnih revizijskih institucij iz Evrope. Tema seminarja so bili odnosi z javnostmi in komunikacijske strategije vrhovnih revizijskih institucij. Eden od uspešno uresničenih rezultatov tega srečanja je bil ugotoviti neformalno mrežo sodelavcev za odnose z javnostmi v vrhovnih revizijskih institucijah Evrope.

Seminarja na Nizozemskem z naslovom postopek in uveljavitev državne pomoči se je udeležila ena od revizork računskega sodišča.

Skupina vrhovnih revizijskih institucij Višegradske skupine ter Slovenije in Avstrije

Srečanje te skupine, imenovane tudi V4 + 2, je v letu 2007 potekalo v Sloveniji, v Strunjanu. Udeležili so se ga predsedniki vrhovnih revizijskih institucij Poljske, Slovaške, Češke, Madžarske, Avstrije in Slovenije, ki so se dogovorili za nadaljnje sodelovanje, da bi vrhovne revizijske institucije te skupine še bolj izpopolnile metodologijo na področju revidiranja evropskih skladov in se med seboj posvetovale v zvezi z reševanjem problemov, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

V Varšavi je potekala delavnica za izboljšanje sodelovanja posameznih vrhovnih revizijskih institucij V4 + 2 in Evropskega računskega sodišča pri revizijah, ki jih to sodišče izvaja v državah članicah Evropske unije, da bi se pripravila priporočila o dobrih praksah ter s tem izboljšali učinkovitost in uspešnost medsebojnega sodelovanja.

Sodelovanje v organizacijah INTOSAI in EUROSAI

Srečanj delovnih skupin, ki delujejo v okviru Mednarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI), sta se udeležila predstavnika računskega sodišča. Rednega letnega sestanka delovne skupine za privatizacijo, ki je potekal v Maroku, se je udeležil prvi namestnik predsednika računskega sodišča, novembra pa je potekal 19. kongres INTOSAI v Mehiki, na katerem je sodeloval tudi predsednik računskega sodišča. V tem letu se je računsko sodišče včlanilo v *pododbor za razvijanje revizije smotrnosti*.

EUROSAI - Mednarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucij združuje vrhovne revizijske institucije iz Evrope. V okviru tega združenja deluje več delovnih skupin, slovensko računsko sodišče pa je član dveh izmed njih. Delovna skupina za *okoljsko revidiranje* se je sestala v Bratislavi na seminarju o izvajanju revizij podnebnih sprememb in doseganju ciljev Kjotskega protokola. Računsko sodišče je sodelovalo s predstavitvijo revizije izvajanja mednarodnih konvencij na področjih varovanja zraka, ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb. Ta

delovna skupina izdaja tudi bilten, za katerega predstavnica računskega sodišča večkrat pripravi krajše prispevke. Delovna skupina EUROSAl za informacijsko tehnologijo je obravnavala izvajanje revizije na temo informacijske tehnologije, dela revizorjev na daljavo in varnostnih vprašanj, povezanih z delom revizorja. Sestanka v Luksemburgu sta se udeležila predstavnika računskega sodišča.

Konferenca združenj EUROSAl in OLACEF, ki je potekala spomladi v Lizboni, je obravnavala fiskalno vzdržnost, transparentnost, odgovornost in spreminjanje podlag za računovodenje. Predsednik računskega sodišča je na njej predstavil prispevek slovenske vrhovne revizijske institucije na to temo.

V Luksemburgu je potekal seminar EUROSAl na temo revizij smotnosti evropskih sredstev, na katerem je vrhovna državna revizorka računskega sodišča predstavila vzorčno študijo revizije porabe strukturnih skladov. V Luksemburgu je potekal tudi sestanek skupine EUROSAl za informacijsko tehnologijo, ki sta se ga udeležila predstavnika računskega sodišča.

Sodelovanje v drugih multilateralnih organizacijah in na posvetih

Prvi namestnik predsednika računskega sodišča je na Hrvaškem sodeloval pri pripravi mednarodnega posvetovanja o javnih naročilih.

GRECO, organizacija skupine držav proti korupciji, je organizirala plenarno srečanje v Strasbourgu, ki se ga je udeležil strokovnjak računskega sodišča.

Tudi v letu 2007 je potekalo redno letno srečanje predstavnikov vrhovnih revizijskih institucij (CNABs – Competent National Audit Bodies) s člani Mednarodnega odbora revizorjev za NATO (IBAN – International Board of Auditors for NATO). Srečanje je organiziral Mednarodni odbor revizorjev za NATO, na njem pa so predstavniki iz držav članic NATA obravnavali *Letno poročilo Mednarodnega odbora revizorjev za NATO za leto 2006*. Predsednica tega odbora je uradno obiskala slovensko vrhovno revizijsko institucijo.

Sodelovanje z državami, ki šele razvijajo svoje državno revidiranje

Vrhovna državna revizorka je predavala na seminarju Priprava za izdelavo nacionalnega razvojnega programa za Bosno in Hercegovino ter črpanje sredstev Evropske unije.

Delegacija vietnamskega Ministrstva za finance, ki se je v Sloveniji na študijskem obisku, je obiskala tudi računsko sodišče. Teme pogovorov so bile nadzor nad izvajanjem proračuna, srednjeročno finančno načrtovanje in upravljanje dolga ter financiranje javnih storitev.

Delegacija Osrednje volilne komisije Armenije, ki se je v Sloveniji mudila na študijskem obisku na povabilo Državne volilne komisije, je obiskala tudi računsko sodišče; zanimalo jih je predvsem revidiranje financiranja volilne in referendumске kampanje.

Predsednik računskega sodišča je v Srbiji s svojim prispevkom sodeloval na konferenci o revidiranju državnega proračuna in transparentnosti njegove porabe.

Predstavnika računskega sodišča sta sodelovala pri organizaciji mednarodnega simpozija v Črni gori, podpisan je bil tudi sporazum o sodelovanju med vrhovnimi revizijskimi institucijami Bolgarije, Črne gore in Slovenije. Na računskem sodišču pa je bila na obisku delegacija predstavnikov vrhovne revizijske institucije Črne gore.

Komuniciranje z mediji

Novinarska vprašanja in prošnje za pojasnila

V letu 2007 je bilo zabeleženih 99 novinarskih vprašanj in prošenj za pojasnila oziroma za 58,5 odstotka več kakor v letu 2006.

Novinarske konference

Od januarja pa do konca novembra 2007 je bilo organiziranih 17 novinarskih konferenc, tri več kakor leto poprej. Novost,

ki je bila predstavljena 13. junija 2007, je bila novinarska konferenca, izvedena sočasno v Ljubljani in Mariboru kot videokonferenca. Novinarji in tudi uredniki so jo dobro sprejeli.

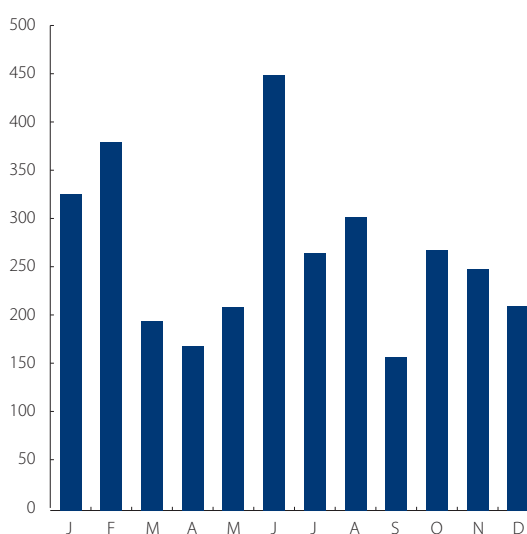
Statistični pregled objav v medijih

V letu 2007 je bilo 3200 objavljenih prispevkov v medijih oziroma za 63,9 odstotka več kakor v letu 2006. Večje število prispevkov je odraz načrtovanih medijskih aktivnosti in tesnega sodelovanja z mediji, ki spremljajo delo računskega sodišča. Povečanje je obenem tudi odraz načrtovanih regijskih dogodkov – posvetov z župani, ki jim sledijo novinarske konference ter dogovori za intervjuje in izjave v lokalnih medijih. Delež prispevkov v regionalnih medijih je v letu 2006 znašal 18 odstotkov od vseh objav. Konec leta 2007 je znašal ta delež 25 odstotkov. K povišanju navedenega deleža sta zagotovo prispevala skrbno načrtovano obveščanje regionalnih medijev o tovrstnih dogodkih ter organiziranje novinarskih konferenc po posvetih.

Tabela 4: Število objavljenih prispevkov v medijih – primerjava med letoma 2006 in 2007

Mesec	Število prispevkov skupaj v letu 2006	Število prispevkov skupaj v letu 2007
januar	173	328
februar	138	382
marec	162	196
april	124	170
maj	163	211
junij	284	451
julij	156	267
avgust	133	304
september	98	159
oktober	189	270
november	135	250
december	292	212
Skupaj	2047	3200

Slika 4: Število objav v medijih v letu 2007

Uresničevanje strateškega cilja 7

Izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča

Računsko sodišče si vseskozi prizadeva za odličnost pri izvajanju svojih nalog. Zato je vzpostavilo proces zagotavljanja kakovosti v vseh fazah revizijskega in porevizijskega postopka. V letu 2007 je k boljšemu upravljanju pomembno prispevala prenova informacijskega sistema za načrtovanje in spremljanje izvajanja revizij. Načrtovano je bilo, da se aplikacija začne uporabljati sredi novembra, vendar smo jo delno začeli uporabljati že 17. 10. 2007, in sicer za pripravo letnega programa dela. Celotna aplikacija je bila predana v uporabo 3. 12. 2007. Prenovljeni informacijski sistem omogoča učinkovitejše načrtovanje in spremljanje izvajanja revizij, saj je na voljo več sprotnih in potrebam upravljavcev prilagojenih informacij o načrtovanem in izvedenem delu v revizijskem procesu, ki so podlaga za sprejemanje pravočasnih in ustreznih upravljavskih odločitev.

Pomembno prispeva k delu računskega sodišča tudi organizacijska enota Maribor, ki izvaja revizije na območju severovzhodne Slovenije. Tako je zagotovljena večja prisotnost nadziranja na tem območju, zaradi boljšega poznavanja razmer in znižanja potnih stroškov pa je revidiranje lahko bolj učinkovito.

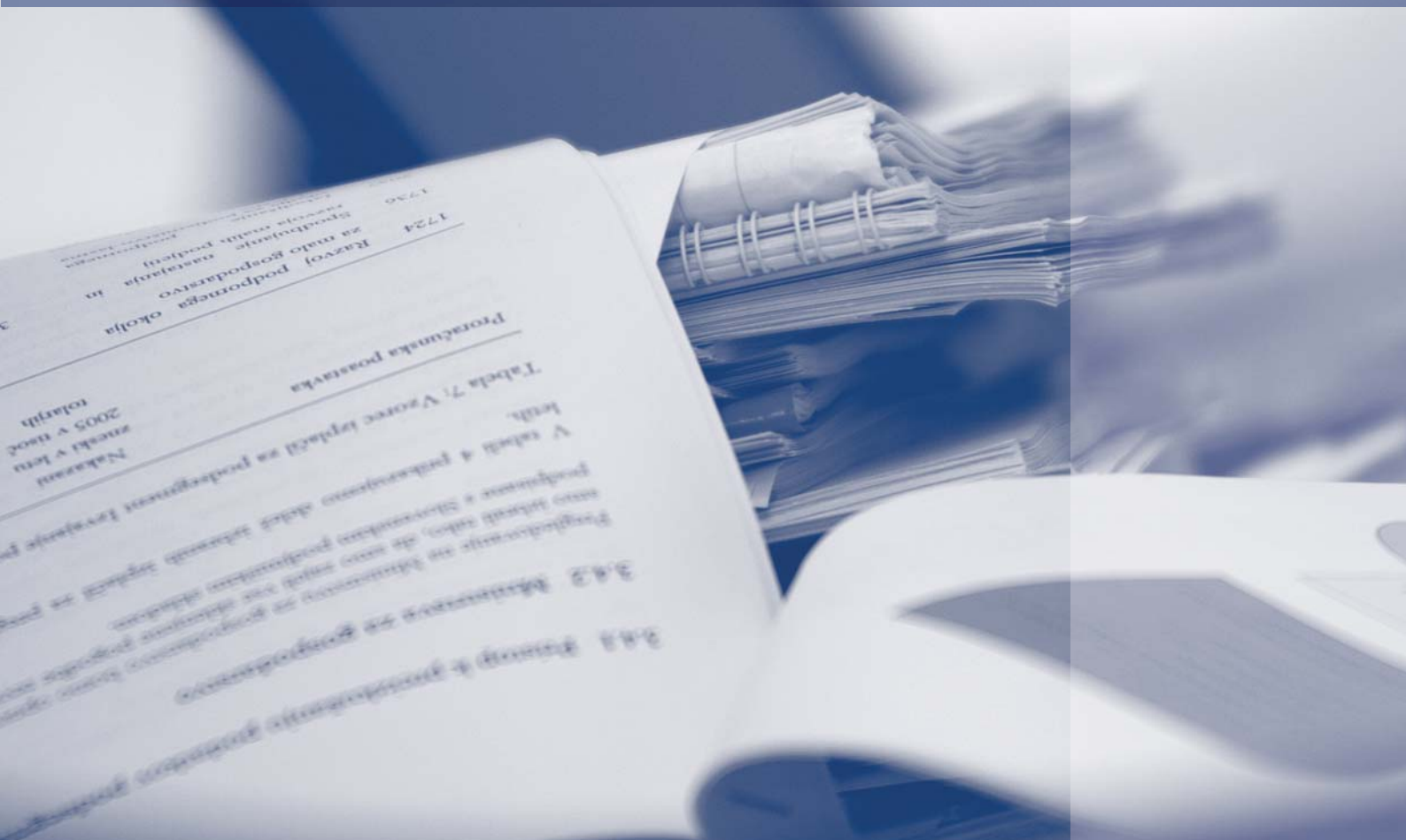
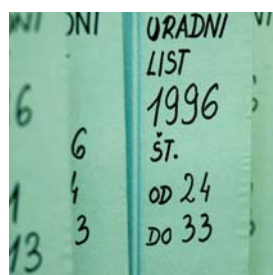
načrta. Revizijske ugotovitve so podane v poročilu o reviziji. Na podlagi preverjanj je bilo ugotovljeno, da računovodski izkazi podajajo resnično sliko stanja sredstev in virov na dan 31. 12. 2006 ter poslovnega izida v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2006, izvršitev finančnega načrta računskega sodišča za leto 2006 pa je bila v vseh pomembnih pogledih v skladu s predpisi (*pozitivno mnenje*).

Notranje revidiranje

Notranje revidiranje računskega sodišča opravljajo revizorji, ki jih imenuje predsednik računskega sodišča. Pravno podlago za izvajanje notranjih revizij predstavljata Pravilnik o računovodstvu in finančnem poslovanju Računskega sodišča Republike Slovenije in Pravilnik o notranjih kontrolah Računskega sodišča Republike Slovenije. Vrsta in obseg revizij za leto 2007 sta bila določena s kratkoročnim načrtom revidiranja, ki ga je odobril predsednik računskega sodišča.

V letu 2007 je bila izvedena notranja revizija pravilnosti računovodskih izkazov in pravilnosti izvršitve finančnega načrta računskega sodišča, ki je obvezna revizija in jo določa Pravilnik o računovodstvu in finančnem poslovanju Računskega sodišča Republike Slovenije. V letu 2007 so bili predmet revizije računovodski izkazi za leto 2006, ki vključujejo tudi bilanco stanja na dan 31. 12. 2006. Cilj revizije je bil podati mnenje o resničnosti in verodostojnosti računovodskih izkazov in o pravilnosti izvršitve finančnega

Revizijske ugotovitve

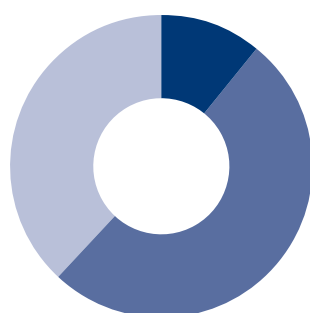

Mnenja, izrečena v revizijskih poročilih

V izdanih revizijskih poročilih, katerih cilj je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja oziroma skladnosti poslovanja s predpisi ali/in o računovodskih izkazih, je bilo podanih skupno 82 mnenj. V revizijah smotrnosti poslovanja je bilo mnenje izraženo v opisni obliki, tako da je bila podana ocena gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti poslovanja. V letu 2007 je bilo takih mnenj 41.

Najpogostejša oblika izrečenega mnenja je bilo mnenje s pridržkom. V revizijskih poročilih, izdanih v letu 2007, je bilo skupno 42 takih mnenj ali 51,2 odstotka vseh izrečenih mnenj, v letu 2006 pa je bilo največ negativnih mnenj, in sicer kar 58,9 odstotka. Računsko sodišče je v devetih izdanih (11,0 odstotkov) revizijskih poročilih v celoti pritrdilo pravilnosti izkazov in skladnosti poslovanja revidiranega uporabnika javnih sredstev s predpisi, kar pomeni 23,6-odstotno povišanje v primerjavi z letom 2006, ko je bil delež pozitivnih mnenj 8,9-odstoten. Negativna mnenja so bila izdana 31-krat (37,8 odstotkov). Njihov delež se je v primerjavi z letom poprej znižal za 56,8 odstotka. Sestavo mnenj prikazujeta sliki 5 in 6.

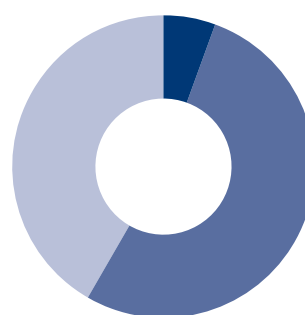
Slika 5: Vrsta izrečenih mnenj v letu 2007 skupno in po ciljih revizije

Izrečena mnenja skupaj

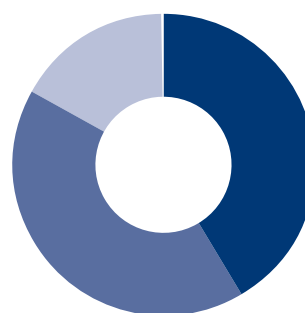
- pozitivno 11,0%
- s pridržkom 51,2%
- negativno 37,8%

Slika 6: Sestava mnenj po ciljih revizije

Izrek mnenja o pravilnosti poslovanja

- pozitivno 5,7%
- s pridržkom 52,9%
- negativno 41,4%

Izrek mnenja o računovodskih izkazih

- pozitivno 41,7%
- s pridržkom 41,7%
- negativno 16,7%

Tudi med revizijami, katerih cilj je bilo podati mnenje o pravilnosti poslovanja, prevladujejo mnenja s pridržkom (52,9 odstotka), sledijo pa negativna mnenja z 41,4-odstotnim deležem. Najpogostejši razlogi za izrek mnenja s pridržkom in negativnega mnenja so bile kršitve zakonov in drugih predpisov, ki urejajo financiranje uporabnikov javnih sredstev, zlasti na področju javnih naročil in plač. Pozitivnih mnenj je bilo samo 5,7 odstotka, kar je manj kot v letu 2006, ko jih je bilo 7 odstotkov.

Pri revizijah računovodskih izkazov je računsko sodišče izreklo enako število pozitivnih mnenj in mnenj s pridržkom (41,7 odstotka), negativnih mnenj pa je manj (16,7 odstotka) kot pri izreku mnenja o pravilnosti poslovanja. Nasprotno je delež pozitivnih mnenj kar nekajkrat večji kot pri revizijah pravilnosti poslovanja. V letu 2007 je računsko sodišče pri enem revidiranju zavrnilo izrek mnenja o računovodskih izkazih.

Najpogostejše napake in nepravilnosti

Pri revidiranju porabe javnih sredstev računsko sodišče nadzira izvajanje zelo različnih predpisov, ki urejajo poslovanje uporabnikov javnih sredstev. Predvsem so to predpisi s področja javnih financ in delovnega prava. Tako v nadaljevanju izpostavljamo nekatere najpogostejše nepravilnosti.

Državni organi in občine morajo pri svojem poslovanju upoštevati predvsem predpise, ki urejajo njihovo finančno poslovanje. Na tem področju je temeljni predpis Zakon o javnih financah. Tako smo ugotavljali, da je na tem področju oziroma pri nadziranju izvajanja Zakona o javnih financah prihajalo do naslednjih nepravilnosti; proračunski uporabnik je pogosto prevzel obveznost brez podlage oziroma je prevzel obveznosti ali izplačal sredstva, ki so bila večja od sredstev, načrtovanih v proračunu; poraba sredstev je bila večkrat nenamenska; v nekaterih primerih je bila pogodba ali aneks podpisana prepozno ali pa so bile obveznosti prevzete, ne da bi bila prej sklenjena pogodba; na pomanjkljive kontrole kažejo tudi ugotovitve, da odhodki proračuna niso bili v skladu s sklenjenimi pogodbami, ali pa teh sploh ni bilo, ter da izplačila niso imela podlage v verodostojni knjigovodski listini. To velja tudi za primere, ko proračunski uporabnik ni preveril

računa, ki ga je dobil v izplačilo. Opazili smo tudi, da so se izvajala predplačila, saj je bil račun plačan, preden so bila dela opravljena, ter da so se sklepale pogodbe za nedoločen čas. Odkrili smo tudi primere prevzemanja obveznosti v breme proračuna v obliki zadolževanja pri izvajalcu. Proračunski uporabnik je dodeljeval proračunska sredstva za transferje, ne da bi izvedel javni razpis. V nekaterih primerih izvajanje javne službe ni temeljilo na usklajevanju programov dela in finančnih načrtov javnih zavodov. Pri občinah pa smo tudi ugotavljali, da načrt razvojnih programov ni zajemal vseh projektov oziroma podatkov, ki bi jih moral, ali pa občina ni pripravila poročila o doseženih ciljih in rezultatih. Pri kršitvah različnih letnih zakonov o izvrševanju proračuna Republike Slovenije so se najpogostejše nepravilnosti nanašale na plačilne roke, saj pri plačilu iz proračuna niso bili upoštevani predpisani roki plačil. Tudi pri izvajanju Zakona o financiranju občin smo ugotavljali, da so prevzete ali plačane obveznosti presegle znesek, določen s proračunom.

Dodeljevanje transferjev po postopku javnega razpisa prav tako urejajo različni predpisi, pri čemer je temeljni Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije. Tako smo pri njegovem izvajanju ugotovili, da so se pogosto dodeljevala sredstva na podlagi opisnih meril, ki ne omogočajo objektivnega ocenjevanja vlog, ali pa da merila sploh niso bila navedena. V nekaterih primerih tudi ni bil dovolj jasno naveden način uporabe meril. Na področju kmetijstva je poleg navedenega pravilnika med drugim treba spoštovati tudi uredbe o izvedbi ukrepov kmetijske politike in Uredbo Komisije (ES) št. 2419/2001, kjer so bile ugotovljene pomanjkljive kontrole upravičenosti do pomoči na kraju samem in pri kontrolah niso bili upoštevani vsi predpisani elementi kontrole.

Preverjali smo tudi skladnost poslovanja z Zakonom o javnih naročilih. Velikokrat smo ugotavljali, da naročnik naročila ni oddal po predpisanem postopku javnega naročanja. Naročnik je tudi nabavljal blago, material, storitve oziroma osnovna sredstva, ne da bi imel sprejet ustrezen notranji akt o naročilih male vrednosti, v svojih evidencah pa ni imel dokazov, da je pri oddaji naročil upošteval temeljna načela javnega naročanja. Kjer pa je naročnik imel notranji akt o naročilih male vrednosti, tega postopka ni izvajal v skladu z njegovimi določili. Naročniki so tudi delili javna naročila na

manjše dele oziroma nepravilno določili vrednost javnega naročila, da bi se izognil javnemu razpisu. Pri pripravi postopka javnega naročila so bila v nekaterih primerih določena merila, ki niso bila povezana s predmetom javnega naročanja, ali pa je bila pripravljena razpisna dokumentacija, ki ponudnikom ni omogočala priprave pravilne ponudbe in predložitve ustreznih dokazov. Ugotovili smo tudi primere sklenitve pogodbe z izbranim ponudnikom po poteku priznanja usposobljenosti. Pri spremljanju izvajanja pogodbe smo opazili, da je naročnik predmet sklenjene pogodbe oziroma predmet dejanskih nabav bistveno razširil glede na predmet pogodbe ali celo prevzemal obveznosti, ki niso bile predmet pogodbe. Dodatna dela so bila večkrat oddana s pogajanjem brez predhodne objave v vrednosti, ki presega dovoljenih 50 odstotkov vrednosti del osnovnega naročila.

Predpisi, ki urejajo delovna oziroma uslužbenska razmerja ter plače, so bili prav tako predmet revidiranja. Zakon o javnih uslužbencih se je kršil tako, da je uporabnik zaposlil javne uslužbenke v neskladju s kadrovskim načrtom ali da jih ni razporedil na sistemizirana delovna mesta ali pa jih je razporedil na delovna mesta, za katera niso izpolnjevali pogojev. Računsko sodišče je tudi odkrilo, da v javnem natečaju za zasedbo delovnega mesta niso bili objavljeni vsi pogoji iz veljavne sistemizacije. Med najpogostejšimi nepravilnostmi na področju Zakona o delovnih razmerjih je treba omeniti, da so bili delavci razporejeni na delovna mesta, za katera niso izpolnjevali pogojev. Pogoste so bile tudi napake pri odrejanju in opravljanju nadur. Prav tako so se sklepale podjemne pogodbe za dela, ki imajo značaj delovnega razmerja, in najemali so se študenti, da so različna dela opravljali brez prekinitve več kot tri mesece.

Nepravilno so bili obračunani in izplačani različni dodatki; s tem so bili kršeni Kolektivna pogodba za negospodarstvo, Uredba o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih ali pa Zakon o delavcih v državnih organih. V nekaterih primerih je bil v nasprotju z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov izplačan regres za prehrano. Za plače v javnih zavodih je pomemben tudi Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti. Tako smo ugotovili, da je javni

zavod določil osnovne količnike delovnih mest v nasprotju z zakonom in da je z zaposlenimi sklenil pogodbe o zaposlitvi, v katerih je določil osnovno mesečno plačo, ki ni bila v skladu predpisi. Prav tako so zavodi nepravilno določili skupna sredstva za povečano delovno uspešnost ter nepravilno izplačali del plače za delovno uspešnost. Ugotovili smo tudi, da so zaposlenemu določili dodatek ali druge pravice, ki sploh niso bile opredeljene v predpisih ali pa niso bile ustrezno opredeljene v predpisih (božičnice, sejnine, povračila stroškov ipd.), ali pa so jih izplačali v večjem obsegu, kot določajo predpisi.

V neskladju s podzakonskimi predpisi so bili izpeljani tudi postopki nove zaposlitve ter napredovanja. Tako v določenih primerih končni predlog strokovne komisije ni vseboval obrazložitve vsebinskih razlogov za predlagano odobritev ali pa je uporabnik povišal zaposlene prej kot v treh letih od prve zaposlitve. Zgodilo se je tudi, da revidiranec ni pravočasno izdal odločb o napredovanju (v odločbah je bilo določeno, da zaposlenemu pripada višja plača za nazaj).

Računsko sodišče revidira tudi računovodske izkaze, kjer ugotavlja napake pri izvajanju Zakona o računovodstvu in njegovih podzakonskih predpisov. Tako smo ugotovili, da so bili v zaključnih računih ali letnih poročilih iz različnih razlogov nekateri odhodki precenjeni, podcenjeni ali nepravilno izkazani. Javni zavodi so tudi preizkušali izkazovali stanje kratkoročnih terjatev ali obveznosti, ali pa so med odhodki izkazali stroške in odhodke, ki so nastali v preteklih obračunskih obdobjih. Javni zavodi ali društva so tudi nepravilno razmejevali prihodke; javni zavod je na primer del prihodkov iz izvajanja javne službe prikazoval kot storitve, opravljene na trgu. Zavodi so tudi nepravilno izkazali začetno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, previsoko oblikovali dolgoročne rezervacije ali neupravičeno dolgoročno odložili prihodke. Ugotovili smo tudi napake pri izvajanju slovenskih računovodskih standardov, zlasti standarda 21.1. Tako smo ugotavljali, da knjigovodske listine poslovne dogodke ne izkazujejo verodostojno in pošteno (dogodki v poslovnih knjigah so bili na primer izkazani za drug namen, kot je razviden iz listine, izplačilo se je izvršilo brez ustreznih in verodostojnih knjigovodskih listin, ki bi izkazovale dejanski nastanek stroškov, v poslovnih knjigah se je pripoznalo opredmeteno osnovno sredstvo v gradnji brez verodostojne listine o lastništvu).

Pri delovanju morajo proračunski uporabniki upoštevati še številne druge predpise.

- Tako smo pri revidiranju občin ugotovili, da je bil Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo kršen tako, da občina ni sprejela lokalnega programa za kulturo ali da je dodelila tekoče transferje za področje kulture tako, da je bil kršen postopek dodelitve sredstev. Pogoste nepravilnosti so tudi na državni ravni, in sicer, da se je izvajalo financiranje javnih zavodov in javnih skladov brez potrjenega programa dela in finančnega načrta. Pri izvajanju Zakona o spodbujanju razvoja turizma smo ugotavljali, da občina prihodkov od turistične takse ni opredelila kot namenskih. Pregledovali smo tudi Zakon o igrah na srečo, kjer pogosto občina ni sklenila pogodbe, s katero bi uredila razdelitev koncesijske dajatve v zaokroženem turističnem območju, ali prihodkov od koncesijske dajatve ni opredelila kot namenske. Tudi pri izvajanju Zakona o športu so bile ugotovljene kršitve; najpogostejša je bila, da je občina prejemnikom transferjev na področju športa dodelila sredstva, ne da bi izvedla javni razpis.
- Pri revidiranju zaključnega računa državnega proračuna smo tudi ugotavljali, da se je Zakon o temeljnih razvojnih programih na področju izobraževanja in znanosti v letih od 2003 do 2008 kršil tako, da pri dodelitvi sredstev ni bila upoštevana dinamika iz priloge. Pri izplačilih, ki so se nanašala na Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, smo ugotovili nepravilno določeno višino starševskega nadomestila.
- Revidirali smo tudi izvajanje Zakona o gospodarskih javnih službah, kjer smo ugotavljali, da so občine podelile izvajanje gospodarskih javnih služb v nasprotju s 36. do 39. členom ali pa da nasploh ali samo za določene gospodarske javne službe niso v posebnem odloku opredelile načina in oblike izvajanja gospodarske javne službe.
- Javna podjetja so zaračunavala materialne stroške izdaje projektnih pogojev brez podlage v predpisu (zakonu ali odloku), s čimer je bil kršen Zakon o graditvi objektov. V postopkih izdaje soglasij k projektnim rešitvam za novozgrajene objekte se ni zahtevalo plačilo upravne takse za vlogo ter za potrdilo, s čimer se je ravnavalo v nasprotju z Zakonom o upravnih taksah. Spoštoval se tudi ni Zakon o državni upravi v 64. členu, saj različna ministrstva niso opravljala nadzora nad zakonitostjo občinskih odlokov, ki urejajo vprašanja iz njihove pristojnosti –

predvsem dajatve in prispevke ob priključitvi objektov na javno infrastrukturo omrežje ter izdajanje splošnih in posameznih pravnih aktov lokalnih skupnosti o urejanju obveznih in izbirnih gospodarskih javnih služb.

- Ugotavljali smo, da je velikokrat občina opremljala zemljišča s komunalno infrastrukturo ali odmerjala komunalni prispevek, ne da bi bili sprejeti programi opremljanja, ali da občina ni odmerjala komunalnega prispevka investitorjem, s čimer je bil kršen Zakon o urejanju prostora.
- Podjetja, ki so v večinski lasti države ali občin, morajo spoštovati Pravilnik o pošiljanju podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin. Ta pravilnik se je kršil tako, da na določenem obrazcu za Ministrstvo za finance niso bili navedeni vsi podatki ali pa niso bili navedeni pravilni podatki o stanju zadolženosti.
- Prav tako smo ugotovili številne kršitve Zakona o veterinarstvu, Zakona o gospodarskih družbah ter Zakona o javnih skladih.

Predstavitev dela revizijskih oddelkov in pomembnejših revizij

Področje državnega proračuna in neposrednih uporabnikov državnega proračuna

Revizijski oddelek za revizijo proračunskih uporabnikov proračuna Republike Slovenije je v letu 2007 izvajal 14 revizij. V letu 2007 je bilo zaključenih 6 revizij: revizija predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2006, revizija pravilnosti poslovanja Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, revizija pravilnosti poslovanja Okrajnega sodišča v Ljubljani, revizija smotrnosti in pravilnosti postopkov naročil zaupne narave Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve, revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja Veterinarske uprave Republike Slovenije in revizija izvajanja podprograma Spodbujanje razvoja malega gospodarstva na Ministrstvu za gospodarstvo in na Slovenskem podjetniškem skladu. Poleg tega sta bili izdani dve porevizijski poročili, in sicer o odzivnih poročilih ministrstev iz revizije predloga zaključnega računa proračuna za leto 2005 in o odzivnem poročilu Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

O predlogu splošnega dela zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2006 je računsko sodišče Vladi RS izreklo mnenje s pridržkom. O pravilnosti izvršitve proračuna kot celote je računsko sodišče Vladi RS za leto 2006 izreklo mnenje s pridržkom. O pravilnosti izvršitve finančnih načrtov posameznih ministrstev v letu 2006 je računsko sodišče Ministrstvu za šolstvo in šport izreklo pozitivno mnenje, vsem drugim ministrstvom pa mnenja s pridržkom. Načrtovanje in poročanje o doseženih ciljih in rezultatih izbranih podprogramov na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter na Ministrstvu za promet je računsko sodišče ocenilo kot manj uspešno.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Okrajnemu sodišču v Ljubljani, Veterinarski upravi Republike Slovenije, Ministrstvu za gospodarstvo in Slovenskemu podjetniškemu skladu izreklo *mnenja s pridržkom*. Pri revizijah smotrnosti poslovanja je računsko sodišče ocenilo, da poslovanje Veterinarske uprave Republike Slovenije, Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve ni bilo uspešno, učinkovito oziroma gospodarno.

Revizija predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2006

Pri izkazih izpostavljam prenos poslovnega deleža v Splošni plovbi, ki ga je Ministrstvo za finance preneslo na SOD in dokapitalizacijo Stanovanjskega sklada.

Glede na to, da je Republika Slovenija prenesla poslovni delež v Splošni plovbi na SOD, da bi poravnala obveznosti za plačilo odškodnine žrtvam vojnega in poveljnega nasilja, bi morala ta delež v skladu s petim odstavkom z Zakonom o javnih financah, Zakonom o računovodstvu in Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov izkazati med tekočimi transferji v bilanci prihodkov in odhodkov ter med prejemki iz prodaje kapitalskih deležev v računu finančnih terjatev in naložb.

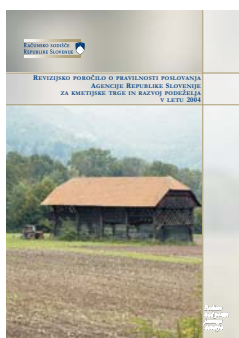
Dokapitalizacija Stanovanjskega sklada je bila evidentirana med izdatki za povečanje namenskega premoženja v javnih skladih v računu finančnih terjatev in naložb, čeprav ne gre za nakup kapitalske naložbe, ampak za sredstva, dana javnemu skladu. Tak način evidentiranja ni v skladu z Zakonom o javnih financah.

Pri pravilnosti poslovanja predstavljamo primere na področju plač, drugih izplačil, razpolaganja s premoženjem in prevzemanja obveznosti.

Na področju plač in drugih osebnih prejemkov smo posebno pozornost namenili novim zaposlitvam, saj je to področje za nastanek nepravilnosti še posebej občutljivo. Ugotovili smo, da so bili javni uslužbenci v nekaterih primerih razporejeni na delovna mesta, za katera niso izpolnjevali pogojev, pri javnih natečajih pa niso bili objavljeni vsi s sistemizacijo določeni pogoji zaasedbo delovnega mesta.

Pri sklepanju pogodb je računsko sodišče ponovno opozorilo, da so ministrstva pogodbe sklepala prepozno, in izpostavilo razkritje, da je dobavitelj izvajal dela, ki niso bila naročena. Računsko sodišče je odkrilo nakup nepremičnin in obnove poslovnih prostorov, ki niso bile načrtovane v finančnem načrtu ter načrtu nabav in gradenj. Odkrilo

je tudi razpolaganje s stvarnim premoženjem, ki ni bilo v programu prodaje finančnega in stvarnega premoženja, ter prevzem prevelikih finančnih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let.

Revizija pravilnosti poslovanja Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja

Pri reviziji Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja kot pomembnejšo izpostavljamo nepravilnost pri izvajanju neposredne terenske kontrole za pomoč na žival in za premije na površino, ki se izvaja praviloma brez predhodne najave. Računsko sodišče je razkrilo, da je stanje ravno obratno – predhodna najava je namesto izjeme postala pravilo.

Poleg tega je računsko sodišče razkrilo, da je agencija odobrila pomoč na površino za EKO 0 na podlagi nepopolne vloge ter da je napačno navedbo v zahtevku sankcionirala dvakrat in tako neupravičeno zavrnila premijo za žival, do katere je bil proizvajalec upravičen.

Revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja VURS

Izmed razkritij pri reviziji VURS izpostavljamo ugotovitvi glede določanja cene režijske ure veterinarjev in obračunavanja cepljenja psov proti steklini.

VURS pri oblikovanju cene režijske ure veterinarjev ni ravnala v skladu s tretjim odstavkom 2. člena Zakona o javnih financah. Od Veterinarske zbornice za predlagano ceno ni zahtevala natančne specifikacije, zato ni bilo mogoče ugotoviti razlogov za veliko povečanje cene. Ko je Veterinarska zbornica s skoraj enoletno zamudo pripravila natančnejšo specifikacijo cene, se je izkazalo, da so ocenjeni stroški dela znotraj posamezne cene ostali nespremenjeni, nesorazmerno visoko, za 219 odstotkov več, pa so bili ocenjeni preostali stroški, ki niso bili utemeljeni z ustreznimi analizami.

Po pravilniku za leto 2005 in določbah koncesijskih pogodb so veterinarske organizacije s koncesijo za cepljenje psov proti

steklini, ki se je izvajalo v skladu s pravilnikom za leto 2005, VURS zaračunale ceno po ceniku. V posameznih primerih smo ugotovili, da so veterinarske organizacije s koncesijo VURS skupaj zaračunale 15.611 tisoč tolarjev (65.144 evrov), uporabnikom oziroma imetnikom psov pa so cepljenje še posebej zaračunavale. VURS kot koncedent ni izvajala ustreznega nadzora nad veterinarskimi organizacijami s koncesijo v skladu z določili koncesijskih pogodb in z Zakonom o veterinarstvu, čeprav je bila z zaračunavanjem storitev uporabnikom oziroma imetnikom psov seznanjena.

Revizija pravilnosti izvajanja podprograma Spodbujanje razvoja malega gospodarstva

Ministrstvo za gospodarstvo je Slovenskemu podjetniškemu skladu nakazalo sredstva za oblikovanje garancij, čeprav za to niso bili izpolnjeni predpisani pogoji. Slovenski podjetniški sklad pa je dodeljeval končnim uporabnikom previsoke subvencije in ni opravičil dovolj skrbnega nadzora nad porabo dodeljenih sredstev.

Revizija smotrnosti sistema za izvajanje naročil zaupne narave

Ugotovili smo, da sta Ministrstvo za obrambo in Ministrstvo za notranje zadeve v notranjih aktih vzpostavili sistem, ki predstavlja dobro podlago smotrnega naročanja naročil zaupne narave. Ocenjujemo pa, da bi lahko naročanje z vidika gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti še izboljšali, če bi pri naročanju upoštevali določila notranjih aktov in če bi Ministrstvo za obrambo postopek naročanja v notranjih aktih opredelilo za vsa naročila zaupne narave.

Revizije s področja lokalnih skupnosti

V letu 2007 je računsko sodišče za področje revidiranja *lokalnih skupnosti* izdalo petindvajset revizijskih poročil. V enem primeru je bil cilj revizije izrek mnenja o pravilnosti in smotrnosti poslovanja občine, v osemnajstih primerih izrek mnenja o smotrnosti poslovanja občine in v šestih primerih izrek mnenja o pravilnosti poslovanja občine v letu revidiranja.

Šest poročil se nanaša na celotno poslovanje občine, preostala poročila pa se nanašajo na del poslovanja občine, in sicer na področju pridobivanja in črpanja evropskih sredstev, opremljanja stavbnih zemljišč, podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe ter na področju turizma. Na slednjem so poročila zajemala poslovanje šestih občin v štiriletnem obdobju, poročilo o pravilnosti in smotrnosti podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe pa je zajemalo poslovanje občine v obdobju od leta 1997 do konca leta 2005.

Izdana revizijska poročila, izdana mnenja in morebitne zahteve po predložitvi odzivnega poročila so predstavljeni v tabeli 5.

Ugotovitve v revizijskih poročilih o pravilnosti poslovanja občin kažejo, da se obseg pomembnih kršitev na številnih področjih delovanja, kot so na primer javna naročila, plače, transferji, razpolaganje s premoženjem in drugo, v primerjavi s prejšnjimi obdobji zmanjšuje; o tem priča tudi manjše število negativnih mnenj. Računsko sodišče nadaljuje revizijsko prakso, da poleg celovitih revizij poslovanja občine izvaja tudi revizije posameznega dela poslovanja, ki omogočajo bolj poglobljeno preveritev področja in s tem večji preventivni učinek. Za vsa področja, kjer so bile izvedene prečne revizije, je značilno, da se z vidika normativnih pristojnosti močno prepletata državna in lokalna raven. Ker prečne revizije zajamejo večje število revidirancev, računsko sodišče z njimi lažje odkriva in opozarja na sistemske napake, nepravilnosti in nesmotrnosti, pomanjkljivosti zakonodaje ter dobro prakso v posameznih občinah. Tako so učinki revizije dostopni širšemu krogu uporabnikov javnih sredstev. Poleg prečnih revizij je bila v letu 2007 z vidika zahtevnosti posebej pomembna tudi revizija pravilnosti in smotrnosti ravnanja mestne občine pri podelitvi koncesije za izvajanje gospodarske javne službe.

Revizijsko poročilo o pravilnosti in smotrnosti podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe

Revizija pravilnosti in smotrnosti podelitve koncesije za gradnjo centralne čistilne naprave v Mariboru in izvajanje gospodarske javne službe čiščenja odpadnih voda v obdobju od odločitve za podelitev koncesije do konca leta 2005 pri Mestni občini Maribor je bila vsebinsko povezana z revizijama, ki ju je hkrati izvajal oddelek, pristojen za revidiranje gospodarskih javnih služb (Aquasystems, d. o. o., Maribor, in Nigrad, d. d., Maribor). Revizija je zajemala dolgo obdobje, od sprejema občinskega investicijskega programa v letu 1997 do konca leta 2005, ugotovitve v reviziji pa so zaradi vseh razsežnosti obravnavane problematike (časovna oddaljenost z vidika presoje preteklih dogodkov, obstoj pomembnih tveganj, izvirajočih iz narave koncesije, odsotnost ustreznih primerjalnih analiz, številne zakonodajne spremembe v revidiranem obdobju in podobno) razlikovale od običajnih ugotovitev pri revizijah poslovanja občin. V reviziji je bilo zaradi kompleksnosti nekaterih vprašanj treba pridobiti tudi izvedensko pravno mnenje.

Revizijska poročila o smotrnosti poslovanja občin pri opravljanju nalog s področja turizma

Področje turizma v dosedanjih revizijah poslovanja lokalnih skupnosti še ni bilo predmet revidiranja. Izvedba revizije je bila poseben izziv, saj je turizem kompleksno področje, pristojnosti občin pri spodbujanju razvoja turizma so razmeroma omejene, revizija je obsegala relativno dolgo obdobje štirih let, sredi revidiranega obdobja se je spremenila tudi zakonodaja na področju turizma in treba je bilo na novo vzpostaviti sistem za presojo uspešnosti poslovanja občin. V prečno revizijo smotrnosti oziroma uspešnosti poslovanja občin na področju turizma je bilo vključenih šest turistično bolj razvitih občin iz celotne Slovenije (v povezavi z njihovimi lokalnimi turističnimi organizacijami). V reviziji je bil posebej izpostavljen problem namenskosti prihodkov proračuna (koncesijska dajatev od posebnih iger na srečo in turistična taksa), do katerega

Tabela 5: Izdana revizijska poročila, mnenja, zahteve za predložitev odzivnega poročila, zadovoljivost popravljalnih ukrepov

Revizijsko poročilo	Mnenje o smotrnosti poslovanja	Mnenje o pravilnosti poslovanja	Odzivno poročilo/ zadovoljivost ukrepov
Revizija pravilnosti poslovanja Občine Dornava v letu 2006		negativno mnenje	ni potrebno
Revizija pravilnosti poslovanja Občine Duplek v letu 2005		negativno mnenje	ni potrebno
Revizija poslovanja Občine Pesnica v letu 2005		mnenje s pridržkom	ni potrebno
Revizija pravilnosti poslovanja Občine Pivka v letu 2006		negativno mnenje	ni potrebno
Revizija poslovanja Mestne občine Ptuj v letu 2006		mnenje s pridržkom	ni potrebno
Revizija poslovanja Občine Šentilj v Slovenskih goricah v letu 2005		mnenje s pridržkom	ni potrebno
Revizija pravilnosti in smotrnosti podelitve koncesije za gradnjo centralne čistilne naprave v Mariboru in izvajanje gospodarske javne službe čiščenja odpadnih voda v obdobju od odločitve za podelitev koncesije do konca leta 2005 pri Mestni občini Maribor	mnenje v obliki sklepnih ugotovitev	negativno mnenje	potrebno/ ukrepi delno zadovoljivi
Revizija o smotrnosti poslovanja na področju prispevkov, taks, priključnin in drugih stroškov investitorjev pri graditvi objektov v letu 2005 (Mestni občini Ljubljana in Celje ter občine Jesenice, Sežana, Brežice in Ajdovščina)	mnenje v obliki sklepnih ugotovitev		Ajdovščina potrebno/ ukrepi zadovoljivi Brežice potrebno/ ukrepi zadovoljivi Celje ni potrebno Jesenice ni potrebno Ljubljana ni potrebno Sežana potrebno/ ukrepi zadovoljivi
Revizija smotrnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na področje turizma v letih od 2002 do 2005 (Mestni občini Nova Gorica in Novo mesto ter občine Brežice, Kranjska Gora, Moravske Toplice in Piran)	mnenje v obliki sklepnih ugotovitev		ni potrebno
Revizija smotrnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na sposobnost občin za pridobivanje in črpanje evropskih sredstev (Občine Dravograd, Hrastnik, Jesenice, Komenda, Krško in Puconci)	mnenje v obliki sklepnih ugotovitev		ni potrebno

Revizije negospodarskih javnih služb in društev

se računsko sodišče doslej v svojih revizijah ni enotno opredelilo, na podlagi revizijskih ugotovitev pa so bile predlagane tudi spremembe in dopolnitve predpisov v zvezi z opredelitvijo namenskih prihodkov proračuna in v zvezi s pogoji za uspešnejše poslovanje občin pri opravljanju nalog s področja turizma.

Revizijska poročila o smotrnosti poslovanja občin na področju prispevkov, taks, priključnin in drugih stroškov investitorjev pri graditvi objektov

Tudi področje prispevkov, taks, priključnin in drugih stroškov investitorjev pri graditvi objektov doslej še ni bilo predmet revidiranja. Revizija je bila zahtevna, saj obravnavano področje normativno ni bilo enotno urejeno, razmejitve pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi ter posameznimi izvajalci služb, ki so pooblaščenec za opremljanje stavbnih zemljišč z infrastrukturo, pa je nedorečena. Revizijo so hkrati opravljali revizorji dveh oddelkov, teme pa so bile povezane. Med izvajanjem revizije so s predlogi oziroma pripombami aktivno sodelovali s pristojnim ministrstvom, ki je tako pripravilo novo zakonodajo na področju prostorskega načrtovanja tudi na podlagi ugotovitev revizije. Računsko sodišče je opozorilo na neupravičeno zaračunavanje dajatev investitorjem, do katerih občine niso imele pravice, saj zanje ni podlage v veljavni zakonodaji, revidirane občine pa so v večini primerov s to zakonodajo uskladile svoje akte.

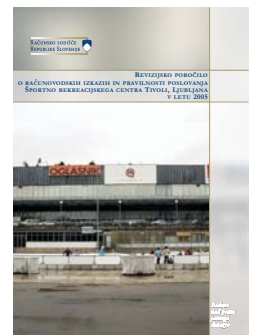
Oddelek, ki izvaja revizije negospodarskih javnih služb in društev, je v letu 2007 izdal 14 poročil in v njih izrekel mnenja 23 revidirancem. Revizijski cilj pri dveh revizijskih poročilih je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja, pri enajstih poročilih izrek mnenja o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja ter v enem revizijskem poročilu smotrnost poslovanja. Računsko sodišče je izreklo deset mnenj o računovodskih izkazih, od tega pet pozitivnih, štiri s pridržkom in eno negativno, v enem primeru pa je zavrnilo izrek mnenja. Izreklo je tudi trinajst mnenj o pravilnosti poslovanja, od tega eno pozitivno, šest s pridržkom in šest negativnih in podalo tudi mnenje o smotrnosti poslovanja in s tem odgovorilo na vprašanje, kako zdravo se naši otroci prehranjujejo v osnovnih šolah.

Revizija poslovanja Javnega zavoda Športnorekreacijski center Tivoli

V letu 2007 je računsko sodišče zaključilo revizijo pravilnosti poslovanja Javnega zavoda Športnorekreacijski center Tivoli v letu 2005, ki je zajemala revidiranje računovodskih izkazov zavoda in revidiranje skladnosti poslovanja zavoda s predpisi v letu 2005, predvsem pri plačah in drugih izdatkih za zaposlene ter pri oddaji javnih naročil.

O računovodskih izkazih zavoda za leto 2005 računsko sodišče ni izrazilo mnenja – zavrnilo mnenja, predvsem ker zavod v svojih poslovnih knjigah ni izkazoval objektov in opreme, ki jih ima v upravljanju za opravljanje svoje dejavnosti in so v lasti Mestne občine Ljubljana, po drugi strani pa je izkazoval naložbe v tuja osnovna sredstva, za katere ne obstajajo ustrezne pravne podlage, in zaradi pomanjkljive dokumentacije in neusklajenega stanja z Mestno občino Ljubljana dejanskega stanja dolgoročnih sredstev nismo mogli potrditi. Računsko sodišče se tudi ni moglo prepričati o resničnosti izkazanih stanj kratkoročnih terjatev in obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, ker je zavod evidencialno spremembe kratkoročnih terjatev in obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, ne da bi za izkazane spremembe obstajale verodostojne knjigovodske listine, iz katerih bi bila razvidna narava poslovnega dogodka,

Pri revidiranju pravilnosti poslovanja v letu 2005 je računsko sodišče ugotovilo:

- nepravilnosti na področju osnovne plače in dodatkov od osnovne plače ter delovne uspešnosti zaposlenih, tudi direktorja; zavod je preveč obračunal tudi regres za letni dopust in jubilejne nagrade ter zaposlenim ni vplačeval premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke;
- nepravilnosti oziroma neizvajanje javnega naročanja blaga, materiala in storitev ter osnovnih sredstev;
- zavod je s Teniškim klubom Olimpija sklenil pogodbo o uporabi in vzdrževanju igrišč, ki so bila dejansko v upravljanju zavoda, ter tako omogočil klubu brezplačno uporabo mestnih igrišč;
- zavod je podjetju na podlagi pogodbe o poslovnem sodelovanju nakazal sredstva, ne da bi zagotovil evidence v skladu z Zakonom o računovodstvu, in določili pogodbe, ki bi omogočile oceno učinkovitosti izvajanja pogodbe ter oceno namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe sredstev;
- neupravičeno izplačevanje donacij in finančnih pomoči.

Zato je računsko sodišče izreklo negativno mnenje o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2006.

Računsko sodišče je od zavoda zahtevalo predložitev odzivnega poročila z opisom ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Revizija poslovanja Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino v letu 2006. Revidiranje je zajemalo računovodske izkaze zavoda ter skladnost poslovanja zavoda s predpisi v letu 2006, predvsem pri plačah in drugih izdatkih za zaposlene in pri oddaji javnih naročil. Cilj revizije je bil podati mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino v letu 2006.

Pri revidiranju pravilnosti evidentiranja in izkazovanja podatkov v računovodskih izkazih Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino za leto 2006 je računsko sodišče ugotovilo naslednje napake:

- previsoko oblikovanje dolgoročnih rezervacij, namenjenih za reorganizacijo transfuzijske dejavnosti, saj je zavod med predvidenimi stroški upošteval tudi investicijska vlaganja ter nekatere stroške v nasprotju s slovenskimi računovodskimi standardi;
- zaradi prenizko izkazanega presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let je zavod obračunal premalo davka od dohodkov pravnih oseb po posameznih letih in tako izkazal prenizke obveznosti na dan 31. 12. 2006;
- zavod je neupravičeno in v nasprotju s slovenskimi računovodskimi standardi dolgoročno odložil prihodke, ki so se nanašali na prejeta sredstva, namenjena za nabavo blagovnih rezerv;
- zaradi neustreznega vodenja zalog nedokončane proizvodnje in končnih proizvodov so bile vrednosti zalog nezanesljive in ni mogoče predpostaviti, da je zavod pravilno izračunal znesek stroškov, ki jih je treba nadomestiti iz prihodka obračunske dobe;
- prav tako tudi ni mogoče potrditi pravilnosti zneska kratkoročno odloženih prihodkov, ki jih je zavod zaradi uveljavljenega načina evidentiranja zalog proizvodov na dan 31. 12. 2006 izkazoval med pasivnimi časovnimi razmejitvami.

Računsko sodišče je ugotovilo, da zaradi pomembnosti ugotovitev, navedenih v prejšnjem odstavku, revidirana računovodska izkaza za leto 2006 ne prikazujeta resnično in pošteno, to je v skladu z Zakonom o računovodstvu, stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2006 ter prihodke in odhodke za leto 2006. Zato je o računovodskih izkazih Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino za leto 2006 izreklo negativno mnenje.

Tudi o pravilnosti poslovanja Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino v letu 2006 je računsko sodišče izreklo negativno mnenje. Zavod je v letu 2006 posloval nepravilno v naslednjih primerih:

- preveč je obračunal količnike osnovnih plač delovnih mest in določal in obračunaval dodatke zaposlenim, plačila premije za nezgodno zavarovanje ter stroške prevoza in sejnin);
- zaradi nepravilnosti pri izbiri in izvedbi postopkov oddaje naročil, predpisanih z Zakonom o javnih naročilih in notranjim aktom, je nepravilno oddal naročila.

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino med izvajanjem revizije ni odpravil vseh nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

Zdrava prehrana otrok v osnovnih šolah

Računsko sodišče je v letu 2007 izvedlo revizijo smotrnosti o zdravi prehrani otrok v osnovnih šolah.

Cilj, ki si ga je Računsko sodišče RS zadalo v tej reviziji, je bil ugotoviti, ali šole zagotavljajo otrokom zdravo prehrano. V ta namen je računsko sodišče ugotavljalo:

- ali so šole pri pripravi jedilnikov upoštevale Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah,
- ali so imele šole zaposlene ustrezne kadre za organizacijo in pripravo malic in
- ali so bila sredstva za prehrano otrok namensko porabljena.

Revizorji računskega sodišča so odgovore na zastavljena vprašanja iskali na desetih izbranih osnovnih šolah, kjer so z anketo povprašali tudi otroke, ali so zadovoljni z malico. Glede kvalitete malic pa je računsko sodišče zaprosilo za strokovno mnenje Inštitut za varovanje zdravja. Računsko sodišče ugotavlja, da šole vedno bolj upoštevajo Smernice zdravega prehranjevanja. Inštitut za varovanje zdravja ni ugotovil, da bi bili jedilniki pogosto sestavljeni enolično. V opazovanem obdobju se je izboljšala kakovost malic predvsem glede vključenosti ustreznih skupin živil. Ob tem se živila iz skupin kruh in pekovski izdelki ter mleko in mlečni izdelki ponavljajo najpogosteje. Priporočena živila so razmeroma redko zastopana v malicah, odsvetovana živila pa razmeroma pogosto. Sedemdesetim odstotkom otrok v izbranih šolah je dostop do ustrezne tekočine dobro zagotovljen. Šole praviloma upoštevajo priporočene dnevne porazdelitve energijskih in količinskih hranil, nimajo pa sprejetega načrta, kako pogosto bi bilo treba preizkušati laboratorijsko in hranilno vrednost obrokov šolske prehrane. Otroci imajo po urniku najmanj 15 minut časa za malico, tako kot priporočajo Smernice zdravega prehranjevanja. Dejansko je časa za uživanje malice manj, tudi zaradi organizacije razdeljevanja hrane. Šole sicer

spremljajo, koliko hrane ostaja in kakšne vrste je ta hrana, vendar tega ne počnejo ves čas in ne sistematično.

Iz anketnih odgovorov je bilo mogoče razbrati, da je polovica otrok vedno ali skoraj vedno zadovoljnih z malico. Več kot polovica pa jih meni, da pri sestavljanju jedilnikov na noben način ne sodelujejo in da njihove želje niso nikoli upoštevane. Ker več kot polovica otrok zajtrkuje le včasih ali nikoli, je še toliko pomembnejše, da je malica ustrezna, saj bi jo tako večina otrok tudi pojedla.

Za zagotavljanje malic v šolah skrbi ustrezno število strokovnjakov. V vseh izbranih šolah, razen v eni, imajo organizatorji šolske prehrane ustrezno izobrazbo. Tudi kuharji imajo ustrezno izobrazbo v večini šol, razen v eni. Organizatorji šolske prehrane so se udeleževali najrazličnejših izobraževanj s področja zdrave prehrane, kuharsko osebje pa se je izobraževalo predvsem iz vsebin obvladovanja škodljivih snovi v živilih ali stanj, ki lahko ogrožajo zdravje človeka.

Namenskosti porabe sredstev za prehrano ni bilo mogoče natančno določiti. Vse šole vodijo ločene evidence prejetih sredstev Ministrstva za šolstvo in šport, namenjenih subvencionirani prehrani otrok, kar šest šol pa ne vodi ločenih evidenc prejetih sredstev staršev za posamezne obroke šolske prehrane. Šole so v večini primerov podale le oceno stroškov za malice in druge obroke, niso pa imele v svojih internih aktih določenega načina razporejanja stroškov na posamezne obroke. Subvencija za malico ni v nobeni šoli zadostovala za pokritje polne cene malice (razliko so v večini šol prispevali starši). V izbranih šolah je bilo v povprečju do subvencionirane malice upravičenih 21,4 odstotka vpisanih otrok (v Republiki Sloveniji 34,6 odstotka). Večina šol starše seznaja z možnostjo subvencioniranja šolske prehrane in načinom uveljavljanja dodelitve sredstev v šolski publikaciji, vendar ugotavljamo, da imajo šole v svojih internih aktih zelo različno opredeljen postopek dodeljevanja sredstev za subvencioniranje malic.

Računsko sodišče je v svojem poročilu dalo tudi vrsto priporočil, ki naj jih šole upoštevajo za izboljšanje kvalitete malic, izobraževanje strokovnega in kuharskega osebja ter vzpostavitev ustreznih evidenc, ki bodo omogočale namensko porabo sredstev za prehrano ter enakopravno obravnavanje otrok pri dodelitvi subvencioniranih malic.

Revizije izvajalcev gospodarskih javnih služb, javnih skladov in agencij, privatizacij in varstva okolja

V revizijsko področje oddelka spadajo izvajalci gospodarskih javnih služb, javni skladi in agencije, vse revizije privatizacije ter okoljevarstvene revizije, a tudi uporabniki javnih sredstev, ki niso zajeti v drugih oddelkih, kot na primer prejemniki državnih pomoči ali gospodarske družbe v lasti Republike Slovenije ali lokalnih skupnosti.

V letu 2007 se je izvajalo 33 revizij. Do konca leta 2007 je bilo izdanih 18 revizijskih poročil, 15 revizij pa se bo zaključilo v letu 2008. V izdanih 18 revizijskih poročilih je bilo izrečeno mnenje o pravilnosti ali smotnosti poslovanja 25 revidirancem, in sicer mnenje o pravilnosti poslovanja v 18 revizijah (25 revidirancem), mnenje o smotnosti poslovanja pa v 9 revizijah (7 revidirancem), in sicer v vseh 9 primerih skupaj z mnenjem o pravilnosti poslovanja. Revizija računovodskih izkazov kot poseben cilj revizije je bila določena le v enem primeru (skupaj s pravilnostjo in smotnostjo), saj mora večina revidirancev, ki sodi v pristojnost oddelka, opraviti obvezno letno revizijo računovodskih izkazov.

Poleg 33 revizij so potekali tudi porevizijski postopki, saj je bilo v letu 2007 izdanih 28 porevizijskih poročil; 16 izmed njih se jih nanaša na revizije, pri katerih je bilo revizijsko poročilo izdano v letu 2006, 12 porevizijskih poročil pa je povezanih z revizijskimi poročili, izdanimi v letu 2007.

Pravilnost in smotnost poslovanja pri prodaji delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana, v letu 2005 do junija 2006

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti in smotnosti poslovanja Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: KAD), in Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: SOD), pri prodaji kapitalske naložbe v delnice družbe Mercator in odločitvi za dokapitalizacijo družbe Mercator v letu 2005 do junija 2006.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja KAD in SOD pri prodaji delnic družbe Mercator obema revidirancema izreklo mnenje s pridržkom, saj nista upoštevala lastnih internih aktov, ki opredeljujejo preglednost postopkov prodaje, odločanje

nadzornih organov, skrbništvo nad pogodbami, ravnanje z dokumenti z oznako poslovne skrivnosti in podobno.

Računsko sodišče je glede smotnosti postopka prodaje menilo, da obstaja tveganje, da KAD in SOD nista iztržili najvišje kupnine za delnice družbe Mercator, čeprav je bil eden izmed ciljev poslovanja KAD in SOD dosegati najvišjo mogočo kupnino. KAD in SOD si tudi nista prizadevali za zagotavljanje boljše pogajalske pozicije in s tem ugodnejših prodajnih pogojev pri prodaji delnic družbe Mercator kot skupne prodaje in nista preverjali interesa pri drugih potencialnih investitorjih, pri pogajanjih nista izhajali iz skupnih izhodišč in sta na ponujeno ceno pristali na podlagi neustreznih podlag. Zaradi pogodbenih določil sta imeli razmeroma kratek rok za izvedbo pogajanj v postopku prodaje in za pripravo ustreznih strokovnih podlag za odločanje o pogojih prodaje. Nadzorni odbor SOD, Upravni odbor SOD in Nadzorni svet KAD so odločali o soglasjih k prodaji delnic, ne da imeli ustrezne, zadostne in pravočasne informacije za presojo.

Računsko sodišče je od KAD in SOD zahtevalo, da dopolnita interne akte, ki bodo zagotovili ustrezno opredelitev postopkov nadzornih organov nad njunim delovanjem, vrednotenje naložb, skrbništvo nad pogodbami oziroma ustrezno delovanje posvetovalnih organov uprave in sistematično dokumentiranje poslovnih dogodkov, povezanih s prodajo naložb. Tako KAD kot SOD sta interne akte ustrezno dopolnila.

Računsko sodišče je KAD in SOD podalo več priporočil, ki se v porevizijskem postopku še niso začela izvajati, pri čemer računsko sodišče posebej opozarja na priporočilo, naj KAD in SOD dopolnita interne akte, ki opredeljujejo poslovno skrivnost z opredelitvijo trajanja in pogojev za umik oznake poslovne skrivnosti.

Pravilnost in smotnost zaračunavanja in porabe takse za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov v letih od 2002 do 2005

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti zaračunavanja in porabe okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov v letih od

2002 do 2005 v Mestni občini Maribor (v nadaljevanju: MOM) in družbi Snaga, javno podjetje, d. o. o., Maribor (v nadaljevanju: Snaga), ter izrek mnenja o učinkovitosti urejanja in izvajanja obdavčitve onesnaževanja okolja z okoljsko dajatvijo zaradi odlaganja odpadkov v letih od 2002 do 2005 na Ministrstvu za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP).

Računsko sodišče je MOM in družbi Snaga izreklo *negativno mnenje* o pravilnosti zaračunavanja in porabe okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov, saj MOM Snagi ni vrnila preveč zbrane in v njen proračun nakazane okoljske dajatve, obenem pa je nenamensko porabila okoljsko dajatev za stroške pobiranja okoljske dajatve. Snaga pa uporabnikom svojih storitev na območju MOM in drugih občin ni vrnila oziroma poračunala preveč zbrane okoljske dajatve od odmerjene za leta od 2002 do 2004.

V okviru revizije smotrnosti poslovanja je računsko sodišče presojalo učinkovitost urejanja in izvajanja obdavčitve onesnaževanja okolja z okoljsko dajatvijo zaradi odlaganja odpadkov, za kar je pristojno Ministrstvo za okolje in prostor. Računsko sodišče je ocenilo, da Ministrstvo za okolje in prostor v letih od 2002 do 2005 pri urejanju in izvajanju obdavčitve onesnaževanja okolja z odpadki ni bilo učinkovito, saj s svojim ravnanjem ni prispevalo k vzpostavitvi pravnega reda na področju obdavčenja onesnaževanja okolja z odpadki in je povzročilo negotovost v poslovanju zavezancev za okoljsko dajatev zaradi odlaganja odpadkov in občin, ki jim je to okoljsko dajatev Ministrstvo za okolje odstopilo. Ugotovili smo namreč, da Ministrstvo za okolje:

- ni predlagalo ustrezne ureditve obdavčenja onesnaževanja okolja z odpadki in
- je s svojim ravnanjem pri izvajanju postopka odmere okoljske dajatve povzročalo dodatno negotovost v poslovanju družbe Snaga in občin ter
- ni ustrezno spremljalo izvajanja obdavčitve z okoljsko dajatvijo zaradi odlaganja odpadkov.

Računsko sodišče je za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in nesmotrnosti od Ministrstva za okolje in prostor, MOM in družbe Snaga, javno podjetje, d. o. o., Maribor, zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

Ministrstvo za okolje in prostor je moralo v odzivnem poročilu:

- predložiti izdelan seznam letnih razlik med zbrano in odmerjeno okoljsko dajatvijo zaradi odlaganja odpadkov po izvajalcih javne službe odlaganja odpadkov, ločeno za leta 2002, 2003, 2004 in 2005;
- izkazati izdelavo in posredovanje navodil o načinu izvedbe poračuna med zbrano in odmerjeno višino okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov za leta od 2002 do 2006;
- izkazati izdelavo in posredovanje navodil o načinu zaračunavanja in računovodskem obravnavanju okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov v poslovnih knjigah zavezancem za okoljsko dajatev;
- izkazati sprejem in vzpostavitev delovanja notranjih kontrol, ki bodo v skladu z določbami Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev zagotavljale preveritev ustreznosti zaračunavanja okoljskih dajatev in obveščanje Ministrstva za gospodarstvo o ugotovljenih nepravilnostih;
- navesti sprejete predloge za dopolnitev Uredbe o okoljski dajati za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov v delu, ki se nanaša na ureditev postopka prve odmere in določitev mesečnih akontacij za plačilo okoljske dajatve, ter izkazati posredovanje teh predlogov v sprejem Vladi RS;
- izkazati izdelavo in posredovanje predloga sprememb in dopolnitev Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev v usklajevanju Ministrstva za gospodarstvo in Ministrstva za finance ter v sprejem Vladi RS v delu, ki se nanaša na jasno in določno opredelitev vključenosti posameznih okoljskih dajatev v ceno komunalne storitve ali ob ceni.

MOM in družba Snaga, javno podjetje, d. o. o., Maribor, sta morali v odzivnem poročilu izkazati sklenitev medsebojne pogodbe, v kateri se bosta dogovorili o načinu poračuna oziroma vračila preveč zaračunane okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov od leta 2002 uporabnikom storitev javne službe. Poleg tega je morala družba Snaga, javno podjetje, d. o. o., Maribor, v odzivnem poročilu izkazati, da je prenehala zaračunavati in pobirati okoljsko dajatev zaradi odlaganja odpadkov ob ceni ravnanja z odpadki ter da okoljsko dajatev zaradi odlaganja odpadkov v računovodstvu obravnava kot strošek poslovanja.

Odzivna poročila so bila predložena v decembru 2007, zato porevizijsko poročilo v letu 2007 še ni bilo izdano.

Pravilnost določitve oblik in podelitve izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti določitve oblik in podelitve izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS) v letu 2005 ter izvajanje nadzora nad zakonitostjo splošnih in posameznih pravnih aktov lokalnih skupnosti o urejanju GJS, ki je v pristojnosti ministrstev. V revizijo je bilo vključenih šest občin in tri ministrstva, in sicer: Občina Brežice, Občina Kamnik, Občina Moravske Toplice, Mestna občina Murska Sobota, Mestna občina Nova Gorica, Občina Sežana, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za promet.

Računsko sodišče je eni občin izreklo mnenje s pridržkom in petim občinam negativno mnenje o pravilnosti določitve oblik in podelitve izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih GJS v letu 2005 ter dvema ministrstvom mnenje s pridržkom in enemu ministrstvu negativno mnenje o pravilnosti izvajanja nadzora nad zakonitostjo splošnih in posameznih pravnih aktov lokalnih skupnosti o urejanju GJS v letu 2005.

Najpogostejše ugotovljene nepravilnosti pri določitvi oblik in podelitvi izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih GJS v letu 2005 ter pri izvajanju nadzora nad zakonitostjo splošnih in posameznih pravnih aktov lokalnih skupnosti o urejanju GJS, ki je v pristojnosti ministrstev, so bile:

- revidirane občine niso v posebnih odlokih opredelile oblike in načina izvajanja za skupaj 28 GJS ter tako kršile določila Zakona o gospodarskih javnih službah;
- revidirane občine so podelile izvajanje skupaj 43 GJS v nasprotju z določili Zakona o gospodarskih javnih službah;
- pet občin ni izvajalo skupaj 16 GJS, ki so bile opredeljene v njihovih odlokih o GJS;
- revidirana ministrstva niso izvajala nadzora ali niso izvajala zadostnega nadzora nad splošnimi in posameznimi pravnimi akti, ki jih izdajajo organi lokalnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti lokalnih skupnosti, kot je to predpisano Zakonu o državni upravi.

Od štirih občin in treh ministrstev je računsko sodišče zahtevalo *odzivno poročilo*, v katerem morajo v roku 90 dni

izkazati ustrezne popravilne ukrepe. Zahteve po odpravi nepravilnosti so bile oblikovane za vsako občino oziroma ministrstvo posebej glede na ugotovljene nepravilnosti. Porevizijsko poročilo v letu 2007 še ni bilo izdano.

Računsko sodišče je revidirancem podalo tudi priporočilo, naj občine pri določanju GJS oziroma ministrstva pri nadzoru upoštevajo odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-49/95, iz katere izhaja, da lahko občine kot izbirne GJS določijo zgolj tiste dejavnosti, za katere obstaja podlaga za tako določitev v zakonu. Ministrstvom pa je bilo podano priporočilo o načinu izvajanja nadzora in predlagano, naj na podlagi določb zakonov, ki urejajo izvajanje GJS, v pomoč občinam sestavijo javni seznam dejavnosti, ki morajo biti opredeljene kot obvezne GJS, in tistih dejavnosti, ki so lahko opredeljene kot izbirne GJS.

Mednarodne revizije varstva okolja

Revizija ohranjanja in zaščite biotske raznovrstnosti

Računsko sodišče je v sodelovanju s hrvaškim Državnim uredom za revizijo izdalo skupno revizijsko poročilo o ohranjanju in zaščiti biotske raznovrstnosti. Računsko sodišče je kot sestavni del te revizije že v decembru 2006 izdalo revizijsko poročilo o pravilnosti in smotnosti poslovanja Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Zavoda za gozdove Slovenije pri ohranjanju in zaščiti biotske raznovrstnosti na področju predvidenih regijskih parkov Snežnik in Kočevsko – Kolpa v obdobju od leta 1996 do konca leta 2005. Državni ured za revizijo pa je v letu 2006 izvajal vsebinsko enako revizijo na območju Nacionalnega parka Risnjak.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri ohranjanju in zaščiti biotske raznovrstnosti izreklo mnenje s pridržkom, ker ni pravočasno sprejelo strateških dokumentov, ki so potrebni za izvajanje politike ohranjanja in zaščite biotske raznovrstnosti, aktov o zavarovanju predvidenih zavarovanih območij, in ni pripravilo strategije upravljanja z volkom in risom ter novega akcijskega načrta upravljanja z rjavim medvedom. Ministrstvo za okolje

in prostor je v zahtevanem roku pripravilo osnutek strategije upravljanja z volkom in osnutek akcijskega načrta upravljanja z rjavim medvedom ter določilo aktivnosti za pripravo strategije upravljanja z risom. Določilo je tudi osebe, odgovorne za pripravo in sprejem navedenih strateških dokumentov.

Slovenija in Hrvaška sta državi z razmeroma visoko stopnjo biotske raznovrstnosti. Z ratifikacijo Konvencije o biološki raznovrstnosti v letu 1996 sta se državi zavezali spoštovati njene cilje in s tem tudi v prihodnje skrbeti za preprečevanje zmanjševanja biološke raznovrstnosti in za njeno učinkovito zaščito. Vrhovni revizijski instituciji obeh držav sta zato opravili revizijo upravljanja že ustanovljenih zaščenih območij ter smotrnosti izvajanja ukrepov za zaščito biološke raznovrstnosti na teh območjih. Vrhovni revizijski instituciji sta v nacionalnih revizijah ocenili ustreznost in popolnost institucionalnega okvira zaščite in ohranjanja biotske raznovrstnosti ter smotrnost upravljanja z zaščenimi območji oziroma smotrnost njihovega ustanavljanja. Poseben poudarek sta namenili izvajanju ukrepov za ohranitev velikih zveri in gozdov na teh območjih. Državi imata različne izkušnje z ustanavljanjem zaščenih območij, saj Narodni park Risnjak deluje že več kot 50 let, v Sloveniji pa predvidena regijska parka Snežnik in Kočevsko Kolpa kljub dolgotrajnim postopkom ustanavljanja še nista bila razglašena kot zavarovani območji. Ta razglasitev naj bi bila izvedena do leta 2014.

- Vrhovni revizijski instituciji menita, da je sodelovanje med zaščenimi območji na obmejnem območju ključnega pomena za trajnostno ohranitev in zaščito biotske raznovrstnosti. Sodelovanje obeh držav obstaja, predvsem na znanstvenoraziskovalni ravni, v okviru posameznih projektov, manj pa na institucionalni ravni, kjer bi bilo mogoče oblikovati celostno politiko trajnostnega upravljanja z obmejnimi območji, populacijami velikih zveri in gozdovi. Vrhovni revizijski instituciji sta zato pristojnim institucijam predlagali, da:
- obe državi v svojih strateških dokumentih, s katerimi določata cilje dolgoročnega ohranjanja in zaščite biotske raznovrstnosti, poseben poudarek namenita oblikovanju ustreznih in zadostnih podlag za poglobljeno sodelovanje na obmejnih območjih, pomembnih za dolgoročno ohranitev biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti;
- se začneta dogovarjati o pripravi skupnega upravljavskega načrta Narodnega parka Risnjak in regijskih parkov Snežnik in

Kočevsko Kolpa ter določita skupne cilje in ukrepe upravljanja obmejnega območja;

- pripravita in sprejmeta skupne načrte upravljanja z vsemi tremi populacijami velikih zveri in v njih določita skupne ukrepe za zagotavljanje stabilne velikosti populacij, ukrepe za odvrčanje zveri od naselij ter druge ukrepe za zmanjšanje škode, ki jo lahko zveri povzročijo človeku in njegovemu imetju, ter za zagotavljanje sonaravnega bivanja zveri in človeka;
- poseben poudarek namenita pripravi podlag za skupen monitoring treh velikih zveri, izmenjavi podatkov, pridobljenih na obeh straneh meje, ter oblikovanju skupne metode ocenjevanja velikosti in gibanja stanja populacij, ki mora temeljiti na znanstvenih dognanjih in spoznanjih. Vrhovni revizijski instituciji menita, da je le na realnih ocenah stanja vseh treh populacij tako v Sloveniji kot na Hrvaškem mogoče pripraviti ustrezne ukrepe za njihovo ohranitev in doseganje dolgoročnega ugodnega stanja;
- se dogovorita o stalnem in rednem obmejnem monitoringu pojavov v gozdnih ekosistemih, redni izmenjavi podatkov opravljenih monitoringov, pripravi in izvajanju skupnih ukrepov za preprečitev širjenja posledic škodljivih pojavov preko državnih meja ter o opravljanju rednega nadzora izvajanja ukrepov.

Revizija obvladovanja podnebnih sprememb in doseganja ciljev mednarodnih konvencij

V letu 2007 je računsko sodišče začelo revizijo izvajanja ukrepov za dosego ciljev ratificiranih mednarodnih sporazumov na področju varovanja zraka, zaščite ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb v letih 2005 in 2006. Revizijo izvaja skupaj z vrhovnimi revizijskimi institucijami Republike Slovaške, Republike Češke in Republike Avstrije kot eno prvih mednarodnih okoljskih revizij na področju varovanja zraka, zaščite ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb. Cilj revizije je izreči mnenje o smotrnosti ravnanja revidiranih oseb pri oblikovanju politik zaščite zraka, zaščite ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb, pri izvajanju sprejetih ukrepov za uresničitev s tem povezanih sprejetih mednarodnih zavez in ciljev, ki jih mora doseči Slovenija, ter ciljev sprejetih nacionalnih politik.

Izvajanje revizij smotrnosti poslovanja

Tabela 6: Revizije, ki jih je revizijski oddelek izvajal v letu 2007

Zap. št.	Naziv revizije	Št. revidirancev	Poročilo	Porev. poročilo
1.	Revizija uresničevanja javnega interesa na področju športa v letih 2000 do 2004	4	11. 7. 2006	22. 6. 2007
2.	Porevizija verodostojnosti odzivnega poročila uresničevanja javnega interesa na področju športa v letih 2000 do 2004	1	22. 6. 2007	
3.	Revizija preverjanja učinkov predlaganih predpisov	1	7. 3. 2007	ni zahtevano
4.	Revizija učinkovitosti in uspešnosti pobiranja DDV	4	osnutek	
5.	Revizija zagotavljanja predšolske vzgoje v letih 2003 do 2006	1	14. 2. 2007	9. 7. 2007
6.	Učinkovitost in pravilnost delovanja informacijskega sistema DURS	1	6. 2. 2007	30. 5. 2007
7.	Revizija načina upravljanja z medicinsko opremo – primer operacijskih miz	2	28. 11. 2007	ni zahtevano
8.	Revizija gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ukrepov za preprečevanje in odpravo posledic suše	2	24. 7. 2007	19. 12. 2007
9.	Revizija poteka projekta gradnje Univerzitetne knjižnice v Ljubljani – NUK II	1	izdan osnutek	
10.	Kako država s programi socialnega varstva skrbi za pomoči potrebne	1	osnutek	
11.	RBB revizija podprograma Inšpektorat za delo	1	osnutek	

Poseben revizijski oddelek izvaja revizije smotrnosti poslovanja in revizije informacijskih sistemov. Pri tovrstnih revizijah, ki jih v tujini pogosto imenujejo kar študije, se morajo revizorji vsakič posebej poglobiti v naravo revidiranega področja, uporabljati pester nabor kvalitativnih in kvantitativnih tehnik in metod revidiranja ter pri tem izkazati veliko mero prilagodljivosti in vsestranskosti pri svojem delu.

Revizije, ki jih je revizijski oddelek izvajal v letu 2007, so bile po vsebini, področju dela in revizijskih pristopih izrazito raznolike. Njihova glavna skupna značilnost pa je bil izjemno dober odziv in zanimanje večine revidirancev ter različnih skupin javnosti za naše ugotovitve in priporočila. Glavni vzrok za to je, po našem mnenju, predvsem skrbna izbira revizijskih tem oziroma področij revidiranja, čemur smo posvetili zelo veliko pozornosti. Skrbna izbira teme in preverjanje obstoja tveganj je hkrati povzročila nekaj sprememb v Programu dela za izvrševanje revizijske pristojnosti računskega sodišča (PIRP 07), vendar ocenjujemo, da je bil trud, vložen v izbiro relevantnih revizijskih tematik, bogato poplačan.

Glede na pomembnost in vplivnost področja revizije, javno vidnost, odmevnost v strokovnih javnostih in ne nazadnje

izvedene spremembe posameznih revidiranih sistemov je smiselno izpostaviti vsaj naslednje revizije oddelka v letu 2007:

Revizija zagotavljanja predšolske vzgoje v letih 2003 do 2006

Cilja revizije in s tem ključni vprašanji revizije sta bili: ali je dostopnost vrtcev v Sloveniji zadovoljiva in ali so otroci in starši otrok v Sloveniji zadovoljni s storitvami predšolske vzgoje. Računsko sodišče je ocenilo, da sistem predšolske vzgoje, ki ga je vzpostavila država, ni učinkovit, predvsem v delu, ki se nanaša na zagotavljanje dostopnosti vrtcev. V obdobju, na katerega se nanaša revizija, ministrstvo ni sprejelo učinkovitih ukrepov za zmanjšanje števila otrok, ki ne obiskujejo vrtcev, ukrepalo je zgolj posredno z nudenjem strokovne in pravne pomoči ter posredovanjem pojasnil, ki so koristni, vendar ne zadostni ukrepi, s katerimi bi bilo mogoče lokalne skupnosti vzpodbuditi k ustanavljanju oziroma organiziranju tudi drugih oblik predšolske vzgoje. Sistem financiranja predšolske vzgoje je po oceni računskega sodišča nepregleden in prezapleten, hkrati pa ni primerljiv, saj lokalne skupnosti v praksi uporabljajo različne modele financiranja. Na

podlagi izvedene revizije računsko sodišče ocenjuje storitve, ki jih predšolskim otrokom nudijo slovenski vrtci, kot visoko kakovostne. Oceno potrjujejo tudi rezultati ankete staršev, ki so pokazali, da so tako starši kot tudi otroci, ki obiskujejo vrtec, s storitvami vrtca zelo zadovoljni.

Računsko sodišče je od revidiranca zahtevalo odzivno poročilo, v katerem mora ta navesti in opisati izhodišča za pripravo strategije o ureditvi predšolske vzgoje, ki bodo vključevala jasne in merljive cilje glede vključenosti otrok v uradne oblike predšolske vzgoje.

Računsko sodišče je v svojem revizijskem poročilu dalo tudi vrsto priporočil, ki jih revidiranelec lahko upošteva pri načrtovanih prihodnjih spremembah na tem področju. Priporočila se predvsem nanašajo na področje zagotavljanje dostopnosti vrtcev oziroma vključenosti otrok v vrte, sistem financiranja predšolske vzgoje, vodenje evidenc in kvaliteto storitev. Kot izhodišče pa revidirancu v prvi vrsti priporočamo, da se opredeli do dveh osnovnih vprašanj: *kdo naj bo odgovoren za zagotavljanje predšolske vzgoje in kakšna naj bo vloga države pri njenem zagotavljanju.*

Revizijsko poročilo je že ob izdaji naletelo na izjemno velik odmev v javnosti. Ministrstvo za šolstvo in šport je sprožilo postopke za odpravo nesmotnosti, navedenih v revizijskem poročilu. Popravljalni ukrepi so kulminirali v pripravi sprememb temeljnega zakona s področja predšolske vzgoje, ki je trenutno v parlamentarni obravnavi in zelo upošteva ugotovitve in priporočila računskega sodišča. Poleg odmevov v javnosti in priprave sprememb zakona pa je vredno poudariti tudi, da je pristojna komisija Državnega zbora RS hitro in konstruktivno obravnavala revizijsko poročilo ter se je v svojih priporočilih in ugotovitvah v celoti naslonila na naše mnenje in ga podprla. Razkritja in stališča iz revizijskega poročila so bila tudi predstavljena na seminarju, ki ga je organizirala Šola za ravnatelje in je potekal v jeseni 2007 v Portorožu. Na tem seminarju so se zbrali vsi ravnatelji in ravnateljice vseh vrtcev v Sloveniji, predstavniki računskega sodišča pa so sodelovali tudi na posvetih ravnateljev osnovnih in srednjih šol ter na delovnem sestanku ravnateljic obljubljenih vrtcev, kjer so posamezne problematike predšolske vzgoje še vedno zelo resne. V okviru revizije smo kot metodo zbiranja kvalitativnih

informacij uporabili tudi odmevno in pogosto citirano anketo med starši in ravnatelji vrtcev, ki nam je v precejšni meri tudi služila kot argument o (ne)dostopnosti vrtcev ter zadovoljstvu staršev in skrbnikov otrok.

Revizija gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ukrepov za preprečevanje in odpravo posledic suše

V revizijskem poročilu smo strokovno in celovito zajeli področje, ki je v javnosti že dlje časa vzbujalo nemir, nakazali vzroke problemov in usmeritve za njihove reševanje. Ključno vprašanje, na katerega smo želeli odgovoriti v tej reviziji je bilo: ali Republika Slovenija pri preprečevanju in odpravi posledic suše v kmetijstvu ravna smotno. Računsko sodišče je ocenilo, da sistem preprečevanja posledic suše v kmetijstvu ni vzpostavljen. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP) je izmed vsaj dvanajstih ukrepov, ki jih predvideva teorija in izvajajo nekatere države, izvajalo le gradnjo namakalnih sistemov, spodbujalo ohranjanje kolobarja ter ozaveščanje kmetovalcev glede primernosti gojenja posameznih kultur. Te ukrepe je izvajalo predvsem zato, da bi se povečala in pospešila pridelave, kar pa na ublažitev škode v kmetijstvu zaradi suše vpliva le posredno. Področje preprečevanja posledic suše v kmetijstvu je po mnenju računskega sodišča neurejeno predvsem zaradi naslednjih razlogov:

- pristojnosti posameznih organov niso jasno določene,
- MKGP ni izdelalo strategije in programa ter letnih načrtov varstva pred sušo v kmetijstvu,
- MKGP ni določilo programskih in izvedbenih ciljev v zvezi s preprečevanjem posledic suše,
- krovnega predpisa, ki bi urejal vse možne preventivne ukrepe, ni.

Slabosti sistema preprečevanja posledic suše se tako kažejo tudi v tem, da MKGP nima podatkov o točnih zneskih proračunskih sredstev, porabljenih za izvedbo posameznega preventivnega ukrepa, načrtovanje aktivnosti za preprečevanje posledic suše pa ni ustrezno oziroma ga sploh ni.

Računsko sodišče je ocenilo, da se je sistem odprave posledic suše in zato dodelitev državne pomoči za ta namen s spremembo zakonodaje avgusta 2003 izboljšal, vendar še vedno ugotavlja pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba odpraviti.

Računsko sodišče je MKGP naložilo, da mora v roku 90 dni predložiti odzivno poročilo, v katerem bo navedlo in opisalo aktivnosti in ukrepe, ki bodo zagotovili jasno opredelitev nalog pri preprečevanju posledic suše v kmetijstvu ter pregledno izkazovanje financiranja ukrepov tako na področju preprečevanja kot na področju odprave posledic suše v kmetijstvu, ter aktivnosti pri pripravi manjkajočih predpisov.

Računsko sodišče je v svojem revizijskem poročilu dalo tudi vrsto priporočil, ki se nanašajo predvsem na aktivnosti za proučitev ukrepov, s katerimi lahko Republika Slovenija prispeva k zmanjšanju škode, ki jo povzroči suša v kmetijstvu, in k zmanjšanju proračunskih sredstev pri izplačilu državnih pomoči za odpravo posledic škode.

Revizija preprečevanja in odprave posledic suše v kmetijstvu je tudi imela zelo dober odmev v javnosti. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je popravljalne ukrepe izvedlo pomembno, zato je računsko sodišče moralo izdati poziv za ukrepanje Vladi RS. Glede na podatke lahko ugotovimo, da bo ministrstvo v skladu s terminskim načrtom, ki ga je predložilo Vladi RS, izvedlo popravljalne ukrepe, ki smo jih zahtevali.

Revizija učinkovitosti in pravilnosti delovanja informacijskega sistema Davčne uprave Republike Slovenije (IS DURS)

Revizija na DURS je edina letošnja revizija oddelka, v kateri je bilo izdano tudi mnenje o pravilnosti delovanja IS DURS. V reviziji smo želeli odgovoriti na vprašanje, ali DURS zagotavlja učinkovitost in pravilnost delovanja informacijskega sistema. Računsko sodišče je ocenilo kakovost delovanja glavnih informacijskih procesov DURS in kakovost informacij, kot jo nudijo nekateri najpomembnejši sklopi aplikativne podpore

davčnih procesov. Skupna ocena učinkovitosti delovanja informacijskega sistema DURS, ki je bila oblikovana iz povprečja vseh ocen, ne dosega meje, ki bi lahko zagotavljala učinkovito podporo poslovanju.

Da bi se povečala učinkovitost delovanja informacijskega sistema v DURS, je računsko sodišče podalo vrsto priporočil za izboljšave na področjih:

- strateškega načrtovanja;
- letnega načrtovanja in poročanja;
- kompleksnosti tehnoloških platform;
- organiziranosti izvedbe informacijske dejavnosti;
- vodenja IT projektov;
- nadzora nad pravilnostjo delovanja novih ali spremenjenih programov;
- nadzora zunanjih izvajalcev;
- varovanja informacijskega sistema;
- razmejevanja pristojnosti pri delu s programi za davčno knjigovodstvo (DPx);
- varovanja integritete podatkov povezanih s programi DPx;
- dodeljevanja uporabniških pravic.

Računsko sodišče je o pravilnosti delovanja podalo negativno mnenje, saj je ugotovilo, da informacijski sistem DURS deluje v pomembnem neskladju s predpisi:

- ker ni zagotavljal takšnih knjigovodskih evidenc o davkih, kot jih predpisuje Zakon o davčni službi, saj ne omogočajo celovitega nadzora in centralne organizacije evidenc;
- ker je omogočal zmotni obračun dohodnin in ni imel vzpostavljenih kontrol, ki bi pomote odkrile in zagotovile njihovo odpravo; poleg tega za večji del pomot, ki imajo finančne posledice, do zaključka revizijskih preveritev niso bile opravljene simulacije finančnih posledic, na podlagi katerih bi bilo mogoče oceniti obseg pomot v obračunih in določiti oškodovance (zavezanca za dohodnino ali proračuni države oz. lokalnih skupnosti).

Da bi se odpravile ugotovljene pomanjkljivosti v delovanju informacijskega sistema DURS, je računsko sodišče podalo zahtevo za predložitev odzivnega poročila, v katerem mora DURS:

- navesti in opisati izvedene postopke in aktivnosti za vzpostavitev takšnih knjigovodskih evidenc o davkih, ki bodo omogočale celovit nadzor in centralno organizacijo evidenc;

- navesti in opisati aktivnosti za odpravo posledic pomot v dohodnini;
- navesti in opisati postopke ter ukrepe, iz katerih bo razvidno, na kakšen način namerava vzpostaviti kontrole, ki bodo v prihodnje zagotovile pravočasno odkritje in odpravo pomot pri izvedbi obračunov dohodnine.

Revidiranec se je zelo dobro zavedal problemov, ki smo jih v revizijskem poročilu predstavili, zato je popravljalne ukrepe izvedel temeljito in odgovorno. Ker je bilo revizijsko poročilo deležno velike pozornosti javnosti in nadzorne komisije državnega zbora, se je moralo vodstvo DURS večkrat zagovarjati v javnosti; to je med drugim privedlo tudi do začetka postopka za prenovo IS DURS (mednarodni javni razpis je bil objavljen v decembru 2007). Glede na to, da so sredstva za prenovo IS predvidena v naslednjih proračunih, in glede na način pristopa revidiranja k odpravi zaznanih neučinkovitosti, lahko s precejšno stopnjo verjetnosti predvidevamo, da bo DURS v dveh letih imela nov in sodoben IS.

Revizija načina upravljanja z medicinsko opremo – primer operacijskih miz

Računsko sodišče je v tej reviziji ugotavljalo, kako odgovorni upravljajo z medicinsko opremo oziroma ali se z javnimi sredstvi, uporabljenimi za medicinsko opremo, dobro upravlja. Za revidiranja sta bila določena Ministrstvo za zdravje (v nadaljevanju: ministrstvo) in Univerzitetni klinični center Ljubljana (v nadaljevanju: Klinični center). Po mnenju računskega sodišča ministrstvo pri izvajanju nalog, povezanih z upravljanjem z medicinsko opremo, ni učinkovito. Ministrstvo nima ustreznih podatkov o upravljanju bolnišnic z medicinsko opremo. Podatki, ki obstajajo na ministrstvu, so parcialni in se vodijo v posameznih organizacijskih enotah, med katerimi ni zadostnega sodelovanja in zadostnega pretoka informacij. Ministrstvo ne spremlja zadovoljivo poročil o doseganju ciljev in rezultatov, ki so jih bolnišnice dolžne pripraviti vsako leto, zato obstaja tveganje, da med bolnišnicami in ministrstvom programski cilji niso usklajeni. Ne obstojijo

standardi materiala in materialnih zmogljivosti v mreži javne zdravstvene službe, posledica tega pa so slabo definirane tehnične zahteve medicinske opreme in s tem neustrezno pripravljene razpisne dokumentacije, možnost pridobitve neustrezne opreme, povečano število revizijskih zahtevkov in podaljšanje postopkov javnega naročanja. Slabost sistema upravljanja z medicinsko opremo predstavljajo tudi predpisane stopnje odpisa medicinske opreme, ki ni realno povezana z življenjsko dobo opreme.

Računsko sodišče je ministrstvu priporočilo, naj v okviru ministrstva določi naloge, potrebne za bolj učinkovito upravljanje z medicinsko opremo v vseh fazah upravljanja, in določi odgovorne osebe za izvedbo teh nalog. Poleg tega naj skupaj z bolnišnicami, glede na mrežo javne zdravstvene službe, določi programske cilje ter merljive kazalce uspešnosti in učinkovitosti izvajanja dejavnosti. Preveri naj stanje na področju priprave standardov medicinske opreme (materiala in materialnih zmogljivosti) ter dejansko stanje medicinske opreme v bolnišnicah. Na podlagi primerjave dejanskega stanja medicinske opreme in "novih" standardov naj pripravi načrt razvojnih programov, ki bo upošteval programske cilje bolnišnic oziroma cilje na področju zdravstva.

Poročilo je bilo zelo odmevno in je pokazalo na sistemske vzroke za neučinkovitosti v zdravstvenem sistemu. Popravljalnih ukrepov v revizijskem poročilu računsko sodišče ni zahtevalo, saj v zakonsko določenem roku 90 dni ni mogoče pričakovati potrebnih sistemskih sprememb. Revizijsko poročilo je pri revidiranju naletelo na izredno pozitiven odziv ter iskreno pripravljenost in željo za spremembe. Tako je ministrica za zdravje že pred izdajo končnega revizijskega poročila v Državnem zboru RS poročala o spremembah na podlagi ugotovitev osnutka poročila. Po izdaji revizijskega poročila pa nam je tudi, kot odgovor in potrditev naših ugotovitev, poslala načrt ukrepov in aktivnosti s terminskim načrtom in odgovornimi osebami, ki jih bo ministrstvo izvedlo na področju upravljanja z medicinsko opremo. Zaradi posameznih revizijskih ugotovitev nas je k sodelovanju povabilo Okrožno državno tožilstvo.

Revidiranje porabe sredstev Evropske unije

Revizija preverjanja učinkov predlaganih predpisov

Ne nazadnje se moramo pomuditi še pri reviziji, ki je bila v širši javnosti skoraj neopažena, je pa dosegla zelo dober odziv v državnem zboru, na Vladi RS in Ministrstvu za javno upravo (v nadaljevanju: MJU). Pristojna komisija državnega zbora je od revidiranja, Vlade RS, na podlagi našega revizijskega poročila, zahtevala podatke o tem, kaj bo vlada kot največji in najpomembnejši predlagatelj predpisov v RS storila za to, da bi bili predlogi zakonov bolje pripravljeni. Glede na dobro sodelovanje z revidirancem, aktivnostmi, ki jih je začel že med izvajanjem revizije, in glede na sistemsko naravo potrebnih sprememb, smo se tudi pri tej reviziji odločili, da ne zahtevamo odzivnega poročila. Predvsem pa smo želeli z revizijo, v kateri smo podali oceno trenutnega stanja na področju priprav in izvajanja analiz učinkov, opozoriti, da namerava računsko sodišče v prihodnje redno preverjati konkretnjša vprašanja, povezana z doseganjem predvidenih ciljev predlaganih zakonov in/ali drugih predpisov, in preverjati njihove rezultate oziroma učinke. O razkritjih revizije je bil objavljen tudi članek v reviji Pravna praksa.

V sklepu pregleda učinkov dela oddelka za revizije smotrnosti lahko ugotovimo le, da so učinki naših naporov v preteklih letih začeli rojevati sadove. Vlaganja v znanje, strokovni razvoj, tehnike in metode revidiranja ter ne nazadnje načine komuniciranja z revidiranci in drugo javnostjo nam začenjajo dajati rezultate v obliki revizijskih poročil, ki so ne samo odmevna, ampak povzročajo tudi sistemske spremembe v ravnanju revidirancev.

Oddelek za revidiranje evropskih sredstev je tudi v letu 2007 svojo revizijsko aktivnost usmeril predvsem na področje evropske kohezijske politike. To je področje izvrševanja evropskega proračuna, ki je tudi po oceni Evropskega računskega sodišča najbolj problematično. Evropsko računsko sodišče je v Izjavi o zanesljivosti (DAS) za področje strukturnih politik ugotovilo, da so kontrolni sistemi v državah članicah in nadzor Komisije na splošno neuspešni, vključno s kontrolnim sistemom v Sloveniji. Zaradi tega neupravičeni izdatki pogosto niso odkriti in tako prihaja do napak pri izplačilih. Teh je bilo v letu 2006 približno 12 odstotkov ali skoraj 4 milijarde evrov neupravičeno izplačanih sredstev evropske kohezijske politike. Evropsko računsko sodišče zato priporoča, da bi bilo treba tako za nosilce projektov kot tudi za uslužbence držav članic, ki pregledujejo in ocenjujejo projekte, zagotoviti usposabljanje in ustrezna navodila. Revizije naj bodo usmerjene predvsem v organe upravljanja in redno ocenjevanje njihove uspešnosti ter ukrepov, ki so jih izvedli na podlagi revizijskih ugotovitev.

Pri izboru revizij smo se osredotočili na tiste ukrepe, ki vodijo k uresničevanju ciljev lizbonske strategije in se bodo zato po vsej verjetnosti nadaljevali tudi v programskem obdobju od leta 2007 do 2013, s tem da je v tem obdobju na voljo do desetkrat več sredstev iz evropskega proračuna. V revizijah smo želeli opozoriti na ključna tveganja za učinkovito črpanje sredstev evropske kohezijske politike ter predvsem na pomanjkljivosti in potrebne izboljšave sistemov izvajanja ter ravnanj vključenih institucij, s poudarkom na organu upravljanja in s ciljem pravočasno, ko je še čas za ukrepanje, zaznati pomanjkljivosti in priporočiti ustrezne izboljšave ter tako prispevati k uresničevanju Strategije razvoja Slovenije in boljši neto finančni poziciji Republike Slovenije.

V letu 2007 smo nadaljevali revizijo Evropskega sklada za regionalni razvoj v letih 2004 in 2005 pri spodbujanju razvoja inovacijskega okolja in razvoja raziskovalne infrastrukture, revizijo uspešnosti prejemnikov sredstev pri informiranju in obveščanju javnosti o prispevku skupnosti, uspešnosti postavitve sistema za izbor kvalitetnih projektov pri čezmejnem sodelovanju z Avstrijo. V sodelovanju z oddelkom za revidiranje lokalnih skupnosti smo revidirali tudi šest občin, da bi ugotovili njihovo sposobnost za pridobivanje in črpanje sredstev evropskih skladov. Z makroekonomskega stališča smo izvedli dve reviziji, in sicer oceno smiselnosti ureditve

predplačil evropskih skladov v prihodkih državnega proračuna in o vzpostavitvi sistema spremljanja in nadzora vseh transferjev iz evropskega proračuna v Republiko Slovenijo. V letu 2007 smo začeli izvajati tudi tri revizije, katerih ugotovitve naj bi pripomogle k zmanjšanju napak pri izvajanju projektov iz preverjanja upravičenosti izdatkov oziroma usposobljenosti nacionalnega kontrolnega sistema. V tem sklopu revidiramo vzpostavitev in delovanje sistema organa upravljanja za zagotavljanje skladnosti upravičenih izdatkov s pravili državnih pomoči, uspešnost doseganja ciljev na področju športnoturistične infrastrukture in primernost izobraževanja za uradnike, ki so zadolženi za preverjanje upravičenosti izdatkov. Te tri revizije bodo zaključene v letu 2008. V letu 2008 bo zaključena tudi prečna revizija, ki jo izvajamo skupaj z večino vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije in s katero želimo ugotoviti, ali so države vzpostavile sisteme, ki zagotavljajo, da so projekti, sofinancirani s sredstvi evropskih skladov, izbrani smotno; to naj bi zagotovilo največje učinke sredstev evropske kohezijske politike na razvoj države in Skupnosti.

V letu 2007 smo se odzvali tudi na pobudo o sumu goljufije v primeru projekta podpore investicijam v ribiško floto in izvedli predrevizijsko poizvedbo. Zaradi narave ugotovitev smo zaprosili Upravo kriminalistične policije, da primer podrobneje razišče. Preiskava je v zaključni fazi.

Revizija podpore Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) za področje razvoja in raziskav

Revizija je bila izbrana v skladu s strateškim ciljem računskega sodišča do leta 2013, to je z revizijskimi razkritji prispevati k preprečevanju pomanjkljivosti in napak v prihodnje. Izbrana revizija je bila izvedena na delu aktivnosti, ki so ključnega pomena za doseganje ciljev lizbonske strategije; sredstva ESRR so bila prvič uporabljena za skupno financiranje podjetij, kot uporabnikov rezultatov raziskav in tehnološkega razvoja ter nosilcev raziskav, to je inštitutov in univerz. V tem primeru je šlo za projekt, ki je tudi v evropskem merilu novost, saj so države članice do zdaj v okviru sredstev ESRR praviloma financirale investicije v infrastrukturo in ne v neopredmetene stvari, kot so povezave med podjetji in raziskovalnimi

institucijami, ter rezultate teh povezav. Torej je šlo pri tej reviziji za še neraziskano področje financiranja javnih politik. Zato tudi ni presenetljivo, da so bile revidirane aktivnosti pri udeleženi prejemnikih sredstev deležne precejšnje kritike v javnosti. Revidirane aktivnosti so podvržene tudi tveganju pri delovanju, saj gre za zelo kompleksno področje razvoja in raziskav, kompleksno področje evropske kohezijske politike, politike konkurence in državnih pomoči ter posledično zelo kompleksne zakonodaje in zahtev glede upravičenosti izdatkov. Z revizijo smo ugotovili, da je kljub zelo zahtevni in dolgotrajni pripravljalni fazi, ki je predvsem posledica nacionalne zahteve po predhodni sklenitvi konzorcijskega dogovora med podjetji in raziskovalnimi institucijami o načinu sodelovanja in delitvi pravic do rezultata projekta, črpanje sredstev zadovoljivo oziroma dobro. Ugotovili smo tudi, da nacionalna odločitev, da se povezave spodbujajo s skupnim razpisom Ministrstva za gospodarstvo in Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in da so sredstva dodeljena le, če se podjetja in raziskovalne institucije predhodno dogovorijo o namenih in načinu sodelovanja, vodi k premagovanju ključne pomanjkljivosti, ugotovljene na področju inovativnosti v Sloveniji, to je premajhne povezave med gospodarstvom in raziskovalno sfero. Projekti, financirani na ta način, dosegajo rezultate hitreje in v večjem obsegu. Ta ugotovitev je bila pridobljena z anketo prejemnikov sredstev, ki so bili vključeni pri oblikovanju ocene uspešnosti dela ministrstev. Obema ministrstvom smo zato priporočili, da tudi v programskem obdobju od leta 2007 do leta 2013 izvedeta skupne razpise na tem področju, saj Slovenija na področju inovativnosti še vedno zaostaja za povprečjem Evropske unije, revidirani način spodbujanja inovacijskega okolja pa učinkovito prispeva k zmanjšanju zaostanka na tem področju.

Revizija sposobnosti šestih občin za pridobivanje in črpanje sredstev evropskih skladov

Ta revizija je pokazala, da občine pri pripravi investicijskih projektov namenjajo premalo pozornosti kvalitetni oceni vseh potrebnih del, zato je delež pridobljenih javnih (evropskih) sredstev praviloma manjši, kot bi lahko bil; projekta pred

prijava za pridobitev sredstev ne pripravijo do ustrezne stopnje, zato pri njegovi realizaciji prihaja do zamud in težav; pri oddaji javnih naročil prihaja do nepravilnosti, zaradi česar projekt ni upravičen do povračila iz evropskih sredstev; občine ne vzpostavljajo ustreznega projektnega vodenja.

Da bi ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti lahko služile kot opozorilo tudi drugim občinam, ki se vključujejo v črpanje sredstev evropskih skladov, smo izdali tudi zbirno poročilo. V njem so podana priporočila vsem preostalim občinam in predvsem priporočila sistemske narave, namenjena pristojnim državnim institucijam, odgovornim za oblikovanje in upravljanje programov oziroma projektov, sofinanciranih s sredstvi Evropske unije. Med pomembnejšimi priporočili za izvajanje ESRR pri gradnji poslovnih con je sprememba sistema denarnega toka, tako da občina ne bo kratkoročno zalagala tudi sofinanciranih sredstev; na ta način bo več občin sposobno izvajati projekte, sofinancirane s sredstvi Evropske unije, oziroma bodo občine bolj izenačene glede možnosti za izvajanje takih projektov, pri razpisih za pridobitev sredstev pa bodo občine imele dovolj časa za pripravo; na ta način bodo lahko projekti kvalitetnejše pripravljeni.

Za izvajanje projektov Kohezijskega sklada na področju okolja pa je računsko sodišče predlagalo vključenim nacionalnim institucijam, naj prilagodijo nacionalne predpise, da bi regionalne projekte namesto majhnih občin izvajale državne institucije z ustreznimi kadri, znanjem in položajem v regiji. Tako bi se pospešili postopki pri pregledovanju projektov oziroma projektne dokumentacije in dajanju soglasij za projekte, ki kandidirajo za sredstva Evropske unije, s tem pa bi se pomembno privarčeval čas za črpanje sredstev Kohezijskega sklada.

Ugotovitve in priporočila računskega sodišča so bili deležni precejšnje pozornosti in poglobljene razprave v okviru Komisije Državnega zbora za nadzor javnih financ, ki je pristojnemu ministru organa upravljanja priporočila upoštevanje priporočil računskega sodišča in ga pozvala, da o realizaciji priporočil poroča komisiji v 90 dneh, to je v aprilu 2008. Komisija je tudi priporočila Odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega zbora, da z vidika svojih pristojnosti obravnava revizijska poročila o sposobnosti šestih občin za pridobivanje in črpanje sredstev evropskih

skladov, ne nazadnje tudi zaradi pomena ugotovitev na bodočo regionalizacijo Slovenije.

Reviziji transferjev iz evropskega proračuna Republiki Sloveniji in ureditvi predplačil evropskih skladov kot prihodka proračuna Republike Slovenije

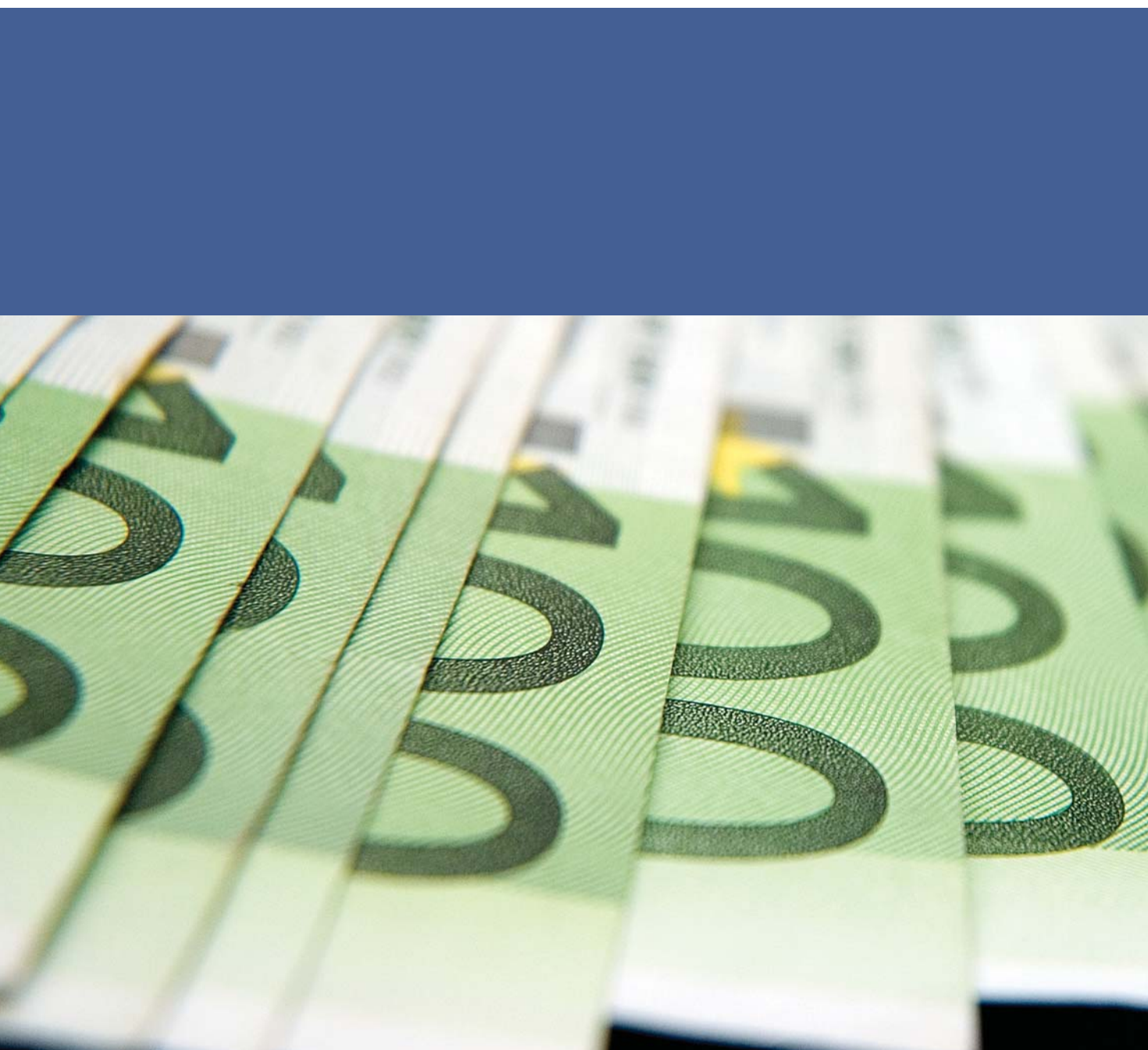
Ti dve reviziji se vsebinsko dopolnjujeta. Iz ugotovitev izhaja, da Vlada RS ni vzpostavila administrativnih metod, ki bi zagotavljale načrtovanje, spremljanje in vrednotenje transferjev iz evropskega proračuna v Republiko Slovenijo s poudarkom na področju izvrševanja evropskega proračuna s centraliziranim upravljanjem, kjer so prejemniki sredstev različni subjekti v Republiki Sloveniji in ne državni proračun. Zato smo vladi priporočili, da v sodelovanju z Evropsko komisijo vzpostavi celovit pregled, ne glede na dejstvo, ali gre za prihodke državnega proračuna ali drugih subjektov v Republiki Sloveniji.

V reviziji ureditve predplačil evropskih skladov je računsko sodišče ugotovilo, da je zalaganje izplačil iz državnega proračuna v letih od 2004 do 2006 vplivalo na višji proračunski primanjkljaj za 4,5 do 6,5 odstotka letno. Največjo obremenitev za državni proračun je predstavljalo zalaganje sredstev na področju strukturnih skladov, pri katerih se je pokazal največji zamik med trenutkom izplačila iz proračuna Republike Slovenije in trenutkom, ko so izvršene vse kontrole in je evidentiran prihodek proračuna iz sredstev Evropske unije. Zaradi tega smo Ministrstvu za finance priporočili, naj skupaj z organom upravljanja ugotovi, katere so tiste faze izvajanja, ki so časovno najzahtevnejše, ter predlaga spremembe sistema izvajanja, katerih rezultat bi bilo skrajšanje časa med izplačilom iz proračuna Republike Slovenije in prilivom v proračun, in da skupaj analizirata tveganje za trajno izgubo sredstev zaradi prepočasnega izvajanja projektov Kohezijskega sklada.

Viri, uporabljeni za dosego ciljev

Finančni viri

V sprejetem proračunu Republike Slovenije za leto 2007 so bila za opravljanje dejavnosti računskega sodišča določena finančna sredstva v znesku 6.665.438 evrov. V navedeni znesek so vključena tudi načrtovana namenska sredstva v znesku 54.422 evrov, ki pa niso bila realizirana, ker je bil projekt twinning finančno zaključen že v letu 2006.

Na podlagi ocen, da zagotovljena sredstva na posameznih proračunskih postavkah ne bodo zadoščala za pokritje načrtovanih aktivnosti, je bilo med letom več prerazporeditev med postavkami, o katerih sta odločala proračunski uporabnik sam in tudi vlada. Veljavni finančni načrt za leto 2007 je tako 6.613.648 evrov, od tega je 2.632 evrov namenskih sredstev.

Računsko sodišče je za svoje delovanje v letu 2007 porabilo 6.564.917 evrov. Realizacija finančnega načrta je v primerjavi z veljavnim načrtom 99,3-odstotna, v primerjavi s sprejetim proračunom pa 98,5-odstotna.

Na podlagi opravljenih in zaključenih aktivnosti in primerjave odhodkov z veljavnim finančnim načrtom lahko zaključimo, da v letu 2007 ni večjih odstopanj med načrtovanimi in porabljenimi finančnimi sredstvi.

Izdatki so bili skoraj v celoti financirani iz proračunskih sredstev, 2.382 evrov za investicijske izdatke pa je računsko sodišče pridobilo od prodaje stvarnega premoženja v preteklih letih.

V okviru prispevkov za socialno varnost je vključeno tudi kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbenke. Zneski so obračunani in izplačani v skladu z Aneksom h kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji in Sklepi o uskladitvi dodatnih premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke, sprejetimi v letih 2004, 2005, 2006 in 2007. Za premije je bilo porabljeno 44.130 evrov, kar predstavlja 6,6 odstotka prispevkov delodajalcev.

Izdatki za blago in storitve so bili v primerjavi s preteklim letom nižji za 17,4 odstotka, v primerjavi s sprejetim proračunom pa za 8,2 odstotka. Na navedena odstotka so vplivala predvsem nerealizirana načrtovana popristopna sredstva Evropske unije za projekt twinning (pogodba z vrhovno revizijsko institucijo Velike Britanije – NAO).

Največji delež (83,8 odstotka) med investicijskimi izdatki predstavlja finančni najem obstoječih poslovnih prostorov na lokaciji Slovenska cesta 50, Ljubljana. V letu 2007 je bilo poravnano dvanajst najemnin v znesku 749.090 evrov.

Nadaljevalo se je tudi posodabljanje strojne računalniške opreme in nematerialnega premoženja; za te namene je bilo porabljeno 89.900 evrov (10,1 odstotka vseh investicijskih izdatkov).

Za nakup pisarniške opreme in manjše posodobitve poslovnih prostorov je bilo porabljeno 30.000 evrov; nadaljevalo pa se je tudi posodabljanje voznega parka.

Investicijski izdatki so bili financirani iz proračunskih sredstev, z izjemo 2.382 evrov, ki predstavlja prejeta sredstva od prodaje stvarnega državnega premoženja.

V skladu s 46. členom Zakona o javnih financah so bile v letu 2007 poravnane obveznosti iz preteklega leta v skupnem znesku 511.181 evrov, od tega je bilo 449.829 evrov tekočih odhodkov in 61.352 evrov investicijskih odhodkov. V tekočem letu so bile plačane obveznosti iz preteklega leta, ki do 31. 12. 2006 še niso zapadle.

Tekoči odhodki vključujejo:

- obveznosti za plače in dajatve v znesku 403.856 evrov (za osnovne plače, dodatke in delovno uspešnost 317.153 evrov, za prispevke za socialno varnost 51.089 evrov, za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja 3.532 evrov, za davek na izplačane plače 19.546 evrov in 12.536 evrov za povračila in druge izdatke zaposlenim),
- materialne odhodke v znesku 45.118 evrov,
- obveznosti za avtorska in podobna dela, vključno z dajatvami, 855 evrov.

Investicijski odhodki vključujejo:

- 74. obrok najemnine za obstoječe poslovne prostore v znesku 61.010 evrov,
- dopolnilno računalniško opremo v znesku 342 evrov.

Tabela 7: Realizacija odhodkov za leto 2007 v primerjavi s sprejetim finančnim načrtom in veljavnim finančnim načrtom

Naziv	Finančni načrt	Veljavni finančni načrt	Realizirani odhodki 2007	Indeks	Indeks
1	2	3	4	5= 4:3	6=4:2
Plače in drugi izdatki zaposlenim	4.100.090	4.137.825	4.129.831	99,8	100,7
Plače in dodatki	3.709.108	3.792.908	3.786.191	99,8	102,1
Regres za letni dopust	86.296	86.356	85.972	99,6	99,6
Povračila in nadomestila	210.453	180.193	179.816	99,8	85,4
Sredstva za delovno uspešnost	67.735	70.335	70.199	99,8	103,6
Sredstva za nadurno delo		500	368	73,6	0,00
Drugi izdatki zaposlenim	26.498	7.533	7.285	96,7	27,5
Prispevki delodajalca	653.265	669.930	667.031	99,6	102,1
Prispevek za ZPIZ	334.251	348.551	346.954	99,5	103,8
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	267.778	270.678	269.862	99,7	100,8
Prispevek za zaposlovanje	2.266	2.481	2.280	91,9	100,6
Prispevek za starševsko varstvo	3.777	4.027	3.805	94,5	100,7
Premije KDPZ	45.193	44.193	44.130	99,9	97,7
Izdatki za blago in storitve	951.938	884.138	874.065	98,9	91,8
Pisarniški in splošni material in storitve	248.408	180.108	178.397	99,0	71,8
Pisarniški in splošni material in storitve	48.000				
Posebni material in storitve	8.806	18.606	16.730	89,9	190,0
Energija, voda, komunalne storitve	67.935	59.135	58.220	98,5	85,7
Prevozni stroški in storitve	31.714	25.614	24.738	96,6	78,0
Izdatki za službena potovanja	108.913	126.063	125.493	99,6	115,2
Tekoče vzdrževanje	32.431	23.358	21.336	91,3	65,8
Najemnine in zakupnine	81.372	89.365	88.778	99,3	109,1
Davek na izplačane plače	207.726	246.026	245.932	100,0	118,4
Drugi operativni odhodki	116.633	115.863	114.441	98,8	98,1
Investicije in investicijsko vzdrževanje	960.145	921.755	893.990	97,0	93,1
Nakup zgradb in prostorov	742.364	749.090	749.090	100	100,9
Nakup prevoznih sredstev	31.460	25.250	25.000	99,0	79,5
Nakup opreme	73.860	67.934	62.700	92,3	84,9
Investicije in investicijsko vzdrževanje	20.865	14.139	7.199	50,9	34,5
Nakup nematerialnega premoženja	66.558	65.342	50.001	76,5	75,1
Študije o izvedljivosti projektne dokumentacije, nadzor	25.038				
SKUPAJ	6.665.438	6.613.648	6.564.917	99,3	98,5

Bilanca stanja

Tabela 8: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2007

Sredstva	Tekoče leto v evrih	Delež 2007	Predhodno leto v evrih	Delež 2006	Indeks 2007/2006
Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	4.141.088	88,5	4.304.225	87,1	96
Neopredmetena dolgoročna sredstva	336.042		286.821		117
Popravek vrednosti neopredmet. dolgoroč. sredstev	230.108		199.096		116
<i>Sedanja vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev</i>	<i>105.934</i>	<i>2,2</i>	<i>87.725</i>	<i>1,8</i>	<i>121</i>
Nepremičnine	4.719.052		4.711.853		100
Popravek vrednosti nepremičnin	911.043		769.637		118
<i>Sedanja vrednost nepremičnin</i>	<i>3.808.009</i>	<i>81,5</i>	<i>3.942.216</i>	<i>79,7</i>	<i>97</i>
Oprema in druga opredmet. osnovna sredstva	1.131.214		1.164.610		97
Pop. vred. opreme in drug. opredmet. osnov. sred.	904.069		890.326		102
<i>Sedanja vrednost opreme</i>	<i>227.145</i>	<i>4,8</i>	<i>274.284</i>	<i>5,6</i>	<i>83</i>
Kratkoročna sredstva;	539.236	11,5	639.570	12,9	84
Dani predujmi in varščine			119.471		0
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	11.681		0		
Druge kratkoročne terjatve	5.996		8.918		67
Neplačani odhodki	521.559		511.181		102
Aktiva skupaj	4.680.324	100,0	4.943.795	100,0	95
Aktivni konti izvenbilančne evidence	2.690		3.300		82
Obveznosti do virov sredstev					
Kratkoroč. obv. in pas. časovne razmejitve	1.255.080	26,8	1.310.677	26,5	95
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	346.535		329.689		105
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	107.217		106.470		101
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	67.807		75.022		90
Kratkoročne obveznosti do financerjev	715.844		671.107		107
Pasivne časovne razmejitve	17.677		128.389		14
Lastni viri in dolgoročne obveznosti	3.425.244	73,2	3.633.118	73,5	94
Splošni sklad	2.807.351		2.440.695		115
Druge dolgoročne obveznosti	617.893		1.192.423		52
Pasiva skupaj	4.680.324	100,0	4.943.795	100,0	95
Pasivni konti izvenbilančne evidence	2.690		3.300		82

Dolgoročna sredstva

V letu 2007 je bilo evidentirano za 144.943 evrov novih nabav, od tega 50.105 evrov premoženjskih pravic, 81.756 evrov razne opreme, vlaganj v poslovne stavbe - nepremičnine 7.199 evrov in 5.883 evrov drobnega inventarja. Premoženjske pravice vključujejo pridobitve programov ter posodobitev programa za načrtovanje in spremljanje izvajanja revizij. Med opremo je bilo največ računalniške strojne opreme (39.932 evrov). Nadaljevala se je tudi posodobitev voznega parka – nabavljeno je bilo novo službeno vozilo (25.000 evrov). Vlaganja v nepremičnine vključujejo investicijsko vzdrževanje in manjše posodobitve poslovnih prostorov v Ljubljani. V letu 2007 je bilo tudi nekaj neposrednih pridobitev drobnega inventarja v skupnem znesku 5.496 evrov, brezplačno so bila prejeta tudi protokolarna darila manjših vrednosti (357 evrov).

Ugotovljeno je bilo, da je določena oprema tehnično zastarela, poškodovana in neprimerna za nadaljnjo uporabo. Na podlagi Programov prenosa pravice upravljanja s stvarnim premoženjem države je Vlada Republike Slovenije sprejela sklepa, s katerim je pravico upravljanja z računalniško in pisarniško opremo prenesla na nova upravljavca (Center za zdravljenje bolezni otrok, Šentvid pri Stični in Center za usposabljanje, delo in varstvo, Črna na Koroškem). Preostala oprema je bila komisijsko uničena v prostorih računskega sodišča ali predana v uničenje pristojnemu podjetju. Večina sredstev na dan izločitve ni imela več sedanje vrednosti.

Kratkoročna sredstva

Na dan 31. 12. 2007 ima računsko sodišče v bilanci stanja izkazano za 539.236 evrov kratkoročnih terjatev in aktivnih časovnih razmejitev.

Te terjatve se nanašajo na:

- terjatve za obračunane in še neizplačane plače in dajatve za december 2007 ter za opravljene in neplačane storitve in dobave v decembru 2007 v znesku 521.559 evrov,
- terjatve do uporabnikov proračuna v znesku 11.642 evrov za vračilo preveč nakazanega predujma vplačnika National Audit Office, Velike Britanije (vrnjena sredstva s posebnega namenskega računa za program TF niso bila nakazana na

podračun računskega sodišča),

- terjatve za obračunano in izplačano nadomestilo plače za opravljeno izvedensko aktivnost na okrožnem sodišču v znesku 39 evrov,
- terjatve za obračunana nadomestila pri plačah v znesku 5.896 evrov in terjatve do delavcev v znesku 100 evrov.

Kratkoročne obveznosti

Na dan 31. 12. 2007 ima računsko sodišče v bilanci stanja izkazano za 1.255.080 evrov kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev.

Te obveznosti se nanašajo na:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih v znesku 346.535 evrov, kar izhaja iz obračuna plač za december 2007,
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v znesku 107.217 evrov za dobavljeni material in opravljene storitve v novembru in decembru 2007 ter za eno mesečno najemnino za obstoječe poslovne prostore,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v znesku 67.807 evrov za obračunane dajatve pri plačah in drugih stroških dela za december 2007,
- dolgoročno obveznost iz finančnega najema, ki zapade v plačilo v letu 2008 in vključuje najemnino za 11 mesecev – v znesku 715.844 evrov,
- prehodno obračunane odhodke za vračunane odhodke v znesku 17.677 evrov.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Računsko sodišče ima v poslovnih knjigah na dan 31. 12. 2007 evidentiran splošni sklad v znesku 2.807.351 evrov in druge dolgoročne obveznosti v znesku 1.333.737 evrov, ki izhajajo iz pogodbe o finančnem najemu. Dolgoročne obveznosti se nanašajo na najem s postopnim odkupom obstoječih poslovnih prostorov. V skladu s slovenskimi računovodskimi standardi je tisti del obveznosti, ki zapade v plačilo v letu 2008, v bilanci stanja na dan 31. 12. 2007 izkazan med kratkoročnimi obveznostmi. Dolgoročna obveznost je tako zmanjšana za znesek 715.844 evrov (vključuje obveznost za plačilo enajstih najemnin) in znaša 617.893 evrov.

Zaposlovanje

Na računskem sodišču je bilo 31. decembra 2007 zaposlenih skupaj 130 javnih uslužbencev in funkcionarjev, kar pomeni, da se je v primerjavi z letom 2006 število zaposlenih zmanjšalo za eno osebo.

Delovno razmerje je sklenilo sedem uslužbencev, prekinilo pa osem zaposlenih. V letu 2007 smo tako zabeležili 6,1-odstotno fluktuacijo.

V letu 2007 smo izvedli pet javnih natečajev za zaposlitev petih uradnikov in dve objavi prostih strokovno tehničnih mest. Zadnji natečaj (peti) je bil objavljen decembra in se v letu 2007 še ni zaključil.

Tabela 10: Zaposleni po delovnih mestih

Področje dela	Št. zaposlenih 31. 12. 2006	Št. zaposlenih 31. 12. 2007
Vodenje:		
- člani	3	3
- vrhovni državni revizorji	6	6
- sekretar računskega sodišča	1	1
Skupaj vodenje	10	10
Izvajanje revizij:		
- svetovalci	10	10
- namestniki vrhovnih državnih revizorjev	7	9
- pomočniki vrhovnih državnih revizorjev	16	15
- višji strokovni delavci za revidiranje	24	26
- strokovni sodelavci za revidiranje	35	30
- pripravniki	0	0
Skupaj izvajanje revizij	92	90
Podpora:		
- vodja kabineta	1	1
- vodja službe za med. sodelovanje in stike z javnostmi	0	0
- tajnice	10	11
- javni uslužbenci v podpornih funkcijah	18	18
Skupaj	29	30
Skupaj vsi	131	130

Tabela 11: Zaposleni po stopnji izobrazbe

Stopnja izobrazbe oziroma znanstveni naslov	Št. zaposlenih 31. 12. 2006	Št. zaposlenih 31. 12. 2007
doktorat	1	1
magisterij, specializacija	21	27
univerzitetna ali visoka izobrazba	94	90
višja izobrazba	4	2
srednja izobrazba	10	9
poklicna izobrazba	1	1
Skupaj	131	130

Izobrazbena struktura se je v letu 2007 izboljšala, saj se je povečalo število zaposlenih z magisterijem oziroma specializacijo, zmanjšalo pa se je število zaposlenih s srednjo, višjo in univerzitetno oziroma visoko izobrazbo.

Poraba časa za izvedbo revizij

Tabela 12: Število revizor-dni in poraba po vrstah nalog

Vrsta naloge	Število revizor-dni v letu 2007 (1)	Struktura v odstotkih (2)	Število revizor-dni v letu 2006 (3)	Struktura v odstotkih (4)	Indeks (5) = (1):(3) x 100
revizije	10.540	54,2	10.393	53,6	101
predrevizijske poizvedbe	20	0,1	97	0,5	21
druge naloge, posredno povezane z revidiranjem	4.237	21,8	4.730	24,4	90
za izvajanje nalog skupaj	14.797	76,1	15.220	78,5	97
odsotnost z dela	4.637	23,9	4.182	21,5	111
Skupaj	19.434	100,0	19.402	100,0	100

Po podatkih iz računalniškega programa REVIS, s katerim se evidentirajo izvajanje nalog ter prisotnosti in odsotnosti revizorjev, je bilo v letu 2007 evidentiranih 19.434 revizor-dni. Število revizor-dni in struktura porabe sta prikazana v tabeli 12.

Kot pozitiven premik lahko ocenimo dejstvo, da se je povečal delež časa, porabljenega neposredno za izvajanje revizij, čeprav je bilo konec leta 2007 število revizorjev za dva manjše kot konec leta 2006. V letu 2007 se je najbolj zmanjšal čas, porabljen za predrevizijske poizvedbe, vendar pa je v obeh letih ta čas zanemarljiv v primerjavi s časom, porabljenim za revizije. Med druge naloge, ki se v informacijskem programu evidentirajo kot nerevizijska dejanja, spadajo vse oblike izobraževanja, sodelovanje na sestankih na računskem sodišču ali zunaj njega, ki jih ni mogoče pripisati posamezni reviziji, ter naloge, ki jih revizorji izvajajo po nalogu predstojnika oddelka ali člana računskega sodišča. V letu 2007 se je nadaljeval trend povečanja časa odsotnosti z dela, kar je predvsem posledica znatnega povečanja odsotnosti zaradi porodniškega oziroma starševskega dopusta. V podatek o odsotnosti v številu revizor-dni so vključeni tudi letni in izredni dopusti revizorjev, državni prazniki in drugi dela prosti dnevi, odsotnost zaradi porodniških dopustov, bolezni in nege družinskega člana.

Poraba časa po področjih revidiranja

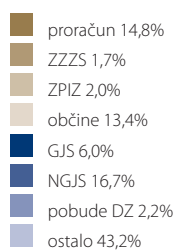
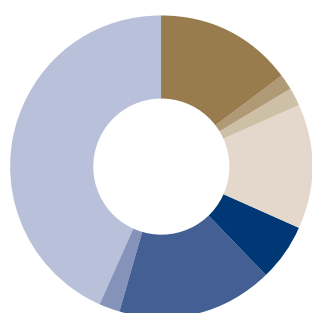
V letu 2007 je bilo za izvajanje revizij porabljenih 10.560 revizor-dni. Največ časa je bilo porabljenega za izvedbo posameznih obveznih revizij, ki jih določa četrty odstavek 25.

člena zakona o računskem sodišču: predloga zaključnega računa proračuna ter za reviziji pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – skupaj 1.950 revizor-dni, oziroma 18,5 odstotkov vsega časa, porabljenega za izvajanje revizij

Navedeni člen zakona tudi nalaga računskemu sodišču, da vsako leto revidira pravilnost poslovanja ustreznega števila mestnih in drugih občin, izvajalcev gospodarskih javnih služb in izvajalcev negospodarskih javnih služb. V letu 2007 so potekale revizije v 38 občinah, od tega v devetih mestnih občinah, v 36 gospodarskih javnih službah in v 28 negospodarskih javnih službah. Za izvedbo revizij občin je bilo porabljenih skupno 1.619 revizor-dni, kar je 13,4 odstotkov vsega časa, porabljenega za revidiranje v letu 2007. Zelo velik delež zmogljivosti računskega sodišča je bil v letu 2007 namenjen tudi revidiranju gospodarskih in negospodarskih javnih služb, skupno 2.399 revizor-dni, kar je 22,7 odstotka vsega časa, porabljenega za revidiranje v letu 2007. Za revizije, izvedene na pobudo državnega zbora v skladu z določbo drugega odstavka Zakona o računskem sodišču, je bilo porabljenih 227 revizor dni ali 2,1 odstotka vsega revizijskega časa.

Za vse ostale revizije, ki niso predpisane z omenjenima določbama zakona, je bilo porabljenih 4.566 revizor-dni, oziroma 43,2 odstotka vsega revizijskega časa. Gre predvsem za revizije smotrnosti poslovanja, izvedene pri različnih uporabnikih javnih sredstev in za revizije, izvedene na podlagi drugih zakonov.

Slika 7: Poraba revizijskega časa po področjih revidiranja

Glede na pravno podlago za izvedbo revizij lahko ločimo med revizijami, ki jih je treba opraviti pri natančno določenih pravnih osebah in v predpisanem obsegu, ker tako določajo Zakon o računskem sodišču ali drugi zakoni, in tistimi, za katere zakon določa, da je treba vsako leto revidirati ustrezno število subjektov na predpisanem področju in v predpisanem obsegu, izbiro revidirancev pa prepušča računskemu sodišču.

Od skupaj 75 revizij, dokončanih v letu 2006, se tri (4,0 odstotka) lahko prištejejo med obvezne pri določenih pravnih osebah in v predpisanem obsegu, preostale pa so tiste, pri katerih je imelo računsko sodišče možnost samostojnega odločanja o predmetu in obsegu revizije.

**Računsko sodišče Republike Slovenije /
The Court of Audit of the Republic of Slovenia**

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel.: +386 (0) 1 478 58 00; fax: +386 (0) 1 478 58 91; sloaud@rs-rs.si, www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija

tel.: +386 (0) 2 250 58 80; fax: +386 (0) 2 250 58 96